

วัฒนธรรมทางการเมือง: กรณีศึกษา เกณฑ์การตัดสินใจเลือก
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดอุตรดิตถ์

ทฤษฎี เล็กอุทัย

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ไทยศึกษา)

ปีการศึกษา 2547

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ISBN 974-09-1811-5

POLITICAL CULTURE: A CASE STUDY OF THE VOTERS' CRITERIA
IN ELECTING MEMBERS OF PARLIAMENT IN VOTING ZONE 3,
UTTARADIT PROVINCE

TANUSAK LEKUTHAI

A THESIS PRESENTED TO RAMKHAMHAENG UNIVERSITY
IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS (THAI STUDIES)

2004

COPYRIGHTED BY RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

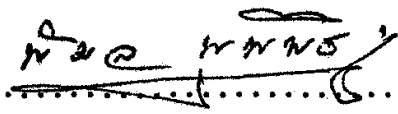
ISBN 974-09-1811-5

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ วัฒนธรรมทางการเมือง: กรณีศึกษา กรณีการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดอุดรธานี

ชื่อผู้เขียน นายทศศักดิ์ เล็กอุทัย
ภาควิชาและคณะ ภาควิชาไทยศึกษา คณะมนุษยศาสตร์
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

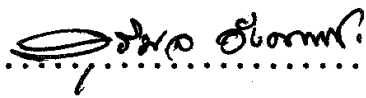
1. รองศาสตราจารย์ ดร. พิชญ์ สมพอง ประธานกรรมการ
2. ดร. สุวิมล อังควานิช
3. รองศาสตราจารย์ปฐม ทรัพย์เจริญ

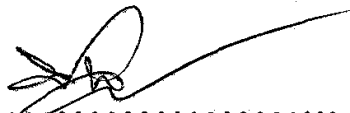
มหาวิทยาลัยรามคำแหงอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมล พุพิพิช)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. พิชญ์ สมพอง)

..... กรรมการ
(ดร. สุวิมล อังควานิช)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ปฐม ทรัพย์เจริญ)

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ วัฒนธรรมทางการเมือง: กรณีศึกษา กรณีการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดอุดรธานี

ชื่อผู้เขียน นายทศศักดิ์ เล็กอุทัย

ชื่อปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา ไทยศึกษา

ปีการศึกษา 2547

คณะกรรมการปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์ ดร. พิชญ์ สมพอง ประธานกรรมการ
2. ดร. สุวิมล อังควานิช
3. รองศาสตราจารย์ปฐม ทรัพย์เจริญ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองในเรื่องการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (2) เปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองในเรื่องการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับความสนใจทางการเมือง และ (3) ศึกษาความคาดหวังทางการเมืองของประชาชน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดอุดรธานี จำนวน 175,363 คน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายหลังจากแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) ตามเขตเทศบาล หลังจากกำหนดตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ คือแบบสอบถาม ส่วนสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ร้อยละ และทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-square test)

ผลการวิจัยพบว่า

วัฒนธรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) ของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดอุดรธานี มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคม

และความสนใจทางการเมือง ดังนี้

คุณลักษณะส่วนตัวของผู้สมัคร ส.ส. ที่ประชากรให้ความสนใจ 3 อันดับแรกคือ การเป็นคนซื่อสัตย์ ไม่หลอกลวงประชาชน มีคุณธรรมทางการเมือง ทำงานเก่ง มีวิสัยทัศน์ กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ มักมีนโยบายที่ดีมานำเสนอ และมีมนุษยสัมพันธ์ดี

สำหรับการตัดสินใจเลือก ส.ส. นั้น พบว่า ประชากรตัดสินใจเลือก ส.ส. ด้วยตนเองมากที่สุด ส่วนผู้ชักนำการตัดสินใจที่มีผลต่อการตัดสินใจมากที่สุดคือ ญาติพี่น้อง ตัวแทนผู้สมัคร และคู่สมรส ตามลำดับ สำหรับความคาดหวังทางการเมืองพบว่า ประชาชนคาดหวังให้ ส.ส. แก้ปัญหาเรื่องยาเสพติดมากที่สุด ส่วนสิ่งที่ประชาชนคาดหวังน้อยที่สุดคือการได้ ส.ส. ที่ดี มีคุณภาพเข้าไปบริหารประเทศ

ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมให้ความสำคัญกับเกณฑ์ในการเลือกผู้สมัคร ส.ส. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ การเลือกผู้สมัครที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีชื่อเสียง มีโอกาสจัดตั้งรัฐบาล มีวิธีการหาเสียงแตกต่างจากพรรคอื่น และสังกัดพรรคการเมืองเดียวกับบุคคลที่ชื่นชอบ และมีโอกาสถูกชักนำการตัดสินใจจากญาติพี่น้องและผู้ที่เกี่ยวข้องบังคับมากกว่าผู้ที่ประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรกรรม

ผู้ที่อาศัยนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับเกณฑ์ในการเลือกผู้สมัคร ส.ส. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ การเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่เคยทำงานการเมืองหรือเป็นข้าราชการระดับสูงในท้องถิ่นมาก่อน และมีโอกาสถูกชักนำการตัดสินใจจากแกนนำมากกว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล

ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองในระดับปานกลางให้ความสำคัญกับเกณฑ์ในการเลือกผู้สมัคร ส.ส. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีคุณธรรมทางการเมืองมากกว่าผู้ที่มีระดับความสนใจทางการเมืองน้อยและมาก

questionnaires. The statistics used in analyzing the data were as follows: frequency, percentages and a Chi-square test.

The research findings are as follows.

The decision-making culture in electing the members of parliament among those who have the right to vote in voting zone 3 in Uttaradit province correlates with economic and social factors, as well as with their level of interest in politics as follows.

The personal qualities of the candidates that the general public are interested in consist of three main factors: honesty, in terms of not trying to deceive the general public; sound political virtues, a hard-working mindset, with vision and the courage to think, act and make decisions and create good policies; and good human relations.

With regard to their decision to elect certain members of parliament, the voters made up their own minds. Those with the greatest influence on the voters were their relatives, representatives of the candidates, and the voters' spouses respectively. As regards their political expectations, the general public expect their members of parliament to solve drug problem above all others. Their expectations were lowest with regard to getting quality members of parliament to administer the country effectively.

In electing members of parliament, local agriculturists pay attention to the following criteria at a statistically significant level of 0.05: electing candidates who belong to a well-known political party which will have a chance to form a government; mounting a different style of campaign from other

parties; being a member of the political party to which their favorite politician belongs; and having a chance of being persuaded in their decision-making by their relatives and through threats from those outside the farming sector rather than from fellow farmers.

Voters residing outside the municipal area pay attention to the following criteria in electing members of the parliament, at a statistically significant level of 0.05: electing members of the parliament who used to work in politics or used to be local high-ranking government officials; being persuaded in their decision-making by the candidates' representatives more than other voters residing within the municipal area.

Those voters who are interested in politics at a medium level pay attention to the following criteria in electing members of the parliament at a statistical significant level of 0.05: they elect members of parliament who have political virtues to a greater degree than the voters who are least interested and those who are most interested in politics.

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารการวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงไปได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร. พิชญ์ สมพอง ประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร. สุวิมล อังควานิช และรองศาสตราจารย์ ปฐม ทรัพย์เจริญ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้สละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษาและแนะนำการวิจัยฉบับนี้ รวมไปถึงคณาจารย์ในภาควิชาไทยศึกษาที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาอันมีประโยชน์ยิ่งในการทำวิจัยชิ้นนี้ นอกจากนี้ ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ร่วมรุ่น เจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัย และเจ้าหน้าที่ทุกท่านในภาควิชาไทยศึกษา ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในทุกด้านตลอดเวลาการศึกษาที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง

นอกจากคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และเพื่อนร่วมรุ่นแล้ว ผู้วิจัยขอขอบคุณประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดอุดรธานี ที่ได้กรุณาการอกแบบสอบถาม อันเป็นส่วนสำคัญยิ่งที่ทำให้การวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้

สุดท้ายนี้ ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการศึกษาและข้อเสนอแนะของเอกสารฉบับนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้สนใจทั่วไปตามสมควร หากมีข้อบกพร่องประการใดในเอกสารฉบับนี้ ขอให้ผู้อ่านทุกท่านกรุณาชี้แนะด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ทนุศักดิ์ เล็กอุทัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(4)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(6)
กิตติกรรมประกาศ.....	(9)
สารบัญตาราง.....	(12)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
สมมติฐานของการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา.....	11
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	11
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	12
แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมือง.....	12
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการเลือกตั้ง.....	19
แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจเลือกตั้ง.....	27
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	41
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา.....	41
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	42
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	43
วิธีการรวบรวมข้อมูล.....	43

บทที่	หน้า
สถิติที่ใช้และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
4 ผลการวิเคราะห์.....	47
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	170
สรุปผลการวิจัย.....	170
การอภิปรายผล.....	172
ข้อเสนอแนะ.....	178
 ภาคผนวก	
แบบสอบถามเรื่อง วัฒนธรรมทางการเมือง: กรณีศึกษา	
เกณฑ์การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน	
ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดอุดรธานี.....	180
บรรณานุกรม.....	186
ประวัติผู้เขียน.....	190

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง พ.ศ. 2544.....	6
2	การใช้สิทธิเลือกตั้งในเขตจังหวัดอุตรดิตถ์เมื่อปี พ.ศ. 2544.....	7
3	ผลการเลือกตั้ง 3 ลำดับแรกของแต่ละเขตเลือกตั้งในจังหวัดอุตรดิตถ์ ปี พ.ศ. 2544.....	8
4	หลักเกณฑ์การชี้วัด.....	45
5	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของประชาชนด้านเพศและอายุ.....	49
6	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของประชาชนด้านการศึกษาและศาสนา.....	50
7	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของประชาชนด้านสถานภาพสมรส และเขตที่อยู่อาศัย.....	51
8	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของประชากรด้านอาชีพ และรายได้ต่อเดือน.....	52
9	ผลการวิเคราะห์ความสนใจทางการเมืองของประชากรเรื่องการ ติดตามข่าวสารและการร่วมกิจกรรมทางการเมือง.....	53
10	ผลการวิเคราะห์ความสนใจทางการเมืองของประชากร เรื่องการเลือกตั้งและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมือง.....	54
11	ผลการวิเคราะห์ความสนใจทางการเมืองของประชากรเรื่องการ ฟังปราศรัยหาเสียงและการลงชื่อประท้วงกิจกรรมทางการเมือง.....	55
12	ผลการวิเคราะห์ความสนใจทางการเมืองของประชากรเรื่องการ ลงชื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองและ การร่วมเดินขบวนทางการเมือง.....	56

ตาราง	หน้า
13 ผลการวิเคราะห์ความสนใจทางการเมืองของประชากรเรื่องการ สนใจสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองและการบริจาคเงิน อุดหนุนพรรคการเมือง.....	57
14 ผลการวิเคราะห์ความสนใจทางการเมืองของประชากรเรื่องการ ให้ความสำคัญกับพรรคการเมืองหรือตัวผู้สมัคร ส.ส.....	58
15 ระดับความสนใจทางการเมืองของประชากร.....	59
16 ระดับการให้ความสำคัญของการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จากคุณลักษณะส่วนตัวของผู้สมัคร ส.ส.	59
17 ระดับการให้ความสำคัญของการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จากพรรคการเมืองที่ผู้สมัคร ส.ส. สังกัด.....	61
18 ระดับการให้ความสำคัญของการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จากผู้ชักนำการตัดสินใจ.....	63
19 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ทำงานเก่ง.....	64
20 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิสัยทัศน์ กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจและมักจะมึนโบาย ที่ดีมานำเสนอ.....	65
21 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. จากเป็นคนที่ซื่อสัตย์ ไม่หลอกลวงประชาชน.....	66
22 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีคุณธรรมทางการเมือง.....	67
23 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี.....	68

ตาราง	หน้า
24 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ลงพื้นที่พบปะประชาชนบ่อย.....	69
25 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีบุคลิกดี ภูมิฐาน.....	70
26 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่เคยทำงานการเมืองหรือเป็นข้าราชการระดับสูงในท้องถิ่นมาก่อน.....	71
27 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่.....	72
28 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี.....	73
29 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันทั่วไป.....	74
30 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ประชาชนรู้จักหรือเป็นญาติกัน.....	75
31 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สามารถหาเงินมาสนับสนุนการพัฒนาและกิจกรรมต่าง ๆ ของพื้นที่ได้เสมอ.....	76
32 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิธีการหาเสียงด้วยการลงพื้นที่มากกว่าผู้สมัครรายอื่น.....	77
33 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิธีการหาเสียง โปสเตอร์ หรือใบปลิวแนะนำตัวที่น่าสนใจ.....	78
34 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีชื่อเสียง.....	79

ตาราง	หน้า
35 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีโอกาสจัดตั้งรัฐบาล.....	80
36 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่ประชาชนให้ความสนใจเป็นพิเศษ.....	81
37 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางการเมืองโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาได้จริง.....	82
38 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางเศรษฐกิจโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาได้จริง.....	83
39 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางสังคมโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาได้จริง.....	84
40 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่ประชาชนนิยมหัวหน้าพรรค หรือคนอื่นภายในพรรค.....	85
41 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะวิธีการหาเสียงของพรรคที่สังกัดแตกต่างจากพรรคอื่น.....	86
42 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่อยู่พรรคการเมืองเดียวกับผู้ที่ประชาชนสนับสนุน.....	87
43 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีแนวทางทางการเมืองที่ถูกต้องชัดเจน.....	88
44 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ด้วยตนเอง.....	89

ตาราง	หน้า
45 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะญาติพี่น้องแนะนำ.....	90
46 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะเพื่อนฝูงแนะนำ.....	91
47 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะผู้บังคับบัญชาแนะนำ.....	92
48 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้นำชุมชนแนะนำ.....	93
49 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะตัวแทนผู้สมัครแนะนำ.....	94
50 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะคู่สมรสแนะนำ.....	95
51 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะเจ้าหน้าที่ราชการแนะนำ.....	96
52 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะพระ/ผู้นำทางศาสนา/ผู้นำกลุ่ม/ญาติผู้ใหญ่ แนะนำ.....	97
53 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะมีผู้ข่มขู่บังคับ.....	98
54 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ทำงานเก่ง.....	99
55 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิสัยทัศน์ กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ และมักจะมึนโยบายที่คืมานำเสนอ.....	100

56	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ชื่อสัตย์ ไม่หลอกลวงประชาชน.....	101
57	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีคุณธรรมทางการเมือง.....	102
58	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี.....	103
59	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ลงพื้นที่พบปะประชาชนบ่อย.....	104
60	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีบุคลิกดี ภูมิฐาน.....	105
61	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่เคยทำงานทางการเมืองหรือเป็นข้าราชการระดับสูงในท้องถิ่นมาก่อน...	106
62	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่.....	107
63	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี.....	108
64	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันทั่วไป.....	109
65	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ประชาชนรู้จักหรือเป็นญาติกัน.....	110
66	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สามารถหาเงินมาสนับสนุนการพัฒนาและกิจกรรมต่าง ๆ ของพื้นที่ได้เสมอ.....	111

ตาราง	หน้า
67 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิธีการหาเสียงด้วยการลงพื้นที่มากกว่าผู้สมัครรายอื่น.....	112
68 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิธีการหาเสียง โปสเตอร์ หรือใบปลิวแนะนำตัวน่าสนใจ.....	113
69 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีชื่อเสียง.....	114
70 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีโอกาสจัดตั้งรัฐบาล.....	115
71 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่ประชาชนให้ความสนใจเป็นพิเศษ.....	116
72 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางการเมืองโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาได้จริง.....	117
73 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางเศรษฐกิจโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาได้จริง.....	118
74 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางสังคมโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาได้จริง.....	119
75 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่ประชาชนนิยมหัวหน้าพรรคหรือคนอื่น ภายในพรรค.....	120
76 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีวิธีการหาเสียงแตกต่างจากพรรคอื่น.....	121

ตาราง	หน้า
77 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองเดียวกับผู้ที่ประชาชนสนับสนุน.....	122
78 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีแนวทางทางการเมืองที่ถูกต้องชัดเจน.....	123
79 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ด้วยตนเอง.....	124
80 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะญาติแนะนำ.....	125
81 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะเพื่อนฝูงแนะนำ.....	126
82 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะผู้บังคับบัญชาแนะนำ.....	127
83 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้นำชุมชนแนะนำ.....	128
84 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะตัวแทนผู้สมัครแนะนำ.....	129
85 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะคู่สมรสแนะนำ.....	130
86 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะเจ้าหน้าที่ราชการแนะนำ.....	131
87 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะพระ/ผู้นำทางศาสนา/ผู้นำกลุ่ม/ญาติผู้ใหญ่ แนะนำ.....	132
88 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะมีผู้ข่มขู่หรือบังคับ.....	133

ตาราง	หน้า
89 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือก ผู้สมัคร ส.ส. ที่ทำงานเก่ง.....	134
90 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือก ผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิสัยทัศน์ กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจและ มักมีนโยบายที่ดีมานำเสนอ.....	135
91 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือก ผู้สมัคร ส.ส. ที่ซื่อสัตย์ ไม่หลอกลวงประชาชน.....	136
92 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือก ผู้สมัคร ส.ส. ที่มีคุณธรรมทางการเมือง.....	137
93 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือก ผู้สมัคร ส.ส. ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี.....	138
94 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือก ผู้สมัคร ส.ส. ที่ลงพื้นที่พบปะประชาชนบ่อย.....	139
95 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือก ผู้สมัคร ส.ส. ที่มีบุคลิกดี ภูมิฐาน.....	140
96 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือก ผู้สมัคร ส.ส. ที่เคยทำงานการเมืองหรือเป็นข้าราชการระดับสูง ในท้องถิ่นมาก่อน.....	141
97 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมือง กับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. จากการเป็นคนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่.....	142
98 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมือง กับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. จากการมีฐานะทางเศรษฐกิจดี.....	143
99 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมือง กับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีชื่อเสียง เป็นที่รู้จักกันทั่วไป.....	144

ตาราง	หน้า
100 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมือง กับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่รู้จักหรือเป็นญาติกัน.....	145
101 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมือง กับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สามารถหาเงินมาสนับสนุนการพัฒนา และกิจกรรมต่าง ๆ ของพื้นที่ได้.....	146
102 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมือง กับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิธีการหาเสียงด้วยการลงพื้นที่มากกว่า ผู้สมัครรายอื่น.....	147
103 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือก ผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิธีการหาเสียง โปสเตอร์หรือใบปลิวแนะนำตัวที่น่าสนใจ.	148
104 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมือง กับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีชื่อเสียง.....	149
105 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมือง กับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีโอกาสจัดตั้งรัฐบาล.....	150
106 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมือง กับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่ประชาชน ให้ความสนใจเป็นพิเศษ.....	151
107 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมือง กับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางการเมือง โดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาได้จริง.....	152
108 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมือง กับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางเศรษฐกิจ โดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาได้จริง.....	153

ตาราง	หน้า
109 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมือง กับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางสังคม โดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาได้จริง.....	154
110 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือก ผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองเดียวกับผู้ที่ประชาชนนิยม.....	155
111 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมือง กับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีวิธีการ หาเสียงแตกต่างจากพรรคอื่น.....	156
112 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมือง กับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองเดียวกับผู้ที่ประชาชน สนับสนุน.....	157
113 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมือง กับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีแนวทางทาง การเมืองที่ถูกต้องชัดเจน.....	158
114 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมือง กับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ด้วยตนเอง.....	159
115 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมือง กับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะญาติพี่น้องแนะนำ.....	160
116 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมือง กับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะเพื่อนฝูงแนะนำ.....	161
117 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมือง กับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะผู้บังคับบัญชาแนะนำ.....	162
118 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือก ผู้สมัคร ส.ส. เพราะกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้นำชุมชนแนะนำ.....	163

ตาราง	หน้า
119 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมือง กับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะตัวแทนผู้สมัครแนะนำ.....	164
120 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมือง กับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะกลุ่มรตแนะนำ.....	165
121 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมือง กับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะเจ้าหน้าที่ราชการแนะนำ.....	166
122 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมือง กับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะพระ/ผู้นำทางศาสนา/ผู้นำกลุ่ม /ญาติผู้ใหญ่ แนะนำ.....	167
123 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมือง กับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะมีผู้ข่มขู่บังคับ.....	168
124 ความคาดหวังทางการเมืองของประชาชน.....	169

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

หลักการสำคัญในระบอบประชาธิปไตยคือ การที่ประชาชนมีสิทธิ เสรีภาพและมี
ภราดรภาพอย่างแท้จริง ประชาชนมีความพึงพอใจในการดำรงอยู่ภายใต้กรอบแห่งกฎหมาย
ที่เสมอภาค ที่ยุติธรรม และระบอบประชาธิปไตยจะต้องนำมาซึ่งคุณภาพของประชาชน
ความสุขของประชาชน ตลอดจนเกียรติยศ และศักดิ์ศรีให้กับประชาชนทุกคน

สิ่งสำคัญที่เห็นได้ชัดสำหรับประเทศที่เป็นประชาธิปไตยคือประเทศที่มีการเลือกตั้ง
ผู้แทนของตนในลำดับชั้นต่าง ๆ เพื่อมาบริหารปกครองประเทศอันเป็นการมอบอำนาจของ
ประชาชน โดยประชาชน มาเพื่อรับใช้ประชาชน

สำหรับประเทศไทย นับแต่ที่คณะราษฎรได้ทำการเปลี่ยนแปลงการปกครองจาก
ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยเมื่อปี พ.ศ. 2475 ก็ได้มีการ
เลือกตั้งครั้งแรกขึ้นเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2476 มาจนถึงปัจจุบัน โดยมีการเลือก
ตั้งมาแล้วทั้งสิ้น 19 ครั้ง ตั้งแต่ครั้งที่ 1-18 มีทั้งระบบการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตและรวม
เขต เฉพาะรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2517, 2521 และ 2534 กำหนดให้
ใช้ระบบผสมแบบแบ่งเขตและรวมเขต และการเลือกตั้งส่วนใหญ่เป็นการเลือกตั้งโดย
ตรง คือ ผู้ใช้สิทธิสามารถลงคะแนนให้ผู้ใดตนประสงค์จะให้เป็นผู้แทนราษฎรได้ในครั้ง
เดียว มีเพียงการเลือกตั้งครั้งแรกคือเมื่อ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2476 ที่เป็นการเลือกตั้งทาง
อ้อม โดยผู้ใช้สิทธิต้องลงคะแนนเลือกผู้แทนตำบลก่อน และผู้แทนตำบลไปลงคะแนน
เลือกผู้แทนราษฎรอีกชั้นหนึ่ง

สำหรับการเลือกตั้งครั้งล่าสุด เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2544 มีจำนวนผู้มาใช้สิทธิ
มากที่สุด และเป็นการเลือกตั้งครั้งแรก หลังจากที่มีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช 2540 ซึ่งถือเป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกที่เป็นของประชาชนอย่างแท้จริง

เพราะกฎหมายสูงสุดฉบับดังกล่าวให้ความสำคัญกับประชาชนเป็นอย่างมาก โดยถือว่าประชาชนเป็นฐานรากของการปฏิรูปการเมืองทั้งระบบ กล่าวคือ ได้กำหนดให้มีสาระสำคัญถึงการส่งเสริม และคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง และตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐเพิ่มขึ้น โดยตั้งอยู่บนหลักการของประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (participative democracy) ซึ่งมีหลักการสำคัญ 4 ประการคือ

1. หลักการกระจายอำนาจและการตัดสินใจทางการเมือง
2. หลักการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเมืองโดยตรง
3. หลักการส่งเสริมบทบาททางการเมืองขององค์กรปกครองท้องถิ่นระดับล่างที่ใกล้ชิดกับประชาชนและชุมชน
4. หลักการส่งเสริมบทบาทและอำนาจตัดสินใจทางการเมืองของมวลชนคนทั่วไประดับชาวบ้านหรือการสร้างนักการเมืองชาวบ้าน (citizen politicians) แทนนักการเมือง (profession politicians)

ซึ่งแนวคิดดังกล่าวสะท้อนให้เห็นการยอมรับในหลักการที่เชื่อถือกันว่า การปกครองระบอบประชาธิปไตยที่แท้จริงต้องมีพื้นฐานมาจากประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน

สำหรับการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมนั้น รัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. 2540 ได้กำหนดไว้ภายใต้เงื่อนไขสำคัญ 3 ประการ คือ

1. การเปลี่ยนการเมืองของนักการเมืองให้เป็นการเมืองของพลเมือง โดยเพิ่มสิทธิเสรีภาพให้พลเมือง และปรับประชาธิปไตยแบบมีผู้แทนเป็นประชาธิปไตยโดยมีส่วนร่วมของพลเมือง
2. การทำให้ระบบการเมืองและระบบราชการมีความสุจริตและมีความชอบธรรมในการใช้อำนาจ โดยเพิ่มอำนาจพลเมืองในการควบคุมการใช้อำนาจอรัฐในทุกระดับครอบคลุมทุกด้านอย่างมีประสิทธิภาพ
3. การทำให้รัฐบาลมีเสถียรภาพและส่งเสริมให้นายกรัฐมนตรีมีภาวะความเป็นผู้นำเพื่อแก้ปัญหาบ้านเมืองได้อย่างแท้จริง และรัฐสภามีประสิทธิภาพ

หากกล่าวเฉพาะการเลือกสรรตัวแทนเข้าสู่ระบบการเมือง หรือการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือ ส.ส. อันเป็นวิถีทางขั้นพื้นฐาน และก้าวอย่างที่สำคัญของระบอบประชาธิปไตยนั้น รัฐธรรมนูญฉบับประชาชนได้เปลี่ยนรูปแบบการเลือกตั้งไปจากเดิม เพื่อให้สอดคล้องกับยุคแห่งการปฏิรูปการเมือง โดยกำหนดรูปแบบการเลือกตั้งใหม่ไว้ 2 แบบ ดังนี้

1. การเลือกตั้ง ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ จำนวน 100 คน
2. การเลือกตั้ง ส.ส. แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จำนวน 400 คน

ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. 2540 ยังกำหนดให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นหน้าที่ของประชาชน โดยตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.2541 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2543 มาตรา 23 กำหนดให้บุคคลใดที่ไม่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งโดยไม่แจ้งเหตุอันสมควรที่ทำให้ไม่อาจไปเลือกตั้งได้นั้น ถูกตัดสิทธิทางการเมือง 8 ประการ จนกว่าผู้นั้นจะไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในครั้งต่อไป จึงจะได้สิทธิทางการเมืองกลับคืนมา ทั้ง 8 ประการ ดังนี้

1. สิทธิยื่นคำร้องคัดค้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น
2. สิทธิร้องคัดค้านการเลือกตั้งกำนัน-ผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่
3. สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น
4. สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นกำนันและผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่
5. สิทธิเข้าชื่อร้องขอให้เพื่อให้รัฐสภาพิจารณากฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
6. สิทธิเข้าชื่อร้องขอให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น
7. สิทธิเข้าชื่อร้องขอให้วุฒิสภามีมติถอดถอนบุคคลตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

8. สิทธิเข้าซื้อร้องขอให้ถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ตามกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

นอกจากนี้ยังมีมาตรการที่สำคัญอื่น ๆ เพื่อให้ประชาชนเกิดการตื่นตัวทางการเมือง และมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ระบบการเมืองไทยมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง แต่ “วัฒนธรรมการเมืองไทย” อันเกิดจากการหลอมรวมพื้นฐานวัฒนธรรมเดิมกับแนวคิดในระบบประชาธิปไตยนั้น ยังถือว่ามีพัฒนาการที่ช้ากว่าระบบการเมืองอยู่มาก จนเกิดปรากฏการณ์ “ความล่าช้าทางวัฒนธรรม” (culture lag) ตามที่พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2532, หน้า 205) ให้ความหมายไว้ว่า

ส่วนใดส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกันและมีอัตราการเปลี่ยนแปลงไม่เท่ากัน บางสิ่งบางอย่างเปลี่ยนแปลงเร็วรุดหน้าไปกว่าอีกสิ่งหนึ่ง ภาวะความหน่วงช้าเช่นนี้ทำให้ขาดจังหวะที่เข้ากัน อันก่อให้เกิดการปรับตัวเข้ากันไม่ได้

กล่าวคือ ระบบการเมืองไทยต้องการก้าวไปสู่การเป็นประชาธิปไตย มีการพยายามตรากฎหมายเพื่อให้สิทธิ เสรีภาพ และภราดรภาพแก่ประชาชนทุกคน แต่ทว่าเท่าที่มีการศึกษามา แสดงให้เห็นว่าวัฒนธรรมทางการเมืองของไทยมิได้เอื้อกับการปกครองตามแบบประชาธิปไตยเท่าใดนัก สืบเนื่องมาจากระบบการเรียนรู้ของคนไทยที่แบ่งออกได้เป็น 2 ระดับ คือ

1. ครอบครัวยุคใหม่ ซึ่งเป็นสิ่งแวดล้อมที่ใกล้ชิดที่สุด โดยเฉพาะในวัยเด็ก ที่แวดล้อมไปด้วยเครือญาติ นับถือศาสนาพุทธ และระบบสังคมเป็นกสิกรรม ซึ่งมีลักษณะตามสบาย ไม่มีกฎเกณฑ์แน่นอนที่จะต้องยึดถือปฏิบัติจนไม่อาจจะหลีกเลี่ยงได้ ซึ่งความเป็นอยู่ที่พึงพิงระบบเกษตรกรรมขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ของที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ ทำให้สามารถอยู่ได้ตามลำพัง นับว่าเป็นส่วนที่มีอิทธิพลทำให้คนไทยรักอิสรภาพ ไม่ชอบอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์หรือข้อบังคับใด ไม่นิยมตั้งสมาคม องค์การ หรือสหพันธ์ทั้งหลาย ซึ่งค่านิยมดังกล่าวอาจได้รับแรงหนุนจากพระพุทธศาสนาที่มีความเชื่อว่าชีวิตเป็นสิ่งที่ไม่จีรัง เป็นไปตามกฎแห่งกรรม ซึ่งเป็นตัวแทนของอิสรานิยม

2. ในขณะเดียวกันเมื่อเติบโตมากขึ้น มีการเข้าสังคม การยอมรับอิทธิพลของสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในประเทศ คือ อำนาจของราชการ ซึ่งเป็นตัวแทนของอำนาจนิยม

จะเห็นได้ว่า คนไทยส่วนมาก มีกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นกระบวนการสร้างค่านิยม เพียง 2 ระดับ ต่างจากประเทศที่มีระบบการเมืองแบบเปิด ซึ่งระดับที่ 3 คือ ระดับที่เข้ามาเรียนรู้ระบบการเมืองจะ โดยตรงหรือทางอ้อม อันเริ่มมีเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. 2475 แต่ก็ยังคงยึดอยู่กับเรื่องของอำนาจนิยมอยู่ เนื่องจากกระบวนการเรียนรู้ยังอยู่ในคนกลุ่มน้อย

ดังนั้น ค่านิยมของคนไทยส่วนใหญ่จึงมีลักษณะเป็นอิสระนิยม ในระดับครอบครัว แต่อีกด้านหนึ่ง ก็ยังถืออำนาจนิยมในระดับสังคมและการเมือง ซึ่งนับว่าเป็นข้อขัดแย้งต่อสื่อกันอยู่เสมอ คือเมื่ออยู่อย่างอิสระจะไร้ระเบียบวินัย หากความสุขอยู่เป็นนิจ แต่เมื่ออยู่ต่อหน้าหรืออยู่ใต้บังคับบัญชาจะเป็นคนที่นิยมอำนาจนิยมอย่างเต็มที่

นอกจากนั้นแล้ว วัฒนธรรมทางการเมืองในประเด็นของการเลือกตั้งก็ถือเป็นอุปสรรคที่สำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาทางการเมืองไทย โดยเฉพาะการทุจริตการเลือกตั้งในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ การเอาชนะการเลือกตั้งโดยใช้ความรุนแรงของระบบห้วคะแนน เจ้าพนักงานของรัฐวางตัวไม่เป็นกลางและสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งฝ่ายตน การซื้อสิทธิขายเสียง การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของคนในชนบท ที่มักมิได้เกิดจากการตัดสินใจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานความเห็นชอบของตัวเอง และไม่ได้มองไปที่ตัวปัญหาของประเทศเป็นหลัก ฯลฯ

จากลักษณะวัฒนธรรมทางการเมืองของไทยดังกล่าวจึงเป็นพื้นฐานสำคัญที่สะท้อนว่า คนไทยมีลักษณะยอมรับอำนาจและเชื่อถือในตัวบุคคลสูง การตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของคนไทยจึงนิยมเลือกบุคคลมากกว่าพรรคการเมือง และเลือกเพราะถูก “ชี้นำหรือชักจูง” จากบุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง หรือแม้แต่ผู้ใกล้ชิดกับตัวผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งเองเป็นส่วนใหญ่

จนกระทั่ง ในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งหลังสุดเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2544 ที่ผ่านมาได้เกิดปรากฏการณ์ที่ต่างไปจากทุกครั้ง นั่นคือ ประชาชนได้ตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยหันมาอิงกับกระแสความนิยมพรรคการเมืองพรรคหนึ่ง ซึ่งต่อมาก็ได้เป็นฝ่ายจัดตั้งรัฐบาลและเข้าบริหารประเทศในที่สุด

ปรากฏการณ์ดังกล่าวทำให้เกิดคำถามว่า วัฒนธรรมทางการเมืองของคนไทยได้เปลี่ยนแปลงไปแล้วหรือไม่ เกณฑ์การตัดสินใจเลือก ส.ส. ของประชาชนในยุคปฏิรูปการเมืองนั้น เกิดจากการตัดสินใจเลือกอย่างอิสระไร้การครอบงำใด ๆ เพื่อให้เป็นกลไกเชื่อมโยงความต้องการของตัวเองเข้ากับนโยบายสาธารณะที่พรรคการเมืองหาเสียงไว้ หรือยังอิงกับตัวบุคคลเช่นในอดีต หรือมีแนวโน้มว่าจะเปลี่ยนไปในลักษณะทิศทางใด

เพราะเกณฑ์ในการเลือกนั้น ถือเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการกำหนดอนาคตของระบบการเมืองและการพัฒนาของประเทศ เกณฑ์ที่ต่างกันย่อมจะได้อะไรซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีคุณสมบัติต่างกัน อันจะทำให้ได้รัฐบาลที่มีประสิทธิภาพต่างกันส่งผลให้มีการบริหารประเทศในรูปแบบที่ต่างกัน และท้ายที่สุดการเปลี่ยนแปลงของประเทศก็ต้องต่างกัน

ด้วยความสำคัญดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองในประเด็นเกณฑ์การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย จึงได้ศึกษาสถิติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2544 ดังตาราง 1

ตาราง 1

จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง พ.ศ. 2544

ลำดับ	จังหวัด	จำนวนเขต	จำนวนผู้มีสิทธิ (คน)	จำนวนผู้มาใช้สิทธิ (คน)	ร้อยละ
1	อุตรดิตถ์	3	356,150	255,409	71.71
2	สุโขทัย	4	460,735	316,291	68.55
3	พิษณุโลก	6	612,660	411,987	67.25
4	นครสวรรค์	7	794,246	528,338	66.52
5	เพชรบูรณ์	7	734,086	486,933	66.33

ที่มา: จาก “สรุปยอดการมาใช้สิทธิเลือกตั้งของคนไทยทั้ง 76 จังหวัด,” โดยสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ค้นเมื่อ 30 พฤษภาคม 2547, จาก <http://203.185.151.5/mpresult/6jan/showcity.asp>

สำหรับจังหวัดอุดรดิตถ์ที่ปรากฏว่ามีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งคิดเป็นร้อยละสูงสุดนั้น เมื่อพิจารณาแยกตามเขตเลือกตั้งแล้ว ในเขตเลือกตั้งที่ 3 ปรากฏว่ามีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 122,208 คน มีบัตรเลือกตั้งที่ใช้ลงคะแนนทั้งสิ้น 86,993 ใบ คิดเป็นร้อยละ 71.18 จำนวนบัตรเสีย 9,299 ใบ คิดเป็นร้อยละ 10.69 จำนวนบัตรไม่ลงคะแนน 1,614 ใบ คิดเป็นร้อยละ 1.85 ตามตาราง 2

ตาราง 2

การใช้สิทธิเลือกตั้งในเขตจังหวัดอุดรดิตถ์เมื่อปี พ.ศ. 2544

เขตเลือกตั้ง	ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (คน)	ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง		บัตรไม่ลงคะแนน		บัตรเสีย	
		คน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	114,365	82,891	72.48	2,432	2.93	6,149	7.41
2	119,577	85,525	71.52	2,752	3.22	10,878	12.72
3	122,208	86,993	71.18	1,614	1.85	9,299	10.69

ที่มา: จาก “ข้อมูล สถิติ และผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544.” (หน้า 107), โดย สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, (2544), กรุงเทพฯ: เอส ทู อาร์ กรุ๊ป.

นอกจากนี้ จะพบว่าในเขตเลือกตั้งที่ 3 มีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งมากที่สุด และมีปรากฏการณ์ที่น่าสนใจคือ ผลต่างคะแนนของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้อันดับหนึ่งและอันดับสองมีมากที่สุด คือ 25,691 คะแนน ดังตาราง 3

ตาราง 3

ผลการเลือกตั้ง 3 ลำดับแรกของแต่ละเขตเลือกตั้งในจังหวัดอุดรดิตถ์ ปี พ.ศ. 2544

เขตเลือกตั้ง	หมายเลข	คะแนนที่ได้
1	7	37,570
	16	16,831
	21	16,790
2	7	33,196
	21	24,040
	16	6,260
3	7	47,099
	21	21,408
	15	4,731

ที่มา: จาก “ข้อมูล สถิติ และผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544,” (หน้า 107), โดย สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, (2544), กรุงเทพฯ: เอส ทู อาร์ท กรุป.

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงตัดสินใจศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองในเรื่องเกณฑ์การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดอุดรดิตถ์ เพื่อให้เป็นตัวแทนของการศึกษาความคิดของประชาชนในเขตภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยตั้งวัตถุประสงค์ไว้ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองในเรื่องเกณฑ์การตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดอุดรดิตถ์

2. เพื่อเปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองในเรื่องเกณฑ์การตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดอุตรดิตถ์ กับความสนใจทางการเมือง

3. เพื่อศึกษาความคาดหวังทางการเมืองของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดอุตรดิตถ์

ขอบเขตของการวิจัย

เนื่องจากผู้วิจัยมีข้อจำกัดด้านเวลาและงบประมาณ จึงเลือกศึกษาวิจัยวัฒนธรรมทางการเมืองในเรื่องเกณฑ์การตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดอุตรดิตถ์ ซึ่งประกอบไปด้วยพื้นที่ 3 อำเภอ คือ อ. ลับแล อ. ตรอน และ อ. พิชัย ใช้ระยะเวลาในการศึกษาวิจัยทั้งหมด 2 เดือน คือ ตั้งแต่เดือนตุลาคม-พฤศจิกายน 2547 และเป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ กับการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในครั้งที่ผ่านมา เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2544

สมมติฐานของการวิจัย

เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้คือวัฒนธรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคม และความสนใจทางการเมือง

นิยามศัพท์เฉพาะ

เขตเลือกตั้ง หมายถึง ท้องที่ซึ่งจัดเป็นเขตอันจะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดอุตรดิตถ์ หมายถึงท้องที่ในเขตอำเภอพิชัย ยกเว้นตำบลนาอิน และตำบลนายาง อำเภอลับแล และอำเภอตรอน จังหวัดอุตรดิตถ์

ระดับความสนใจทางการเมือง แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง และน้อย โดยมีดัชนีชี้วัดระดับความสนใจทางการเมือง ดังนี้

มาก หมายถึง สนใจกระตือรือร้นรับฟังข่าวสารทางการเมืองอย่างมาก ลงรับสมัครเลือกตั้ง หรือ ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้งสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง บริจาคเงินอุดหนุนพรรค

ปานกลาง หมายถึง รับฟังข่าวสารทางการเมืองอยู่เสมอ ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ เข้าร่วมชุมนุมหรือกิจกรรมทางการเมืองเมื่อมีโอกาส

น้อย หมายถึง ไม่สนใจรับฟังข่าวสารทางการเมือง หรือมีความสนใจน้อย ไปใช้สิทธิเลือกตั้งน้อยครั้งหรือไม่เคยเลย ไม่สนใจเข้าร่วมชุมนุมหรือกิจกรรมทางการเมืองใดๆ

ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ เขตที่อยู่อาศัย

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ อาชีพ

เขตที่อยู่อาศัย หมายถึง เขตที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาล และเขตที่อยู่อาศัยนอกเขตเทศบาล ซึ่งในเขตเทศบาล ในที่นี้หมายถึง เทศบาลตรอน และเทศบาลบ้านแก่ง อำเภอตรอน เทศบาลในเมือง และเทศบาลท่าสัก อำเภอพิชัย เทศบาลศรีพนมมาศ เทศบาลหัวดง และเทศบาลทุ่งยั้ง อำเภอลับแล

ส่วนนอกเขตเทศบาล หมายถึง พื้นที่ที่เหลือนอกจากเขตเทศบาล และอยู่ภายใต้การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ทั้ง 3 อำเภอ

คุณธรรมทางการเมือง หมายถึง การไม่ทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวง การไม่ประกอบธุรกิจนอกกฎหมาย ไม่ใช้อิทธิพลมืด และการไม่มั่วกามโลกีย์

ภาคเกษตรกรรม หมายถึง อาชีพทำไร่ ทำนา ทำสวน และการปศุสัตว์

นอกภาคเกษตรกรรม หมายถึง อาชีพอื่นที่นอกเหนือจากการทำไร่ ทำนา ทำสวน และการปศุสัตว์

ศาสนาอื่น ๆ หมายถึง ศาสนาใด ๆ ที่นอกเหนือจาก ศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลาม

โปสเตอร์ หมายถึง แผ่นพิมพ์ภาพหรือข้อความขนาดใหญ่เพื่อการหาเสียง

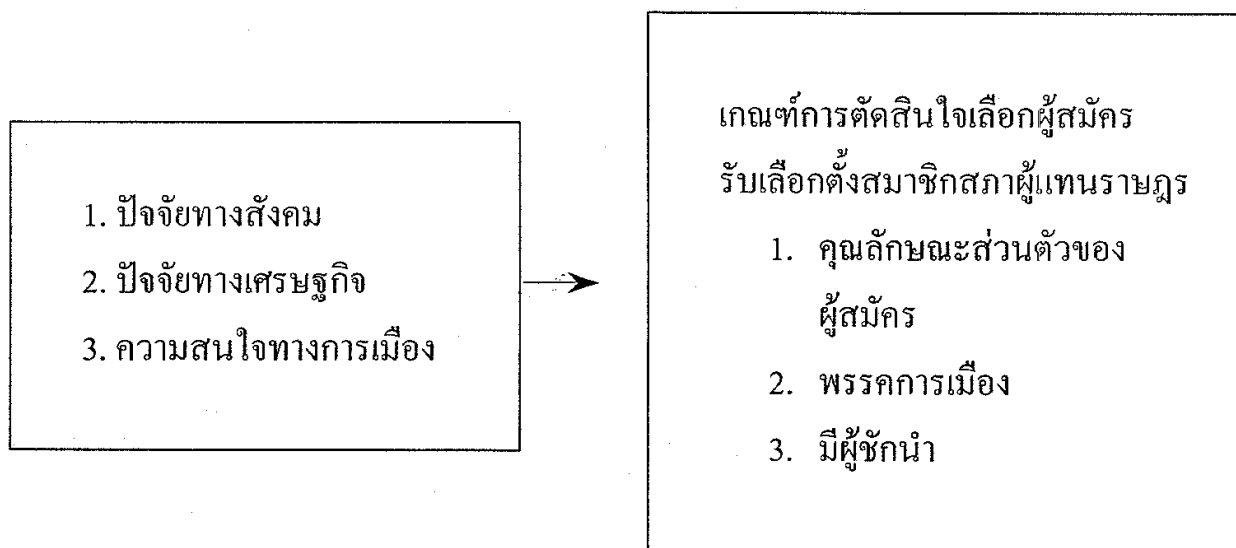
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบวัฒนธรรมทางการเมืองในเรื่องเกณฑ์การตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดอุดรดิตถ์
2. ทำให้ทราบวัฒนธรรมทางการเมืองในเรื่องเกณฑ์การตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดอุดรดิตถ์ กับความสนใจทางการเมือง
3. ทำให้ทราบความคาดหวังทางการเมืองของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดอุดรดิตถ์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง “วัฒนธรรมทางการเมือง: กรณีศึกษา เกณฑ์การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดอุตรดิตถ์” ได้นำแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมือง
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้ง
3. ทฤษฎีปัจจัยกำหนด
4. ทฤษฎีความสำนึกเชิงเหตุผล
5. ทฤษฎีระบบ
6. ทฤษฎีแลกเปลี่ยน
7. ทฤษฎีการตัดสินใจ
8. แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจเลือกตั้ง
9. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมือง

วัฒนธรรมการเมืองคือ ทศนคติ ค่านิยม และความเชื่อพื้นฐานทางการเมืองในแต่ละประเทศ (พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 2532, หน้า 143) หมายถึง แบบอย่างของการดำรงชีวิตของหมู่ชนใดหมู่ชนหนึ่ง ซึ่งเป็นการปฏิบัติสืบทอดกันมาอยู่ในกลุ่มคนจำนวนมาก ซึ่งเป็นเรื่องของการศึกษาเกี่ยวกับความรู้สึก ความเชื่อ ทศนคติ ค่านิยม แนวความคิดและพฤติกรรมที่บุคคลในสังคมที่มีต่อระบบการเมืองและส่วนต่าง ๆ ของระบบการเมือง ได้มีนักวิชาการให้ความหมายในเรื่องนี้ดังต่อไปนี้

โรเซนบอม (Rosenbaum อ้างถึงใน พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 2532, หน้า 144) ระบุว่า วัฒนธรรมทางการเมืองมีองค์ประกอบหลักอยู่ 3 ประการ คือ

1. ความโน้มเอียงต่อโครงสร้างทางการเมือง (orientation toward political structures)
2. ความโน้มเอียงต่อบุคคลต่าง ๆ ในระบบการเมือง (orientation toward others in political system)
3. ความโน้มเอียงต่อกิจกรรมทางการเมืองของตนเอง (orientation toward one's own political activity)

อัลมอนต์ และเพาเวลล์ (Almond & Powell อ้างถึงใน พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว และ พลศักดิ์ จิรไกรศิริ, 2524, หน้า 22) อธิบายว่า วัฒนธรรมการเมืองเป็นแบบแผนของทัศนคติหรือความโน้มเอียงทางการเมืองของแต่ละบุคคลในฐานะที่เป็นสมาชิกของระบบการเมือง และกล่าวถึง การเกิดความโน้มเอียงทางการเมืองได้ 3 ลักษณะ คือ

1. ความโน้มเอียงเกี่ยวกับความรู้ (cognitive orientation) เป็นความรู้ความเข้าใจและความเชื่อที่มีต่อระบบการเมืองและส่วนต่าง ๆ ของระบบการเมือง
2. ความโน้มเอียงเกี่ยวกับความรู้สึก (affective orientation) เป็นความรู้สึกที่มีต่อส่วนต่าง ๆ ของระบบการเมืองและองค์กรทางการเมือง
3. ความโน้มเอียงเกี่ยวกับการประเมินค่า (evaluative orientation) เป็นการตัดสินใจและให้ความเห็นต่าง ๆ ต่อกิจกรรมทางการเมืองและปรากฏการณ์ทางการเมือง

พาย และเวอร์บา (Pye & Verba อ้างถึงใน พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว และ พลศักดิ์ จิรไกรศิริ, 2524, หน้า 22) กล่าวว่า วัฒนธรรมทางการเมืองเป็นเรื่องทัศนคติ สภาวะแห่งจิตใจและความรู้สึกต่าง ๆ ซึ่งจะก่อให้เกิดและมีส่วนกำหนดพฤติกรรมทางการเมืองในสังคม อันหมายถึงแบบแผนที่ต่อเนื่อง ซึ่งมีความเหมาะสมร่วมกันและต่างเสริมสร้างซึ่งกันและกัน

ดาห์ล (Dahl อ้างถึงใน พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว และ พลศักดิ์ จิรไกรศิริ, 2524, หน้า 22) อธิบายว่า วัฒนธรรมทางการเมืองเป็นปัจจัยในการอธิบายแบบแผนต่าง ๆ อันแตกต่างกันของความขัดแย้งทางการเมือง ลักษณะที่เด่น ๆ ได้แก่ ความรู้สึกและการอบรมกล่อมเกลากลับมาเกี่ยวกับการแก้ปัญหาและการมีกิจกรรมร่วมกัน และความรู้สึกหรือการอบรมสั่งสอนที่มีต่อระบบการเมืองและที่มีต่อบุคคลอื่น

พาร์สัน (Parson อ้างถึงใน พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว และพลศักดิ์ จิร ไกรศิริ, 2524, หน้า 22-23) กล่าวว่า วัฒนธรรมการเมืองเป็นการอบรมกล่อมเกลาทีมีส่วนต่าง ๆ ของระบบการเมือง การอบรมกล่อมเกลาคือเป็นช่องทางนำไปสู่การแสดงออกทางการเมืองและการอบรมถูกกำหนดโดยชนบทรรมนิยมประเพณี ประสพการณ์ แรงจูงใจ ระเบียบทางสังคมและสัญลักษณ์ต่าง ๆ

ยิงเจอร์ (Yinger อ้างถึงใน พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว และพลศักดิ์ จิร ไกรศิริ, 2524, หน้า 23) ได้ให้ความหมายว่า วัฒนธรรมการเมืองเป็นทัศนคติและการอบรมกล่อมเกลาทีแต่ละคนได้รับจากระบบการเมืองนั้น ซึ่งประกอบไปด้วยความรู้สึกนิยมและไม่นิยมต่อระบบการเมือง และการประเมินค่าต่อเหตุการณ์ทางการเมือง

พาย (Pye อ้างถึงใน พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว และพลศักดิ์ จิร ไกรศิริ, 2524, หน้า 23) วัฒนธรรมทางการเมืองคือ แบบแผนของทัศนคติ ความเชื่อ และความรู้สึกที่เป็นระเบียบและมีความหมายต่อกระบวนการทางการเมือง และเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับรากฐานทางสมมติฐานและกฎระเบียบต่าง ๆ ซึ่งครอบงำพฤติกรรมต่าง ๆ ในระบบการเมือง วัฒนธรรมจึงเป็นที่รวมของแนวความคิดทางการเมืองและปทัสถานของการเมืองต่าง ๆ ดังนั้น วัฒนธรรมทางการเมืองก็คือการแสดงออกในรูปแบบที่รวม ๆ กันทางจิตวิทยาและความนึกคิดในทางการเมืองนั่นเอง

เบียร์ (Beer อ้างถึงใน พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว และพลศักดิ์ จิร ไกรศิริ, 2524, หน้า 23) วัฒนธรรมทางการเมืองนั้นมีความหมายพาดพิงถึงค่านิยม ความเชื่อและทัศนคติทางอารมณ์ที่เกี่ยวข้องกับการแสดงออกทางการเมือง

แมนไฮม์ (Manheim อ้างถึงใน พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว และพลศักดิ์ จิร ไกรศิริ, 2524, หน้า 23) วัฒนธรรมทางการเมืองคือ แบบแผนของความเชื่อและทัศนคติร่วมที่มีเป้าหมายอันเดียวกัน ซึ่งปรากฏขึ้นในระบบการเมืองนั้น ๆ ในแง่ที่ว่าจะต้องมีผลประโยชน์ร่วมกันในขั้นพื้นฐานและการประเมินค่าที่เหมือนกัน ตลอดจนมีความเห็นพ้องต้องกันจากการได้รับประสบการณ์ทางประวัติศาสตร์อย่างเดียวกัน

อัลมอนด์ และเวอร์บา (Almond & Verba อ้างถึงใน พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว และพลศักดิ์ จิร ไกรศิริ, 2524, หน้า 24) ได้ให้ความหมายของวัฒนธรรมทางการเมืองว่า หมายถึงการรับรู้ทางการเมืองและทัศนคติที่บุคคลมีต่อระบบการเมืองและส่วนต่าง ๆ

ของระบบการเมือง ซึ่งทัศนคติเหล่านี้จะมีผลต่อบทบาทของแต่ละบุคคลในระบบการเมืองนั้น ๆ

ดังนั้น จึงพอสรุปความหมายของวัฒนธรรมการเมืองได้ว่า หมายถึงแบบแผนของทัศนคติ ความเชื่อ ความรู้สึก การรับรู้ และการประเมินค่าของบุคคลที่มีต่อระบบการเมืองและมีต่อส่วนต่าง ๆ ของระบบการเมือง ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้จะเป็นตัวกำหนดรูปแบบของพฤติกรรมทางการเมืองต่าง ๆ ของบุคคล ซึ่งจะเป็นช่องทางไปสู่การแสดงออกหรือไม่แสดงออกทางการเมือง ซึ่งอาจเป็นทางสนับสนุนต่อต้าน หรือนิ่งเฉยต่อระบบการเมืองก็ได้

วัฒนธรรมการเมืองกับประชาธิปไตย

วัฒนธรรมการเมืองจึงมีความผูกพันกับวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยเป็นอย่างมาก ซึ่งลิปเซท (Lipset อ้างถึงใน พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว และพลศักดิ์ จิรไกรศิริ, 2524, หน้า 25) ให้ความเห็นว่า รูปแบบหลักของค่านิยมที่สนับสนุนความมั่นคงของระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย คือ การยึดความสำเร็จจากความสามารถของบุคคล (achievement) ยิ่งกว่าชาติกำเนิด (ascribed) ยึดสากลนิยม (universalism) ปฏิบัติหน้าที่เฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้น (specificity) และให้ความเสมอภาคไม่เลือกเพศพันธุ์ (equalitarianism)

อัลมอนต์ และเวอร์บา (Almond & Verba อ้างถึงใน พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว และพลศักดิ์ จิรไกรศิริ, 2524, หน้า 25) ยืนยันว่า civic culture เป็นการผสมผสานกันอย่างสมดุลระหว่างบุคลิกภาพแบบค้ำแคบแบบไพร์ฟ้า และแบบมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำหรับการมีเสถียรภาพของประชาธิปไตย กล่าวคือ civic culture นั้นเป็นการผสมผสานของความโน้มเอียง 3 ประเภท ดังนี้คือ

1. วัฒนธรรมการเมืองแบบค้ำแคบเป็นวัฒนธรรมทางการเมืองแบบที่ประชาชนไม่มีความรู้ความเข้าใจในระบบการเมือง ไม่รับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสถาบันทางการเมือง รวมทั้งไม่คิดว่าจะมีส่วนร่วมทางการเมือง

2. วัฒนธรรมการเมืองแบบไพร์ฟ้า เป็นวัฒนธรรมทางการเมืองแบบที่ประชาชนยอมรับอำนาจของรัฐบาล มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการเมืองโดยทั่ว ๆ ไป แต่ไม่สนใจที่จะมีส่วนร่วมทางการเมืองในทุกกระบวนการทางการเมือง

3. วัฒนธรรมทางการเมืองแบบเข้ามามีส่วนร่วม เป็นวัฒนธรรมทางการเมืองแบบที่ประชาชนเข้าใจในระบบการเมืองโดยทั่ว ๆ ไป มีการรับรู้ต่อโครงสร้างทางการเมืองและการบริหาร ตลอดจนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง

อย่างไรก็ตาม วัฒนธรรมทางการเมืองทั้ง 3 แบบไม่อาจแยกกันได้อย่างเป็นอิสระ หากแต่ต้องมีการผสมผสานกัน การขับเคลื่อนทางการเมืองจึงจะเป็นไปอย่างสมดุล เนื่องจากหากมีแต่วัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วม ก็จะทำให้มีกลุ่มผู้เรียกร้องสิทธิเสรีภาพมากมาย หากมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบคับแคบหรือแบบไพร่ฟ้ามากเกินไป ผู้มีอำนาจในสังคมก็จะทำทุกสิ่งทุกอย่างได้ตามอำเภอใจ เพราะไม่มีผู้ทักท้วงหรือคัดค้าน

ส่วนองค์ประกอบหรือปัจจัยหลักของการมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยนั้น (ทินพันธุ์ นาคะตะ, 2517, หน้า 8-21) มีดังต่อไปนี้

1. มีจิตใจต้องการการปกครองแบบประชาธิปไตย คือ มีความต้องการให้มีการปกครองในระบอบนี้มากกว่าการปกครองในระบอบอื่น รวมทั้งจะต้องเห็นด้วยกับการปกครองแบบนี้ที่ว่า เป็นการปกครอง โดยประชาชน และเพื่อประชาชน

2. มีความเชื่อและยึดมั่นในคุณค่าและศักดิ์ศรีของบุคคล มีความเชื่อมั่นในความสามารถของผู้อื่น และความเสมอภาคของมนุษย์ รวมทั้งรู้จักเคารพสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่นทั้งในการพูด การเขียน การแสดงความคิดเห็นและการแสดงออกอื่น ๆ แม้ว่าสิ่งนั้นจะขัดแย้งกับความคิดเห็นของตนก็ตาม คนที่มีจิตใจเป็นประชาธิปไตยจะต้องมีความอดกลั้นต่อความหลากหลายในพฤติกรรมของผู้อื่น トラบ ใดที่บุคคลนั้นยังไม่ละเมิดศีลธรรมและเสรีภาพของผู้อื่น

3. เคารพในกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย คือ ใช้วิธีตัดสินปัญหาด้วยเสียงข้างมาก โดยมีข้อผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามจากทุกฝ่าย ขณะเดียวกันก็ให้ความคุ้มครองสิทธิของฝ่ายที่มีเสียงข้างน้อย เพื่อประกันว่าการแก้ปัญหานั้นเป็นไปเพื่อผลประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ และให้เป็นไปตามหลักที่ว่า แต่ละคนมีสิทธิมีเสียงเท่ากัน ส่วนบุคคลที่ไม่เห็นด้วยกับเสียงข้างมาก จะถือว่าเป็นฝ่ายตรงข้ามแล้วจะขจัดออกจากสังคมไม่ได้ นอกจากนั้นยังรวมถึงการปฏิบัติต่อกันอย่างยุติธรรมตามกฎหมาย

4. สนใจในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองการปกครอง โดยติดตามข่าวสารของบ้านเมือง สนทนากับปัญหาทางการเมืองกับผู้อื่น และพยายามมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หรือในการกำหนดนโยบายของทางราชการ

5. มีความสำนึกในหน้าที่ของพลเมืองของตน และมีความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นต้นว่าปฏิบัติตามกฎหมายและบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม ยิ่งกว่านั้นยังต้องมีความเชื่อว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของตนจะมีผลบังเกิดขึ้นจากการกระทำดังกล่าว

6. มองโลกในแง่ดี มีความไว้วางใจผู้อื่น และมีความเชื่อมั่นในตัวเจ้าหน้าที่ หรือสถาบันทางราชการ สิ่งนี้นับว่ามีความจำเป็นต่อความสำเร็จของการปกครองแบบประชาธิปไตยอยู่ไม่น้อย เพราะการเมืองเป็นเรื่องของความร่วมมือร่วมใจกัน แม้จะมีความขัดแย้งกันอยู่ก็ตาม ความสำเร็จของการดำเนินงานของสถาบันทางการเมืองต่าง ๆ ส่วนหนึ่งต้องอาศัยการมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

7. รู้จักวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลและในทางสร้างสรรค์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อการใช้อำนาจหน้าที่และการปฏิบัติงานของทางราชการ เพราะถ้าปล่อยให้ข้าราชการทำอะไรก็ได้ โดยไม่มีการคัดค้าน ควบคุม และตรวจสอบแล้ว อาจทำให้ใช้อำนาจไปในทางมิชอบได้ง่าย

วัฒนธรรมการเมืองไทย คำว่าวัฒนธรรมการเมืองในประเทศไทย ถูกใช้ครั้งแรกในสมัยของนายกรัฐมนตรี นายธานินทร์ กรัยวิเชียร บทความของกมล สมวิเชียร และสุจิต บุญบงการ เรื่อง “วัฒนธรรมทางการเมืองไทยกับการพัฒนาทางการเมือง” (กมล สมวิเชียร, 2516, หน้า 53-54) เสมือนเป็นจุดเริ่มต้นแห่งการศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองของไทย ซึ่งก่อนที่จะศึกษาวัฒนธรรมการเมืองไทย กมล ได้ศึกษาแง่มุมของวัฒนธรรมไทย ดังนี้

1. โครงสร้างสังคมไทย

โครงสร้างสังคมไทยมีลักษณะที่เรียกได้ว่า “ลัทธิปัจเจกชนนิยม” หรือที่กมลเรียกว่า “อิสระตามสบาย” (individualism) ผสมกับ “ลักษณะที่ต้องมีลำดับฐานะในสังคม” (hierarchical Structure) หรือลักษณะ “การเคารพอาวุโสแบบยอมรับอำนาจ” สอดคล้องกับที่พิชัญ สมพอง (2529, หน้า 99) ได้กล่าวไว้ว่า โครงสร้างทางสังคมไทยในอดีตแบ่งกว้าง ๆ ได้เป็น 2 ช่วงชั้น คือ พวกขุนนาง ข้าราชการที่เป็นชนชั้นปกครองหรือผู้นำทางการเมือง และกลุ่มข้าราชการชั้นผู้น้อย พ่อค้าประชาชน ชาวนาไพร่ ทาส

ในอดีตนั้นพวกไพร่ทุกคนจะต้องขึ้นทะเบียนกันขุนนางศักดินาต่าง ๆ และกลุ่มชนชั้นนำหรือกลุ่มชนชั้นปกครองซึ่งมีฐานะเหนือกว่าและมีทั้งอำนาจและอิทธิพลเหล่านี้สามารถบันดาลคุณบันดาลโทษ (พิชญ์ สมพอง, 2525, หน้า 220) หรืออาจถึงกับ “ชี้เป็นชี้ตาย” อนาคตของประชาชนได้

เอมบริ (Embree อ้างถึงใน พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว และพลศักดิ์ จิรไกรศิริ, 2524, หน้า 67) นักสังคมวิทยา เรียกสังคมไทยว่า “สังคมไทยมีโครงสร้างแบบหลวม ๆ สาเหตุที่เป็นเช่นนั้น เนื่องจากลักษณะทางสภาพภูมิประเทศ หรือสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่เอื้ออำนวยในการทำกิจกรรม คือการทำนา ซึ่งอาชีพนี้เป็นอาชีพที่ทำได้เพียงฤดูกาลเดียว เสียเป็นส่วนใหญ่ ทำให้มีเวลาว่างและไม่มีกิจกรรมที่เป็นขึ้นเป็นอันทำ ปล่อยชีวิตไปตามสบาย มีความเป็นอยู่ง่าย ๆ ไม่เป็นระเบียบ ขาดวินัย และไม่มีกฎเกณฑ์ในการดำรงชีวิต และการอยู่อาศัยกระจัดกระจายเป็นชุมชนโคกเดี่ยวสูง ทำให้ขาดการปฏิสัมพันธ์กับภายนอก ซึ่งรวมถึงความผูกพันทางอุดมการณ์ทางการเมือง ตรงกับที่ ฟิลลิปส์ (Phillips อ้างถึงใน พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว และพลศักดิ์ จิรไกรศิริ, 2524, หน้า 67) กล่าวไว้ว่า นอกจากกิจกรรมที่เกี่ยวกับศาสนา และการช่วยเหลือเพื่อนบ้านเกี่ยวกับการเก็บเกี่ยวข้าวเพื่อจะได้ประโยชน์ตอบแทนแล้ว ชาวบ้านซึ่งก็คือชาวนาจะไม่มี ความสนใจที่จะเข้าร่วมในโครงการพัฒนาชุมชนของตนและส่วนรวมแต่อย่างใด ซึ่งเป็นการช่วยเน้นย้ำให้เห็นลักษณะของการดำรงชีวิตแบบสบาย ๆ

2. พุทธศาสนาและแนวโน้มของค่านิยม

พุทธศาสนากับแนวโน้มของค่านิยมเป็น “วัฒนธรรมทางการเมือง” อย่างหนึ่งของคนไทย เพราะมีการนำเอาพระพุทธศาสนามาตีความ หรือมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต จึงทำให้มีอิทธิพลต่อระบบความเชื่อ ค่านิยมของชาวบ้าน ที่ประกอบไปด้วยเรื่อง “เทวดา-มนุษย์-สัตว์” โดยถือว่าสภาพทั้ง 3 นี้ เกิดจากบุญ และในแต่ละสภาพยังแบ่งออกเป็นลำดับชั้นแยกย่อยลงไปอีก ซึ่งการที่จะอยู่ในชั้นไหน อย่างไร จึงเป็นเรื่องของบุญ ซึ่งส่งผลให้สถานภาพของคนในสังคมไทยถูกสมมติไว้ในใจ ลักษณะเช่นนี้ ทำให้เกิดการสนับสนุน โครงสร้างแบบมีลำดับชั้น ทำให้ความสัมพันธ์จึงออกมาในรูปของนายกับบ่าว อีกทั้งเรื่องคำสอนที่ยึดมั่นอยู่กับเรื่องของกตัญญูตา ความเคารพนบถนอบต่อผู้ใหญ่ ซึ่งส่งผลให้เกิดสภาพทางชนชั้นในสังคม จึงทำให้เกิดสภาพทางสังคมขึ้นสองขั้ว คือระหว่างที่เป็นคนรักอิสระ เสรี และขั้วที่นิยมอำนาจ ดังที่กมล สรุพบว่า “ค่านิยมของคน

ไทยส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นลูกตุ้มที่แกว่งจากปลายสุดข้างหนึ่ง คือ “อิสระนิยม” ในระดับครอบครัว มายังปลายสุดอีกข้างหนึ่งคือ “อำนาจนิยม” ในระดับสังคมและการเมือง หรืออีกนัยหนึ่งอาจจะพูดได้ว่าในระบบความคิดและสติสัมปชัญญะของคนไทยจะมีพลังทั้งสองประเภทที่ขัดกันและต่อสู้กันอยู่เสมอ (กมล สมวิเชียร อ้างถึงใน พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว และพลศักดิ์ จิรไกรศิริ, 2524, หน้า 108) โดยที่การนิยมนำอำนาจนั้นเป็นเรื่องของการให้คุณให้โทษ ไม่ใช่อำนาจทางปัญญาหรืออำนาจแห่งความสัตย์ซื่อ คุณสมบัติของผู้ นำไม่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์ อุดมการณ์ หรือสติปัญญา

กมล สมวิเชียร (อ้างถึงใน พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว และพลศักดิ์ จิรไกรศิริ, 2524, หน้า 110) สรุปว่า ลักษณะอำนาจนิยมทางวัฒนธรรมทำให้เกิดระบบการเมืองแบบอำนาจนิยม และวัฒนธรรมทางการเมืองแบบไทยไม่เอื้ออำนวยต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบตะวันตก แต่ในหนังสือเรื่องประชาธิปไตยกับสังคมไทย (กมล สมวิเชียร, 2516) กมล ได้กล่าวว่าสมมุติฐานบางประการที่เคยมีอยู่ โดยเฉพาะในส่วนของเกี่ยวกับจุดอ่อนของสังคมไทยได้ถูกล้มล้างไปโดยเหตุการณ์ในเดือนตุลาคม 2516 ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าการศึกษาของกมลในปี พ.ศ. 2514 เป็นการศึกษาวัฒนธรรมและระบบการเมืองแบบหยุดนิ่ง (static) กล่าวคือ มองสภาพแวดล้อมในลักษณะคงที่ ไม่ให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปเท่าที่ควร

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้ง

การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง (elections) เป็นกระบวนการที่ทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบหนึ่งเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการ “ประชาธิปไตยตามกระบวนการ (procedural democracy)” ที่ต้องการจะตอบคำถามทางการเมืองแก่สังคมใน 3 ประเด็นหลัก คือ

1. ใครควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมืองการปกครอง
2. เราควรจะยอมรับสิทธิในการเลือก (vote) ของคนที่มีส่วนร่วมในการปกครองดังกล่าวมากน้อยเพียงใด

3. ในสังคมนั้น ๆ จะต้องใช้สิทธิในการเลือกจำนวนมากเท่าใดจึงจะถือว่าพอเพียงต่อการตัดสินใจทางการเมืองการปกครอง

การมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึงกันทุกคน (universal participation) คือ หลักการที่ใช้ตอบคำถามในประเด็นแรก เพราะทฤษฎีประชาธิปไตยตามกระบวนการถือว่าประชากรที่เป็นผู้ใหญ่ทุกคนจะต้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมืองการปกครอง ดังนั้นทุกคนที่อยู่ในระบบการเมืองควรได้รับสิทธิที่จะลงคะแนนเสียง

ความเสมอภาคทางการเมือง (political equality) คือ หลักการที่ใช้ตอบคำถามประเด็นที่สอง ทฤษฎีประชาธิปไตยตามกระบวนการถือว่าคะแนนเสียงของคนทุกคนจะต้องถูกนับเท่า ๆ กัน และมีความสำคัญเท่าเทียมกันในแง่ของการตัดสินใจ ขณะที่ หลักการปกครองด้วยเสียงข้างมาก (majority rules) แต่ไม่ละเลยความคิดเห็นของเสียงข้างน้อย (minority rights) คือหลักการที่ใช้ตอบคำถามประเด็นที่สาม ซึ่งหลักทั้ง 3 ประการข้างต้นเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นที่สุดต่อการวินิจฉัยการตัดสินใจทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย

แม้ในทางทฤษฎีหลัก 3 ประการจะได้รับการยอมรับและสามารถตอบคำถามทางการเมืองต่อสังคมโดยไร้ข้อโต้แย้งใด ๆ แต่ในทางปฏิบัติกลับได้เกิดคำถามใหม่ขึ้นมาว่า แล้วเราจะจัดการกับหลักทางการเมืองเหล่านั้นได้อย่างไร หากสังคมนั้น ๆ เป็นสังคมใหญ่ และมีกลุ่มคนที่หลากหลายซับซ้อน

ดังนั้น จึงมีผู้เสนอทางออกว่า จำเป็นจะต้องมีการจัดการให้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง เพื่อเลือกตัวแทนเข้ามาทำหน้าที่เชิงบริหารแทนผู้คนที่ทั้งหมดในสังคม อันเป็นที่มาของหลักการ “ประชาธิปไตยแบบมีตัวแทน (representative democracy)” ซึ่งเป็นที่ยอมรับในปัจจุบันและแพร่หลายอยู่ในหลายประเทศรวมทั้งไทยด้วย

และการที่จะมองเฉพาะประเด็นและศึกษาว่าการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเพื่อที่จะเลือกตัวแทนทางการเมืองในแต่ละครั้งนั้น มีเหตุปัจจัยใดที่ผู้เลือกใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ ก็จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาความคิดเห็นทางการเมือง และบริบททางสังคมของผู้เลือกอย่างลึกซึ้งกว้างขวาง ทั้งนี้เพราะการเลือกเป็นพฤติกรรมการตัดสินใจ (decision) ของมนุษย์ ทั้งการตัดสินใจด้านสังคม เศรษฐกิจ หรือการเมือง ล้วนแต่เกี่ยวข้องกับกระบวนการความคิด และบริบททางสังคม อันได้แก่ วิถีชีวิต สภาพทาง

เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความสนใจส่วนตัวของผู้เลือกนั้น ๆ โดยตรงทั้งสิ้น

กล่าวคือ เฉพาะในแง่มุมของการเมืองการปกครองภายใต้ภาวะแวดล้อมและบริบททางสังคมหนึ่ง ผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอาจมีวิถีคิดและการตัดสินใจที่ต่างไปจากผู้ที่อยู่ในบริบททางสังคมอื่น ๆ เป็นต้น

ในช่วงแรก การศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจะจำกัดอยู่แค่ประเทศตะวันตก โดยพัฒนามาจากความสนใจของนักสังคมวิทยา นักรัฐศาสตร์ และนักพฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งมุ่งความสนใจไปที่อิทธิพลของสถานภาพทางด้านเศรษฐกิจและสังคมเป็นสาระหลัก ต่อมาได้ขยายความสนใจไปยังอิทธิพลของปัจจัยด้านจิตวิทยา หรือความรู้สึกแปลกต่างทางการเมือง (political alienation) อันได้แก่ การสังกัดกลุ่มหรือการสังกัดพรรคการเมืองบางพรรคของบุคคลนั่นเอง

งานในช่วงแรกของ เมอริแอม และกอสเนล (Merriam & Gosnell 1924, pp. 132-135) ที่ศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยศึกษาจากอิทธิพลของสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคล (ที่บ่งชี้โดยระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และเพศ) ที่มีผลต่อการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งพบว่า กลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำจะมีความรู้สึกนึกคิด และพฤติกรรมทางการเมืองคล้ายคลึงกัน

ขณะที่การศึกษาของ ลาซาร์สเฟลด์ เบอเรลสัน และกอดีต (Lazarsfeld, Berelson, & Gaudet, 1968) และการศึกษาของ เบอเรลสัน ลาซาร์สเฟลด์ และแมคฟี (Berelson, Lazarsfeld, & Mcphee, 1954) ได้ข้อสรุปเชิงทฤษฎีของพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งหลายประการ อาทิ การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ทำให้คนที่ตัดสินใจไว้แต่แรกแล้วว่าจะเลือกผู้สมัครคนใดกลับเปลี่ยนใจไปเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งคนอื่นมีจำนวนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น และในจำนวนที่เปลี่ยนใจไปนั้น เป็นพวกที่ได้รับความอิทธิพลจากแรงกดดันของกลุ่มที่นิยมพรรคการเมือง (กลุ่ม primary) ยิ่งกว่าจะเป็นอิทธิพลของประเด็นนโยบายที่ใช้ในการหาเสียง และมีเพียงคนจำนวนน้อยเท่านั้นที่มีการติดต่อสื่อสารกับพรรคการเมืองที่ตนไม่สังกัด นอกจากนี้ยังพบว่าอาชีพที่อยู่อาศัยทั้งในเขตเมืองและชนบท ศาสนา และอุปนิสัยการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของบุคคลในอดีต เป็นตัวกำหนดที่สำคัญของต่อพฤติกรรมการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของบุคคล

เบอร์เรลสัน ลาซาร์สเฟลด์ และแมคฟี (Berelson, Lazarsfeld, & McPhee, 1954, p. 105) กล่าวสรุปผลการศึกษาของเขาในส่วนที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงความนิยมของพรรคการเมืองของประชาชนตอนหนึ่งว่า

การศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของการนิยมพรรคการเมืองของประชาชน ทำให้ทราบอัตราจำนวนของความนิยมพรรคการเมือง และการเปลี่ยนแปลงความนิยมพรรคการเมืองในแต่ละช่วงสมัยมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น บุคคลพวกที่ชอบเปลี่ยนความนิยมพรรคการเมืองดังกล่าว จะเป็นพวกที่สนใจการเลือกตั้งน้อยที่สุด และรับฟังข่าวสารการเมืองจากสื่อมวลชนน้อยที่สุด ทั้งยังตัดสินใจเลือกใคร่ล่าช้ากว่าพวกอื่นและถูกชักจูงง่ายกว่าพวกอื่น และความเข้าใจที่ว่า บุคคลที่เปลี่ยนใจไปเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งคนอื่นที่ตนไม่นิยมในระหว่างการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนั้น เป็นความเข้าใจผิดโดยสิ้นเชิง เพราะแท้ที่จริงกลับมีลักษณะตรงกันข้ามกับความเชื่อที่กล่าวมานั้นทั้งหมด

หลังจากได้ข้อสรุปจากการศึกษานี้ไม่นาน ผลการศึกษาของ แคมเบลล์ คอนเวอร์ส มิลเลอร์ และสโตค (Campbell, Converse, Miller, & Stokes, 1960) เกี่ยวกับพฤติกรรมลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในประเด็นต่าง ๆ มีข้อสรุปว่า อิทธิพลของการสังกัดพรรคการเมืองหรือความนิยมพรรคการเมืองพรรคใดพรรคหนึ่ง (party identification) ของประชาชน ทำให้ทราบถึงอัตราจำนวนของความนิยมพรรค การเปลี่ยนแปลงการนิยมพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมือง ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งในพฤติกรรมตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง และอิทธิพลของปัจจัยที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงรัฐบาล เปลี่ยนไปสนับสนุนพรรคอื่น ๆ เพื่อให้เกิดดุลยภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากพรรคนี้นั้นเป็นรัฐบาลติดต่อกันมาหลายยุคหลายสมัย

จากแนวคิดและผลการศึกษาข้างต้นทำให้ทั้งนักรัฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ และพฤติกรรมศาสตร์สรุปทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งออกมาเป็น 3 ทฤษฎีหลัก ๆ ดังนี้ คือ ทฤษฎีปัจจัยกำหนด (deterministic theories) ทฤษฎีความสำนึกเชิงเหตุผล (consciously rational theories) และทฤษฎีระบบ (system theories)

ทฤษฎีปัจจัยกำหนด

ทฤษฎีปัจจัยกำหนดระบุว่า “ปัจจัยและสถานภาพทางสังคมเป็นตัวกำหนดที่สำคัญของพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง” ทฤษฎีดังกล่าวเสนอว่า ปัจจัยทางสังคมอันเป็นภูมิหลังของบุคคล ทั้งในระดับกว้างทั่วไปและเรื่อยลงมาจนถึงช่วงที่จะมีการตัดสินใจมีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง แนวความคิดที่เป็นพื้นฐานของทฤษฎีนี้ได้แก่ “ตัวแบบแรงผลักดันทางสังคม (social forces)” ของลาซาร์สเฟลด์ (Lazarsfeld) และ “ทฤษฎีสถานม (Field theory)” ของเลวิน (Lewin) ซึ่งเป็นนักจิตวิทยา

กล่าวอีกนัยหนึ่ง ทฤษฎีปัจจัยกำหนดเป็นการเสนอเงื่อนไขที่กำหนด “รูปแบบ (pattern)” ของพฤติกรรม (Golembiewski, Welsh, & Crotty, 1969, pp. 404-406) ซึ่งไม่ได้มุ่งที่จะสรุปรวมเชิงนิรนัย (deductive generalization) หรือ ไม่ได้มุ่งที่จะทำนายอนาคต หากให้ประโยชน์อย่างสำคัญในด้านการจัดตัวแปรอันหลากหลายที่เกี่ยวข้องกันในทางเศรษฐกิจและสังคมให้เป็นระเบียบ

ทฤษฎีความสำนึกเชิงเหตุผล

ทฤษฎีความสำนึกเชิงเหตุผลเน้นที่ปฏิกิริยาของความสำนึกตรรกะตรงของผู้ไปใช้สิทธิออกเสียงที่มีต่อการบริหารการเลือกตั้ง นโยบายของพรรค และสถานภาพของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ลักษณะดังกล่าวคล้ายกับกรอบความคิดเชิงเหตุผล (Rational Framework) ของผู้ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งเสมือนกับการตัดสินใจของผู้บริโภคในทางเศรษฐศาสตร์ การศึกษาที่สำคัญเกี่ยวกับเรื่องนี้ เช่น Economic Theory of Democracy ของ ดาวน์ (Downs, 1957, p. 57) เป็นต้น

ทฤษฎีระบบ

ทฤษฎีระบบ เป็นการศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งโดยพิจารณาเชิงระบบทั่วไปว่าปัจจัยแวดล้อมที่เกิดขึ้นเฉพาะช่วงสมัยที่มีการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีผลระยะสั้น (short-term forces) เช่น ความสนใจในตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง ความเห็นต่อนโยบายและปัญหาทางการเมือง ภาพพจน์ที่มีต่อการปฏิบัติงานของพรรค สถานการณ์ภายในและภายนอกประเทศ สภาพการแข่งขันของผู้สมัครรับเลือกตั้ง เป็นต้น จะ

ผันแปรไปในแต่ละช่วงสมัยของการเลือกตั้ง เมื่อประมวลรวมกันแล้วจะมีผลต่อปัจจัยพื้นฐาน คือ ความนิยมพรรคการเมือง ซึ่งอาจทำให้ผู้ลงคะแนนเสียงเปลี่ยนความนิยมจากพรรคการเมืองหนึ่งไปยังอีกพรรคการเมืองหนึ่ง เป็นการแกว่งออกจากสถานะสมดุล “ปกติ” และเมื่อถึงการเลือกตั้งครั้งต่อไปก็มักจะแกว่งกลับโดยนัยเดียวกันเช่นนี้เรื่อยไป

เป็นที่น่าสังเกตว่า แม้ทฤษฎีระบบจะเป็นที่นิยมในหมู่นักรัฐศาสตร์ และสังคมศาสตร์ทั่วไปในปัจจุบัน แต่ก็ปรากฏว่ามีผู้นำมาใช้ในการศึกษาพฤติกรรมทางการเมือง และพฤติกรรมลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอย่างจริงจังก็น้อยมาก ทั้งนี้เพราะในการศึกษาวิจัยแต่ละครั้งมักมิได้กำหนดเจาะจงลงไปอย่างชัดเจนว่า การดำเนินการวิจัยเป็นไปตามกรอบของทฤษฎีระบบโดยตรง กล่าวคือ ในการศึกษาวิจัยทางการเมืองแต่ละครั้ง มักจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับทฤษฎีระบบอย่างอ้อม ๆ ไม่มากก็น้อย

นอกจากนี้ผลการศึกษาอื่น ๆ ก็ได้มีการนำทฤษฎีระบบเข้าไปใช้ในการศึกษารวมทั้งผลการศึกษาของ แคมป์เบลล์ (Campbell) ที่กล่าวไว้ข้างต้น ก็เป็นกรอบคิดของทฤษฎีระบบซึ่งให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะสมดุล (equilibrium) ในการเลือกตั้งทั้งสิ้น

ทฤษฎีการแลกเปลี่ยน

สกินเนอร์ (Skinner อ้างถึงใน สุวิทย์ รุ่งวิสัย, 2528, หน้า 13-14) ได้ทำการทดลองจากพฤติกรรมของนกพิราบ โดยวางเงื่อนไขว่า หากมันไปจิกที่ปุ่มไฟฟ้าที่กำหนดไว้ จะให้เมล็ดข้าวเป็นรางวัล แต่ถ้านกพิราบไปจิกที่ปุ่มอื่นก็จะได้รับการลงโทษ โดยจะมีกระแสไฟฟ้าคูดอ่อน ๆ จนเกิดความเจ็บปวดและระคายเคือง ซึ่งผลการศึกษาทำให้พบว่า ระยะต่อมานกพิราบจะเกิดการเรียนรู้ต่อพฤติกรรมของตน และจะแสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่ตนเองได้ประโยชน์ คือ การจิกเฉพาะปุ่มที่ตัวมันจะได้เมล็ดข้าวกินเมื่อมันต้องการอาหาร

ต่อมาโฮแมนส์ (Homans อ้างถึงใน สุวิทย์ รุ่งวิสัย 2528, หน้า 14) ได้พัฒนาทฤษฎีการแลกเปลี่ยน โดยเปรียบเทียบกับพฤติกรรมของมนุษย์ซึ่งไม่แตกต่างจากสัตว์โลกชนิดอื่น กล่าวคือ มนุษย์เราจะคบหาสมาคมกันอย่างไรก็ขึ้นอยู่กับการสนองตอบความต้องการและทำประโยชน์ช่วยเหลือกันและกันมากน้อยเพียงไร ความต้องการและผลประโยชน์จึงเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของคนที่อยู่ร่วมกัน ส่วนในด้าน

เศรษฐกิจ การสูญเสียประโยชน์ การได้รับรางวัลและการได้กำไร เป็นความรู้สึกสำนึกพื้นฐานของการคบค้าสมาคม การกระทำใด ๆ หรือการให้บริการใด ๆ แก่ผู้อื่นมักเป็นพฤติกรรมที่หวังจะทำให้ตัวเองได้รับประโยชน์มากที่สุด ในท้ายที่สุด ถึงจะต้องสูญเสียอะไรไปบ้างก็เป็นการสูญเสียเพียงเล็กน้อย ผลจากการที่เราได้กระทำอะไรไปแล้ว คือ รางวัล (reward) หรือกำไรจำนวนมากจากผู้อื่นเป็นการตอบสนอง

ในด้านการแลกเปลี่ยนทางสังคม (social exchange) จอห์นสัน (Johnsan, 1981, pp. 351-352) กล่าวว่า การคบหากันระหว่างผู้ใหญ่กับผู้น้อย ผู้ปกครองกับผู้อยู่ใต้ปกครอง เป็นการแลกเปลี่ยนกับการสวามิภักดิ์ ความจงรักภักดีต่อผู้ใหญ่ซึ่งให้สถานภาพที่สูงขึ้นแก่ตน ในทางตรงกันข้ามผู้ใหญ่ก็ได้รับการยกย่อง ความจงรักภักดีเป็นการตอบแทน

ส่วน เบลู (Blau as cited in Johnsan, 1981, pp. 351-352) นักทฤษฎีการแลกเปลี่ยนอีกคนได้ย้่าว่า สิ่งที่จะได้รับการตอบแทนเป็นสิ่งกระตุ้นให้คนเราคบหาสมาคมกัน นอกจากการแลกเปลี่ยนในระดับปัจเจกแล้ว เขายังได้ขยายความต่อว่า การกระทำที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เช่น การจัดสร้างที่พักผู้โดยสาร การบริจาคทานในสมัยเลือกตั้ง เป็นต้น ก็ถือว่าการแลกเปลี่ยนที่กว้างออกไปในระดับสังคมด้วยเช่นกัน

ดังนั้น ในทางการเมือง การที่ผู้มีสิทธิไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ก็เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินประโยชน์อย่างอื่นไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง เช่น ความยกย่อง ความสะดวกสบาย หรือตำแหน่งหน้าที่ที่คิดว่าจะได้รับ ส่วนผู้สมัครรับเลือกตั้งก็ใช้เงินบ้าง ผลประโยชน์อย่างอื่นบ้าง หรือไม่ก็การยอมรับเข้าเป็นพวกเดียวกัน รวมทั้งการหยิบยื่นตำแหน่งหน้าที่การงานให้แก่ผู้สนับสนุนลงคะแนนเสียงให้แก่ตน เป็นการแลกเปลี่ยนกับคะแนนเสียงที่ตนได้รับ

จะเห็นได้ว่าพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของแต่ละบุคคลจะเกี่ยวข้องกับปัจจัยแวดล้อมอื่น ๆ หลากหลาย แต่ทั้งนี้สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่เป็นปัจจัยชี้ขาด และไม่อาจละเลยได้หากต้องการศึกษาประเด็นดังกล่าวก็คือ ความสนใจและความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิแต่ละบุคคลนั่นเอง

ทฤษฎีการตัดสินใจ

การตัดสินใจเป็นกระบวนการเลือกในระหว่างทางเลือกต่าง ๆ มีองค์ประกอบทั้งสิ้น 4 ประการ (รัชโซ และชูเมกเกอร์, 2535, หน้า 24-26) คือ

1. การตีกรอบ คือการนิยามสิ่งที่จะต้องตัดสินใจและกำหนดวิธีการที่จะทำให้เราเลือกในเบื้องต้น

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสาร

3. การหาบทสรุป ด้วยการจัดระบบข้อมูลที่ได้เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาในหลายแง่มุม

4. การเรียนรู้จากผลของการตัดสินใจในอดีต

ส่วนไซมอน (Simon อ้างถึงใน วุฒิชัย จานง, 2523, หน้า 3) กล่าวว่ากระบวนการตัดสินใจ มีทั้งสิ้น 3 ขั้นตอน คือ

1. กิจกรรมด้านเซาว์ปัญญา (intelligence activity) คือการหาข้อมูล สภาพการทางสิ่งแวดล้อมที่จะใช้ในการตัดสินใจ

2. กิจกรรมออกแบบ (design activity) คือการสร้าง พัฒนา วิเคราะห์ แนวทางต่าง ๆ ที่จะนำไปปฏิบัติ

3. กิจกรรมคัดเลือก (choice activity) คือการเลือกทางเลือกอันเหมาะสมที่จะนำไปปฏิบัติได้จริง

จะเห็นได้ว่า ทั้งสองแนวคิดแม้จะมีรายละเอียดที่แตกต่างกัน แต่ก็ยังเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ต้องมีการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และตัดสินใจ สำหรับเกณฑ์ในการตัดสินใจของแต่ละคนนั้นก็แตกต่างกันออกไป โดยสรุปได้ดังนี้

1. เกณฑ์หาจุดสูงสุด (maximization) คือ การเลือกทางเลือกที่คิดว่าดีที่สุดเหมาะสมที่สุดในบรรดาทางเลือกที่มีอยู่นั้น และไม่มีทางเลือกอื่นนอกเหนือจากนี้แล้ว

2. เกณฑ์การหาจุดสูงสุดของทางเลือกที่ต่ำ ๆ (maximin) คือ การเลือกสิ่งที่ดีที่สุดในบรรดาทางเลือกต่ำ ๆ ที่มีอยู่ ซึ่งมักถูกบังคับให้เลือกจากบรรดาทางเลือกที่ไม่น่ายินดีนัก

3. เกณฑ์ที่จะสร้างความเสียใจน้อยที่สุด (minimax) คือ ผู้เลือกอยู่ในภาวะที่ไม่ว่าจะเลือกทางใด ก็ไม่มีความพอใจเสียทั้งหมด จึงพยายามหาวิธีสร้างความเสียใจให้เกิดขึ้นกับตนเองน้อยที่สุด

4. เกณฑ์สร้างความพึงพอใจ (satisfying) คือ การหาทางออกจากการตั้งเกณฑ์ความต้องการหรือมาตรฐานซึ่งอาจจะต่ำสุดหรือสูงสุดก็ได้ หากทางเลือกใดมีคุณสมบัติ

ครบถ้วนตามที่ต้องการ ก็อาจจะเลือกโดยไม่คำนึงถึงทางเลือกอื่นซึ่งเหมาะสมหรือ ถูกต้องดีกว่าก็เป็นได้

แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจเลือกตั้ง

สิ่งที่กล่าวมาข้างต้นเป็นแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมลงคะแนนเสียงเลือกตั้งที่นักรัฐศาสตร์ และผู้สนใจในสาขาอื่น ๆ ได้ทำการศึกษาไว้ อย่างไรก็ตาม สิ่งหนึ่งที่ไม่อาจละเลยในที่นี้ก็คือ ก่อนหน้าที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งจะทำการหย่อนบัตรลงคะแนนเสียงนั้น ยังมีขั้นตอนที่สำคัญอยู่ขั้นตอนหนึ่งนั่นคือ “กระบวนการตัดสินใจเลือกตั้ง” นั่นเอง ซึ่งกระบวนการดังกล่าวเป็นกระบวนการทางความคิด และอาจจะตัดสินใจเลือกทางใดทางหนึ่ง หรืองดเว้นที่จะไม่เลือกก็ได้

โดยทั่วไปองค์ประกอบในการตัดสินใจมักเกี่ยวข้องกับปัจจัย 2 ส่วนใหญ่ คือ (1) ผู้ทำหน้าที่ตัดสินใจ และ (2) เป้าหมายในการตัดสินใจ ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 2 ส่วนนั้น ล้วนเกี่ยวพันอยู่กับบริบททางสังคม และหลักคิดของตัวผู้ตัดสินใจเองดังกล่าวมาแล้ว และหากกล่าวเฉพาะประเด็นการเลือกตั้ง ได้มีผู้ทำการศึกษาปัจจัยแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง ในการตัดสินใจเลือกตั้ง และสรุปออกมาเป็น 4 ขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้ (สำฤทธิ์ ราชสมณะ, 2530, หน้า 36-71)

กระบวนการตัดสินใจในการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ขั้นตอนที่ 1 การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งและข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนของการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ซึ่งจะเริ่มจากการได้รับข่าวสารว่าจะต้องมีการเลือกตั้ง การได้รับทราบข่าวสารของการสมัครรับเลือกตั้ง การได้รับทราบข่าวสารเกี่ยวกับตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง และนโยบายต่าง ๆ ของพรรคการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งในการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนั้น ประชาชนในชนบทได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง โดยผ่านสื่อหรือช่องทางใดบ้าง และข่าวสารต่าง ๆ ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง เกี่ยวกับตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือเกี่ยวกับพรรคการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ประชาชนเลือกรับข่าวสารในลักษณะใด

จนกระทั่งนำข่าวสารนั้นไปเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง ให้เหลือเท่ากับจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ต้องการจะลงคะแนนเสียงให้ จากสื่อหรือช่องทางหลาย ๆ ทางนั้น ประชาชนเลือกที่จะเชื่อข่าวสารจากแหล่งใดมากที่สุด และลักษณะของข่าวสารที่ผ่านไปสู่ผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนั้นก็จะเป็นลักษณะที่หลากหลาย เพื่อที่จะจูงใจให้ผู้ลงคะแนนเสียงแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดคนหนึ่ง

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างหลักเกณฑ์และการให้น้ำหนักของหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งยอมรับว่าจะต้องมีการตัดสินใจ และได้รับข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือนโยบายของพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัดอยู่ หรือผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งที่ผูกพันกับพรรคการเมือง หรือผูกพันกับผู้สมัครรับเลือกตั้งก็จะสร้างหลักเกณฑ์ในการที่จะคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง เพื่อที่จะคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ตนเองถูกใจมากที่สุด ให้เหลือจำนวนเท่ากับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พึงมีได้ หรือเท่ากับตัวเองต้องการจะลงคะแนนเสียงให้ ผู้ลงคะแนนเสียงก็จะมาสร้างหลักเกณฑ์ของตนเองว่าในการลงคะแนนเสียงครั้งนี้จะให้ความสำคัญกับพรรคการเมือง หรือให้ความสำคัญกับคุณสมบัติส่วนตัวของบุคคล ในขั้นตอนนี้จะเริ่มมีการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง เพื่อให้ผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเห็นชอบกับตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง ข่าวสารต่าง ๆ ทั้งในส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือนโยบายของพรรคการเมืองก็จะเริ่มเข้าสู่ประชาชนผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง จากนั้นประชาชนผู้ลงคะแนนเสียงก็จะเริ่มประเมินข่าวสารต่าง ๆ ที่ได้รับมานั้นให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์หรือจุดมุ่งหมายของตนเอง ผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งบางคนอาจให้ความสำคัญกับนโยบายของพรรคการเมือง ขณะที่บางคนกลับให้ความสำคัญกับคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินและการจัดลำดับผู้สมัครรับเลือกตั้ง เมื่อได้กำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ และให้น้ำหนักของหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งตามที่ผู้ลงคะแนนเสียงใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งแล้ว หลักจากนั้นจะเป็นการประเมินผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละคน (หรือเท่าที่ผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งประเมิน) ว่าตามหลักเกณฑ์ที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละคนควรจะได้รับ การประเมินเท่าใด ตามการประเมินของผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งแต่ละคน

ขั้นตอนที่ 4 การตัดสินใจสุดท้ายที่จะลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัครคนใดคนหนึ่ง ในขั้นตอนนี้ตามปกติแล้วผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจะตัดสินใจลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีคะแนนรวมจากการประเมินมากที่สุด แต่ในขั้นตอนนี้อาจมีเหตุการณ์บางอย่างเข้ามาสอดแทรก กล่าวคือ ผู้ลงคะแนนเสียงบางคนอาจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งตามอิทธิพลของสิ่งของเงินทองที่ได้รับจากหัวคะแนน หรือผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดคนหนึ่ง ทั้งนี้แม้จะผ่านกระบวนการตัดสินใจจนได้ตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ตัวเองต้องการแล้วก็ตาม แต่เมื่อได้รับเงินทองหรือสิ่งของไปแล้ว ก็อาจจะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจไปลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งคนที่ตนเองรับสิ่งของเงินทองมากก็เป็นได้

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาในอดีตยืนยันอย่างชัดเจนว่า ทักษะคติทางการเมือง ความรู้ความเข้าใจ และความสนใจที่จะไปใช้สิทธิ ตลอดจนการตัดสินใจในการเลือกจะต่างกันไปตาม เพศ วัย สถานภาพทางสังคม การศึกษา และเงื่อนไขอื่น ๆ

ดาห์ล (Dahl, 1966, pp. 63-89) ได้ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยได้เขียนถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยผ่านกลไกการเลือกตั้งในทฤษฎีประชาธิปไตยของเขาว่า ในระบอบประชาธิปไตยอำนาจการปกครองจะตกอยู่ในมือของคนหลาย ๆ กลุ่ม และการที่จะบรรลุถึงเป้าหมายการปกครองในเรื่องเสรีภาพ และความเสมอภาคจะต้องมีเงื่อนไขจำเป็นในกระบวนการปกครองคือการที่ประชาชนออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างเสรี ไม่มีการฉ้อฉลหรือชักจูงใด ๆ และคะแนนเสียงต่าง ๆ ที่ได้มานั้นจะมีน้ำหนักเท่า ๆ กัน ซึ่งกลไกการเลือกตั้งดังกล่าวสามารถนำไปชี้วัดหรือประเมินระดับแห่งการเป็นประชาธิปไตยในสังคมนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ยังให้ข้อสรุปถึงการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ว่า ประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากน้อยแตกต่างกันไปตามลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. ผู้ที่มีรายได้สูงมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าผู้ที่มีรายได้ต่ำ

2. ผู้ที่มีสถานภาพทางสังคมสูงมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าผู้ที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำ
3. ผู้ที่มีการศึกษาสูงมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำ
4. ผู้ที่มีอาชีพประกอบธุรกิจ การค้าและนักบริหารมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าผู้ที่มีอาชีพด้านการใช้แรงงาน
5. ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเสื่อมโทรม

ขณะที่ ลิปเซท (Lipset, 1963, p. 84) ได้ทำการศึกษาในประเด็นเดียวกับ ดาห์ล โดยเน้นไปที่การเลือกตั้งของซีกโลกตะวันตกพบว่า ลักษณะทางสังคมมีความเกี่ยวข้องกับการเข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกถ้อยต่างกัน ดังต่อไปนี้

1. ผู้ที่มีรายได้สูงมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งมากกว่าผู้ที่มีรายได้ต่ำ
2. ผู้ที่มีรายได้สูงเข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งมากกว่าผู้ที่มีรายได้ต่ำ
3. ผู้ที่มีอาชีพธุรกิจ ลูกจ้างในสำนักงาน ข้าราชการ เกษตรกร ที่ทำการผลิตเพื่อการค้าขาย ผู้ที่ทำงานในเมืองแร่เข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งมากกว่าผู้ที่เป็นแรงงานไร้ฝีมือ คนรับใช้ ผู้ที่ทำงานด้านบริการ ชาวไร่ ชาวนา และเกษตรกรที่ทำการผลิตเพื่อการยังชีพ
4. เพศชายเข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งมากกว่าเพศหญิง
5. ผู้ที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไปเข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งมากกว่าผู้ที่มีอายุน้อยกว่า 35 ปี
6. ผู้ที่สมรสแล้วเข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งมากกว่าผู้ที่เป็นโสด
7. ผู้ที่ชอบการสมาคมเข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งมากกว่าผู้ที่ชอบแยกตัวออกจากสมาคม

ส่วนผลการวิจัยของศูนย์วิจัยมหาลัมมิซิแกน สหรัฐอเมริกา ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยในประเด็นทัศนคติทางการเมืองกับการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน (ณรงค์ สินสวัสดิ์, 2520, หน้า 110) พบว่า

1. ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมากมีแนวโน้มที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าผู้ที่ไม่สนใจการเมือง โดยพบว่าในกลุ่มผู้ที่สนใจทางการเมืองมากที่สุดจะมีเพียงร้อยละ 9 ที่ไม่ไปออกเสียงเลือกตั้ง และมีถึงร้อยละ 27 ที่ไปออกเสียงเลือกตั้ง และ

ช่วยหาเสียงในระหว่างก่อนเลือกตั้ง ส่วนในพวกที่สนใจการเมืองน้อยที่สุดนั้นมีถึงร้อยละ 47 ที่ไม่ไปออกเสียงเลือกตั้ง และมีเพียงร้อยละ 4 เท่านั้น ที่ไปออกเสียงเลือกตั้ง และช่วยหาเสียงเลือกตั้ง

2. ผู้ที่มีความเลื่อมใสในพรรคการเมืองพรรคใดพรรคหนึ่งเป็นพิเศษมีแนวโน้มที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าผู้อื่น

3. ผู้ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมมักจะสนใจทางการเมือง และมีความปรารถนาทางการเมือง คือ อยากจะให้การเมืองเป็นไปในรูปร่างนี้ด้วย นอกจากนั้นยังพบว่า บุคคลยิ่งมีอายุสูงขึ้นจะยิ่งสนใจการเมืองมากขึ้น และมีส่วนร่วมและความกระตือรือร้นทางการเมืองมากขึ้น และถ้าพ่อแม่มีความคิดเห็นทางการเมืองเกี่ยวกับการเลือกตั้งตรงกัน ลูกก็จะมีความเห็นตรงกับพ่อแม่ด้วย แต่ถ้าพ่อกับแม่มีความคิดเห็นต่างกัน ลูกก็จะมีความเห็นต่างกันไปด้วย แต่ส่วนใหญ่แล้วลูกจะลงคะแนนเสียงเลือกตั้งตรงกับพ่อแม่

ข้อสรุปและผลการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น ล้วนแต่เป็นการศึกษาทางแถบประเทศตะวันตก ซึ่งแม้ทัศนคติและวิถีคิดทางการเมือง ตลอดจนวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของผู้คนจะแตกต่างกับประเทศไทยอย่างสิ้นเชิง แต่ผลการศึกษาดังกล่าวก็สามารถนำมาใช้เป็นแนวทาง และประยุกต์ใช้สำหรับการศึกษาในประเทศไทย ในบางกรณีได้เป็นอย่างดี

ผลการศึกษาวิจัยของประเทศไทย

สำหรับการศึกษาในประเทศไทย ได้มีผู้ตั้งข้อสังเกตว่าความเชื่อทางศาสนา และลักษณะทางวัฒนธรรมเป็น 2 ปัจจัยหลักที่ส่งผลโดยตรงต่อความคิดเห็นทางการเมืองของคนไทย ทั้งนี้เพราะอิทธิพลของศาสนาพุทธได้มีส่วนสัมพันธ์กับการใช้อำนาจทางการเมืองของรัฐ อันได้แก่ คติความเชื่อทางการเมืองของผู้ปกครอง (กษัตริย์) แบบธรรมราชา ซึ่งในการปฏิบัติศาสนกิจจึงมีบทบาทและอิทธิพลสำคัญในการสร้างและจรรโลงความชอบธรรมทางการเมืองของชนชั้นผู้ปกครองไปด้วยในตัว

ขณะที่สังคมและวัฒนธรรมของไทยเป็นสังคมที่นับถือในตัวบุคคลค่อนข้างสูง ทั้งนี้ยังในมิติของวัฒนธรรมทางการเมือง (political culture) ยิ่งสะท้อนให้เห็นอย่างเด่นชัดมาเนิ่นนานแล้วว่า คนไทยมีทัศนคติ ความเชื่อ และค่านิยมเกี่ยวกับการเมืองว่าเป็น

หน้าที่และกิจกรรมโดยตรงของชนชั้นผู้ปกครองเท่านั้น นั่นเองเป็นเหตุให้วัฒนธรรมทางการเมืองของคนไทยมีลักษณะของการยอมรับในอำนาจของผู้ปกครอง (subject political culture)

ปัจจุบัน วัฒนธรรมการเมืองของคนไทยส่วนใหญ่มีลักษณะผสมระหว่างวัฒนธรรมการเมืองแบบไพร่ฟ้า หรือการยอมรับในอำนาจกับวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยของโลกตะวันตก ซึ่งโดยข้อเท็จจริงแล้วทั้งสองวัฒนธรรมการเมืองนั้นมีลักษณะที่ขัดแย้งกันค่อนข้างมาก

วิภากรณ์ ปราโมช ณ อยุธยา (2520, หน้า 17-18) ได้ศึกษาเรื่องทัศนคติทางการเมือง ความรู้ความเข้าใจ และความสนใจในการเลือกตั้งของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2519 พบว่า ปัจจัยทางประชากรและทางสังคมที่มีอิทธิพลเด่นชัดต่อความรู้ ความเข้าใจ ความสนใจทางการเมืองและการเลือกตั้งของประชาชนก็คือ เพศ ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม นอกจากนี้ยังพบว่า ความรู้ความเข้าใจในระบบการเมืองแบบรัฐสภา กับทัศนคติทางการเมือง และการปกครองระบอบประชาธิปไตยมีความสัมพันธ์กับการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง

ขณะที่การศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งปี พ.ศ. 2522 ของสุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้วพบว่า ผู้ที่อยู่ในสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำมีแนวโน้มที่จะไปลงคะแนนเสียงมากกว่าผู้ที่อยู่ในสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูง ผู้ที่อยู่ในเขตชนบทมีแนวโน้มไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสูงกว่าผู้ที่อยู่ในเมืองใหญ่ที่มีความเจริญสูงอย่างกรุงเทพมหานคร และผู้ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งส่วนใหญ่เพราะสำนึกในหน้าที่พลเมืองดีมากกว่าที่จะให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารประเทศ หรือต้องการมีส่วนร่วมผลักดันให้คนที่ตัวเองต้องการเป็นรัฐบาล การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งดังกล่าว จึงยังไม่ใช่กิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความมีประสิทธิภาพทางการเมือง (political efficiency) ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า ลักษณะการเข้าร่วมทางการเมืองของคนไทยโดยผ่านกลไกการเลือกตั้งมักเป็นไปในลักษณะถูกชักจูงหรือชี้นำ (mobilized participation)

นอกจากนี้ ผลการศึกษายังพบว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมมีผลต่อพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง กล่าวคือ ผู้ที่อยู่ในเขตชนบทที่มีการศึกษาน้อย

รายได้น้อย มีโอกาสถูกชักจูงให้ไปลงคะแนนเสียงได้ง่ายกว่าผู้ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนผู้ที่มีการศึกษาสูง ฐานะทางเศรษฐกิจดี และอยู่ในช่วงวัยกลางคนที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ และเป็นเพศชายมีแนวโน้มไปลงคะแนนเสียงโดยเลือกเป็นพรรค และคำนึงถึงนโยบายของพรรคการเมืองมากกว่าผู้ที่อยู่ในเขตชนบทที่ประกอบอาชีพกสิกรรม และมีการศึกษาน้อย ซึ่งลงคะแนนเสียงเลือกตั้งโดยคำนึงถึงตัวบุคคลเป็นสำคัญ (สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 2525, หน้า 197-199) ส่วนผู้ที่ไม่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมีจำนวนไม่น้อยที่อ้างว่า ตนไม่ไปใช้สิทธิเพราะติดธุระจำเป็น (สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 2525, หน้า 83-84) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าบุคคลเหล่านั้นเห็นว่าการเลือกตั้งไม่สำคัญ ส่วนผู้ที่ไม่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งก็ไปเพราะเห็นว่าเป็นหน้าที่ของพลเมือง ซึ่งความคิดดังกล่าวยังรวมไปถึงผู้ที่มีการศึกษาสูงด้วย

ผลการศึกษาข้างต้นชี้ให้เห็นว่า การศึกษาไม่ได้มีผลให้ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งเห็นความสำคัญของการเลือกตั้งมากขึ้นเท่าใดนัก การศึกษาเพียงแต่ทำให้เขามีความตระหนักในหน้าที่พลเมืองมากขึ้นเท่านั้น นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองและการเลือกตั้งมีแนวโน้มไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมากกว่าผู้ที่ไม่สนใจ แต่ก็มีจำนวนไม่น้อยที่ไม่ไปลงคะแนนเลือกตั้งทั้ง ๆ ที่ไม่สนใจในความเคลื่อนไหวทางการเมืองและการเลือกตั้ง หรือสนใจแต่เพียงเล็กน้อย

สำหรับการศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของคนไทยในปี พ.ศ. 2526 หรืออีก 4 ปีต่อมาของ สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2527, หน้า 224-254) พบว่ามีความสอดคล้องกับการศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในปี พ.ศ. 2522 ในส่วนของปัจจัยทางเศรษฐกิจ และสังคมกับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ดังนี้

1. เพศ เพศชายไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งโดยตัดสินใจได้เร็วกว่าเพศหญิงเล็กน้อยว่าจะเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใด และเลือกโดยคำนึงถึงพรรคการเมืองมากกว่าบุคคล ซึ่งในการเลือกพรรคการเมืองหนึ่งพรรคการเมืองใด มักคำนึงถึงนโยบายของพรรคการเมืองมากกว่าเพศหญิง สำหรับผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเพศหญิงมีความเป็นตัวของตัวเองในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งน้อยกว่าเพศชายเล็กน้อย และยังคงตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ช้ากว่าเพศชายเล็กน้อย

2. อายุ ผู้ที่มีอายุในวัยกลางคนและวัยหนุ่มสาวมีแนวโน้มเลือกพรรคมากกว่าตัวบุคคล ส่วนผู้สูงอายุมีแนวโน้มสนใจเลือกตัวบุคคล กลุ่มวัยกลางคนคืออายุ 31-50 ปี มักจะมีแนวโน้มเลือกพรรคหนึ่งพรรคใดโดยคำนึงถึงนโยบายของพรรคมากกว่าผู้สูงอายุหรือผู้ที่อยู่ในวัยหนุ่มสาว

3. การศึกษา มีผลต่อความแตกต่างในพฤติกรรมการออกเสียงเลือกตั้งเป็นอย่างมาก นั่นคือ ผู้ที่มีการศึกษาสูงมีแนวโน้มไปลงคะแนนเสียงด้วยความสำนึกในหน้าที่พลเมืองมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อย ผู้ที่มีการศึกษาสูงถูกชักจูงให้ไปลงคะแนนเสียงยากกว่า และมีแนวโน้มตัดสินใจว่าจะเลือกใครได้เร็วและแน่นอนกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อย และยังมีแนวโน้มที่จะลงคะแนนโดยคำนึงถึงพรรคมากกว่าตัวบุคคล และให้ความสำคัญในนโยบายพรรคมากกว่าอีกด้วย

4. อาชีพ ผู้ประกอบอาชีพที่ต้องใช้การศึกษาสูง เช่น ครู อาจารย์ ข้าราชการ และนักธุรกิจ ไปลงคะแนนเสียงด้วยความสำนึกในหน้าที่ของพลเมืองดีเป็นสำคัญ ตัดสินใจเลือกใครได้เร็วกว่าผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรหรือกรรมกร มีความสนใจเลือกพรรคมากกว่าตัวบุคคล และในการเลือกพรรคใดพรรคหนึ่งมักจะคำนึงถึงนโยบายพรรคมากกว่าผู้ที่ประกอบอาชีพที่มีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ ส่วนบรรดาผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรและกรรมกรเลือกโดยคำนึงถึงความสามารถของผู้สมัครที่จะทำประโยชน์ให้กับตนเป็นสำคัญ

5. ที่อยู่อาศัย เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งต่อพฤติกรรมการลงคะแนนเสียง ผู้ที่อยู่ในเขตกรุงเทพฯ และในเขตเมืองมีแนวโน้มไปลงคะแนนเสียงด้วยเห็นว่าเป็นหน้าที่ของพลเมืองดีมากกว่าผู้ที่อยู่ในเขตชนบท และให้ความสำคัญแก่พรรคและนโยบายพรรคมากกว่าตัวผู้สมัคร และตัดสินใจเลือกใครด้วยตัวเองมากกว่าผู้ที่อยู่ในเขตชนบทเล็กน้อย

นอกจากงานวิจัยที่ยกมาข้างต้นแล้ว กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการเลือกตั้งทั่วไปโดยตรงได้ทำการศึกษาวิจัย “การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อปี พ.ศ. 2526” พบว่า ประชาชนตัดสินใจลงคะแนนเสียงโดยคำนึงถึงตัวบุคคลมากกว่าพรรคการเมือง ส่วนใหญ่ประชาชนไปเลือกตั้งเพราะศรัทธาในตัวบุคคล กล่าวคือ ประชาชนจะเห็นว่าผู้สมัครเป็นคนที่รู้จัก นำศรัทธา

น่านับถือ หรือได้สัญญาบางอย่างต่อกันไว้ก็จะไปลงคะแนนเสียงให้ สรุปได้ว่าประชาชนสนใจเลือกตัวบุคคลมากกว่าพรรคการเมือง

ก่อนที่รัฐธรรมนูญปี 2540 มีผลบังคับใช้ 2 ปี กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ได้ทำการวิจัยอีกครั้ง และรายงานผล “การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร” วันที่ 2 กรกฎาคม 2538 ไว้ที่น่าสนใจว่า บุคคลที่อยู่ในสภาพสังคมเหมือนกันมักจะได้รับประสบการณ์ และการกล่อมเกลາทางการเมืองที่คล้ายคลึงกัน จะมีปฏิริยาตอบสนองของสถานการณ์ทางการเมืองคล้ายคลึงกัน ในทางตรงกันข้ามบุคคลที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน และถูกหล่อหลอมให้มีบุคลิกภาพ ทัศนคติ แรงจูงใจและความรู้สึกนึกคิดที่แตกต่างกัน จะแสดงออกทางการเมืองในแบบแผนที่แตกต่างกัน เป็นต้น

นอกจากนี้ กรมการปกครอง ยังพบว่าพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชน มักเป็นไปดังนี้

1. ความรู้ของประชาชนที่เกี่ยวกับข่าวสารการเลือกตั้ง

แหล่งข่าวที่ทำให้ประชาชนทราบว่ามีการเลือกตั้ง (ในวันที่ 2 กรกฎาคม 2538) มากที่สุดคือ โทรทัศน์ ขณะที่แหล่งข่าวที่ทำให้ประชาชนทราบว่าใครเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งมากที่สุดคือ ใบปลิว โปสเตอร์ และแผ่นโฆษณา โดยทั่วไป ประชาชนรับทราบว่าใครเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในช่วงเวลาหลังวันสมัครรับเลือกตั้ง และส่วนใหญ่เคยฟังการปราศรัยหาเสียงจากผู้สมัครรับเลือกตั้งในประเด็นต่าง ๆ มากที่สุดคือ นโยบายพรรค และคุณสมบัติต่าง ๆ ของผู้สมัคร ส่วนลักษณะการหาเสียงที่ไม่เหมาะสมที่ประชาชนพบเห็นมากที่สุดคือ การโจมตีฝ่ายตรงข้าม

2. พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

เหตุผลที่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งคือ เพื่อรักษาสิทธิของตนตามระบอบประชาธิปไตยมากที่สุด ส่วนสาเหตุที่ไม่ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งคือ เบื่อหน่ายพฤติกรรมของนักการเมืองที่ผ่านมามากที่สุด ส่วนช่วงเวลาที่ประชาชนตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งคือ ก่อนจะถึงวันเลือกตั้งมากกว่า 3 วัน อย่างไรก็ตาม ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งส่วนใหญ่ไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งด้วยวิจารณญาณของตนเอง และผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งใช้เกณฑ์ในการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งคือ คำมั่นถึงพรรคการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

3. พฤติกรรมการซื้อขายเสียง และปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อขายเสียง

พฤติกรรมการณ์ซื้อขายเสียงเพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ให้ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งพบว่า ยังมีพฤติกรรมที่เกิดขึ้นหลายอย่างแต่เป็นที่น่าสังเกตว่าการแจกเงินยังเป็นวิธีการที่นำมาใช้มากที่สุด ส่วนบุคคลที่ผู้สมัครใช้หาเสียงมากที่สุดคือตัวแทนของผู้สมัครรับเลือกตั้ง (หัวคะแนน) สำหรับสาเหตุที่ทำให้เกิดการซื้อขายเสียงมากที่สุดคือ ผู้สมัครต่าง ๆ เห็นว่าจำเป็นต้องมีเพื่อให้ตนเองชนะ แต่ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครที่ซื้อเสียงกับไม่ซื้อเสียงนั้น ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งส่วนใหญ่จะเลือกผู้สมัครที่ไม่ซื้อเสียง และเมื่อผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งพบเห็นการซื้อขายเสียง จะแจ้งหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ เช่น องค์กรกลางๆ มากที่สุด นอกจากนี้ก็มีความเห็นเล็ก ๆ น้อย ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้งในประเด็นต่าง ๆ อาทิ สถานที่ที่จัดให้ลงคะแนนเพื่อความสะดวกของประชาชน การทุจริตในการเลือกตั้ง และการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งที่ไม่ทั่วถึง เป็นต้น

โดยหลักการทั่วไปการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรมนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้การลงคะแนนในทุก ๆ คะแนนเสียงเป็นไปอย่างอิสระ และปราศจากการบีบบังคับหรือครอบงำใด ๆ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามหลักการเลือกอย่างอิสระ (free voting) อันเป็นพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตย แต่อย่างไรก็ตาม ก็เป็นที่ทราบกันดีว่า วัฒนธรรมการเมืองของไทยมักอิงอยู่กับตัวบุคคลเป็นสำคัญ ดังนั้นการเลือกตั้งอย่างอิสระตามหลักการประชาธิปไตยจึงเกือบจะเป็นไปไม่ได้ในทางปฏิบัติ มีผู้พยายามอธิบายปรากฏการณ์ดังกล่าว และให้ข้อสรุปที่น่าสนใจว่า ที่คนไทยมักยึดมั่นในตัวบุคคลมากกว่าหลักการนั้น เป็นเพราะคนไทยจะอิงอยู่กับผู้ที่ให้ประโยชน์ในทางปฏิบัติ (pragmatism) มากกว่าจะยึดมั่นในอุดมการณ์หรืออุดมคติ เช่น การนิยมเข้าข้างผู้ชนะ ใครยึดอำนาจได้แม้จะไม่ชอบธรรมก็กลับมองว่าเป็นฝ่ายถูกต้อง และยอมให้บริหารประเทศ เป็นต้น ดังที่เพิ่มพงษ์ เชาวลิต และศรีสมภพ จิตรภิรมย์ศรี (2531, หน้า 25-26) ได้อธิบายพฤติกรรมการณ์ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของคนไทยว่าเป็นเพราะโครงสร้างสังคมไทยมีลักษณะใหญ่ ๆ 3 ประการ คือ

1. โครงสร้างสังคมไทย มีลักษณะความสัมพันธ์แบบเครือญาติ (kinship) กลุ่มเครือญาติจะมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด มีความผูกพันช่วยเหลือเกื้อกูลกันในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ดังนั้น เหตุผลในการตัดสินใจจึงมักไปอิงกับความคิดเห็นของคนในครอบครัวเป็นสำคัญ

2. โครงสร้างสังคมไทย มีลักษณะความสัมพันธ์แบบระบบอุปถัมภ์ (patron-client) อันเป็นความสัมพันธ์ของบุคคลและกลุ่มบุคคล ระหว่างลูกพี่คือผู้อุปถัมภ์ (patron) และลูกน้องคือผู้อยู่ใต้อุปถัมภ์ (client) อันเป็นความสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียมกัน โดยที่ฝ่ายลูกพี่เป็นฝ่ายที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมมากกว่า จะใช้อำนาจและปัจจัยต่าง ๆ ให้ความคุ้มครองต่อลูกน้องซึ่งมีสถานภาพต่ำกว่า และลูกน้องจะถือเป็นบุญคุณ เป็นความกรุณา และต้องตอบแทนบุญคุณนั้น ซึ่งเป็นเหตุให้ถูกชักจูงได้ง่ายในการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

3. โครงสร้างสังคมไทยผูกพันกับความเชื่อตามคติพุทธศาสนา เช่น เชื่อเรื่องกฎแห่งกรรม จึงมองว่าผู้ที่มิมีฐานะทางเศรษฐกิจดีหรือผู้ที่มีอำนาจเป็นผู้ที่มีบุญวาสนาดีกว่าตน จึงทำให้ยอมรับในการชี้แนะหรือ โน้มน้าวในการตัดสินใจ

ข้อสรุปเกี่ยวกับการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของคนไทยข้างต้น นับว่าสอดคล้องกับสิ่งที่ ดาวน์ (Down) นักเศรษฐศาสตร์การเมือง ได้วิเคราะห์พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของแต่ละบุคคลโดยมองจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ และปัจจัยอื่น ๆ จนได้ข้อสรุปที่ว่า ผู้เลือกตั้งแต่ละคนจะหาประโยชน์ต่างๆ ให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ดังกล่าวไว้แต่ต้นค่อนข้างมาก แม้ผลการศึกษาของ ดาวน์ (Down) จะเป็นผลการศึกษาทางประเทศตะวันตกซึ่งวิธีคิดและวัฒนธรรมการเมืองจะแตกต่างกับหลักคิด และบริบททางการเมืองของไทยอย่างสิ้นเชิงก็ตาม

สำหรับการศึกษาในยุคปฏิรูปการเมืองก็มีงานของ รูปนรรต พรหมอินทร์ (2545) ในหัวข้อเรื่อง “กระบวนการเลือกตั้งและปัจจัยในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี” และงานของ ศรีสมภพ จิตรภิรมย์ศรี ภาวิณี ไชยภาค และจินดา เล่งซ้าย (2545) ที่ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “กระบวนการเลือกตั้งและปัจจัยในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานีและสงขลา” ที่รายงานผลการวิจัยโดยสถาบันพระปกเกล้า พบว่าผลการวิจัยปรากฏออกมาคล้าย ๆ กัน กล่าวคือผลกระทบที่มีต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชน และการรณรงค์หาเสียงของฝ่ายต่าง ๆ ยังมีเนื้อหาไม่ชัดเจนนัก แต่จากผลการเลือกตั้งที่ผู้สมัครที่เป็นเจ้าของพื้นที่เดิมเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งสิ้น สะท้อนให้เห็นว่าประชาชนยังให้ความนิยมต่อพรรคการเมืองเดิมซึ่งมีรากฐานทางการเมืองที่เข้มแข็งและมีพฤติ

กรรมการเลือกตั้งแบบเก่าภายใต้กลไกของพรรคและระบบอุปถัมภ์ทางการเมืองในพื้นที่ ยังคงมีความเข้มแข็ง

แต่ทั้งนี้ในบรรดางานวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้งที่ผ่าน ๆ มา งานของ สมบัติ จันทร์วงศ์ (2536) ซึ่งทำการศึกษาวิจัยในเรื่อง “เลือกตั้งวิกฤติปัญหาและทางออก” นับเป็นแบบอย่างและสมบูรณ์ที่สุดฉบับหนึ่ง ทั้งนี้เพราะเนื่องงานครอบคลุมเกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้งในแง่มุมต่าง ๆ เช่น ศึกษาถึงระบบการหาเสียงในรูปแบบต่าง ๆ ตลอดจนพฤติกรรมกรรมการเบี่ยงเบนในการหาเสียงเลือกตั้ง ทั้งยังกล่าวถึงกระบวนการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง และพรรคพวกที่มักจะเกี่ยวพันอยู่กับประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่น เช่น การจัดแสดงมหรสพ การช่วยเหลือหรือการแสดงบทบาทต่อสังคมด้านการกุศล การแจกเงินซื้อเสียงซึ่งประกอบด้วยหลาย ๆ ปัจจัย และประเด็นปัญหาที่สำคัญอีกส่วนก็คือ ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมระหว่างเมืองและชนบท วัฒนธรรม และทัศนคติของผู้เลือกตั้ง ความไม่เหมาะสมของกฎหมายเลือกตั้งบางส่วน และการย่อหย่อนในการบังคับใช้ ตลอดจนความอ่อนแอและไม่ค่อยพัฒนาของระบบการเมืองไทย โดยเฉพาะปัญหาที่กล่าวถึงมากที่สุดคือ ปัญหาที่เกิดจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง อันเป็นการเลือกตั้งในระบบเก่า

หากจะแยกตามปัจจัยที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา จากการวิจัยเกี่ยวกับการเลือกตั้งในประเทศไทยที่ผู้วิจัยได้ค้นคว้า จะเห็นว่า การวิจัยในปี พ.ศ. 2526 ของ สุจิต บุญบงการ นั้นระบุว่า ผู้สูงอายุมักตัดสินใจเลือก ส.ส. จากปัจจัยส่วนบุคคลของผู้สมัคร สอดคล้องกับการวิจัยของกรมการปกครองในปีเดียวกันว่า ประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศไทยมักตัดสินใจเลือก ส.ส. จากปัจจัยส่วนบุคคลมากกว่าปัจจัยของพรรคการเมือง ในขณะที่การวิจัยของสุจิต บุญบงการ ในปีพ.ศ. 2522 ระบุชัดเจนไปว่าผู้มีสิทธิเพศชายที่อยู่ในวัยกลางคน มีการศึกษาสูง ฐานะดี และอาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ จะลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ส.ส. โดยคำนึงถึงพรรคและนโยบายของพรรคการเมืองมากกว่าผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีการศึกษาน้อยและอยู่ในชนบท (สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว 2525, หน้า 197-199) นอกจากนี้ยังพบว่าผู้มีสิทธิในวัยกลางคน หนุ่มสาว เพศชายจะลงคะแนนเสียงเลือก ส.ส. โดยคำนึงถึงพรรคมากกว่าบุคคล และคำนึงถึงนโยบายพรรค (สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 2527, หน้า 226-227) และหากจะพิจารณาจากที่อยู่อาศัย จะพบว่า

ผู้มีสิทธิที่อาศัยในเขตกรุงเทพฯ และเขตเมือง จะลงคะแนนเสียงเลือก ส.ส. โดยคำนึงถึงพรรคมากกว่าบุคคล และคำนึงถึงนโยบายพรรค เช่นกัน

สำหรับแนวโน้มการตัดสินใจเลือก ส.ส. ของคนไทยในปี พ.ศ. 2522 และปี พ.ศ. 2526 นั้นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน(สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 2527, หน้า 246) โดยพบว่าเป็นไปในลักษณะถูกชักจูงหรือชี้นำ โดยผู้ที่อยู่ในเขตชนบท มีการศึกษาน้อยจะมีโอกาสถูกชักจูงหรือชี้นำง่ายกว่าผู้ที่อาศัยในกรุงเทพฯ ผู้ที่มีการศึกษาสูง และผู้ที่อยู่ในเขตกรุงเทพฯ และในเขตเมืองตัดสินใจเลือกใครด้วยตัวเองมากกว่าผู้ที่อยู่ในเขตชนบทเล็กน้อย

ส่วนความคาดหวังทางการเมือง(สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 2527, หน้า 246) จะพบว่า ในปี พ.ศ. 2522 ประชาชนเลือกตั้งเพราะสำนึกในหน้าที่พลเมืองที่ดีมากกว่าจะให้ผลต่อการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารประเทศหรือต้องการมีส่วนผลักดันให้คนที่ตนเองต้องการเป็นรัฐบาล เช่นเดียวกับในปี พ.ศ. 2526 ที่ผู้มีการศึกษาสูง อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพฯ และเขตเมืองลงคะแนนเพราะเห็นเป็นหน้าที่ของพลเมืองดี แต่เกษตรกรและกรรมกรจะเลือกตั้ง ส.ส. โดยคำนึงถึงความสามารถของผู้สมัครที่จะทำประโยชน์ให้ตนเป็นสำคัญ

จากที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นว่ากรอบคิดและทฤษฎี ตลอดจนผลงานวิจัยในอดีต ล้วนแต่สะท้อนให้เห็นว่า ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้มีสิทธิลงคะแนนแต่ละคนนั้นค่อนข้างซับซ้อนและเกี่ยวข้องกับปัจจัยอื่น ๆ อย่างแยกกันไม่ออก การศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองในเรื่องเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจึงไม่อาจศึกษาโดยใช้ทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งในการศึกษาได้ แม้จะเห็นว่าทฤษฎีการแลกเปลี่ยนเป็นทฤษฎีที่มีความเหมาะสม และสามารถนำมาใช้อธิบายการตัดสินใจเลือก ส.ส. ของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งเขตเลือกตั้งที่ 3 จ. อุตรดิตถ์ ผู้วิจัยก็จำเป็นต้องใช้ทฤษฎีทางสังคมวิทยาและจิตวิทยาอื่น ๆ โดยนำเอาปัจจัย (factors) ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งความสนใจการเมืองของกลุ่มประชากรมาทำการวิเคราะห์ร่วมเพื่อจะได้ทราบว่าปัจจัยหรือตัวแปรเหล่านั้นมีผลต่อการตัดสินใจเลือก ส.ส. พ.ศ. 2544 ในลักษณะใด เพราะในสถานะที่เป็นจริงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องลงลึกในรายละเอียดของแต่ละบุคคลว่าการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดอุตรดิตถ์ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนในเขตภาคเหนือตอนล่างมี

ปัจจัยใดเป็นตัวกำหนดหรือเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ ประชาชนกลุ่มใดมีความต้องการสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในลักษณะเช่นไร ให้ความสำคัญกับตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือพรรคการเมืองที่ผู้สมัครสังกัด ตัดสินใจโดยมีผู้ชักนำความคิดหรือไม่ มีความคาดหวังทางการเมืองอย่างไร รวมไปถึงระดับความสนใจทางการเมืองของแต่ละกลุ่ม เพื่อให้ผลการศึกษาเป็นแนวทางและบรรทัดฐานในการพัฒนาระบบประชาธิปไตยไทยให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งยุคปฏิรูปการเมือง ที่เราทุกคนหวังว่าจะเป็นกลไกในการพัฒนาประเทศให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไปในทุก ๆ ทาง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษา “วัฒนธรรมทางการเมือง: กรณีศึกษา เกณฑ์การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดอุดรดิตถ์” ครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) ซึ่งใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (questionnaire) โดยมีรายละเอียดของวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา
2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา
3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
4. วิธีการรวบรวมข้อมูล
5. สถิติที่ใช้และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ กลุ่มประชากรที่มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเลือกตั้งที่ 3 จ. อุดรดิตถ์ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายหลังจากแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) ตามเขตเทศบาล หลังจากกำหนดตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง ตามตารางสำเร็จรูปของ ทาโร ยามาเน (Taro Yamane)

การกำหนดกลุ่มประชากรเริ่มจากการเลือกพื้นที่ศึกษากว้าง ๆ แล้วจึงกำหนดพื้นที่แบบเฉพาะเจาะจงทีละขั้นตอน คือ ภาคเหนือตอนล่าง, จังหวัดอุดรดิตถ์, เขตเลือกตั้งที่ 3 ประกอบด้วย อำเภอตรอน อำเภอลับแล และอำเภอพิชัย (ยกเว้นตำบลนาอิน และตำบลนายาง) แล้วพิจารณากำหนดกลุ่มตัวอย่างจากข้อมูลจำนวนประชากรในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดอุดรดิตถ์ ของกรมการปกครอง โดยข้อมูล ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2547 มีจำนวน

ประชากรทั้งหมด 175,363 คน ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนประชากรในแต่ละพื้นที่ ดังนี้

อำเภอตรอน มีจำนวนประชากร 37,000 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่าง 84 ตัวอย่าง ได้แก่ เทศบาลตำบลตรอน มีจำนวนประชากร 1,800 คน กำหนดกลุ่มประชากร 20 ตัวอย่าง เทศบาลตำบลบ้านแก่ง มีจำนวนประชากร 2,404 คน กำหนดกลุ่มประชากร 22 ตัวอย่าง นอกเขตเทศบาล (ทุก อบต.) มีจำนวนประชากร 32,796 คน กำหนดกลุ่มประชากร 42 ตัวอย่าง

อำเภอพิชัย มีจำนวนประชากร 80,001 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่าง 183 ตัวอย่าง ได้แก่ เทศบาลตำบลในเมือง มีจำนวนประชากร 2,111 คน กำหนดกลุ่มประชากร 45 ตัวอย่าง เทศบาลตำบลท่าสัก มีจำนวนประชากร 2,404 คน กำหนดกลุ่มประชากร 46 ตัวอย่าง นอกเขตเทศบาล (ทุก อบต. ยกเว้น ตำบลนาอิน และตำบลนายาง) มีจำนวนประชากร 76,498 คน กำหนดกลุ่มประชากร 92 ตัวอย่าง

อำเภอลับแล มีจำนวนประชากร 58,362 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่าง 133 ตัวอย่าง ได้แก่ เทศบาลตำบลศรีพนมมาศ มีจำนวนประชากร 3,284 คน กำหนดกลุ่มประชากร 11 ตัวอย่าง เทศบาลตำบลหัวดง มีจำนวนประชากร 6,329 คน กำหนดกลุ่มประชากร 21 ตัวอย่าง เทศบาลตำบลทุ่งยั้ง มีจำนวนประชากร 10,627 คน กำหนดกลุ่มประชากร 35 ตัวอย่าง นอกเขตเทศบาล (ทุก อบต.) มีจำนวนประชากร 38,112 คน กำหนดกลุ่มประชากร 66 ตัวอย่าง

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ (independent variable) ได้แก่
 - 1.1 ปัจจัยทางสังคม
 - 1.2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ
 - 1.3 ความสนใจทางการเมือง

2. ตัวแปรตาม (dependent variable) หมายถึงเกณฑ์การตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้แก่

- 2.1 คุณลักษณะส่วนตัวของผู้สมัคร
- 2.2 พรรคการเมือง
- 2.3 มีผู้ชักนำ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้เครื่องมือโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดทฤษฎีจำนวน 400 ตัวอย่าง แบ่งออกเป็นสามส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ศาสนา สถานภาพสมรส การประกอบอาชีพ รายได้ และความสนใจทางการเมือง

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับเกณฑ์การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จากคุณลักษณะส่วนตัว พรรคการเมือง และการถูกชักนำโดยบุคคลกลุ่มต่าง ๆ โดยคำถามในส่วนนี้จะมีคำตอบให้เลือกตอบในลักษณะประเมินค่า 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง และน้อย

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับ ความคาดหวังทางการเมือง โดยคำถามในส่วนนี้จะมีคำตอบให้เลือกตอบในลักษณะประเมินค่า 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง และน้อย

วิธีการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลโดยการ ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่อาศัยอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดอุดรธานี โดยมีผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยที่ผ่านกระบวนการเรียนวิชาการระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์และผ่านการอบรมจากคณาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้วิจัยมาแล้วเป็นอย่างดี ใช้เวลาทั้งสิ้น 2 เดือน โดยผู้วิจัยได้เลือกถนนสายหลักในเขตพื้นที่ที่

กำหนดไว้แล้วเลือกเก็บข้อมูลบ้านเรือนบ้านจนครบตามจำนวน โดยเก็บข้อมูลจากหัวหน้าครัวเรือนหรือสมาชิกในครัวเรือนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป

สถิติที่ใช้และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยนำเสนอเป็นสถิติร้อยละแบบพรรณนา และใช้สถิติสรุปอ้างอิงในการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-square test) โดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็นสี่ส่วนคือ

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปทางสังคม เศรษฐกิจ ของประชาชน ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ศาสนา สถานภาพสมรส การประกอบอาชีพ รายได้ โดยวิธีวัดจำนวนความถี่ร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง พรรคการเมืองที่ผู้สมัครสังกัด การให้ความสำคัญกับผู้ชักนำการตัดสินใจเลือก ส.ส. โดยวิธีวัดจำนวนความถี่ร้อยละ

3. วิเคราะห์ความสนใจทางการเมืองของประชาชน โดยใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ยด้วยวิธี ค่ากลาง $\bar{X} \pm$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เพื่อแบ่งระดับความสนใจเป็นสามกลุ่ม

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเกณฑ์การตัดสินใจเลือก ส.ส. โดยพิจารณาจากคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง พรรคการเมืองที่ผู้สมัครสังกัด การให้ความสำคัญกับผู้ชักนำการตัดสินใจเลือก ส.ส. กับปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจ ความสนใจทางการเมือง โดยใช้การทดสอบค่าไคสแควร์ (Chi-square test)

5. วิเคราะห์ระดับความคาดหวังทางการเมือง โดยวิธีวัดจำนวนความถี่ และค่าร้อยละ

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำมาสร้างหลักเกณฑ์ในการชี้วัด ดังนี้

ตาราง 4

หลักเกณฑ์การชี้วัด

ตัวแปร	นิยาม	ดัชนี	ข้อคำถาม
ตัวแปรต้น			
1. ปัจจัยทางสังคม	เขตที่อยู่อาศัยของกลุ่มตัวอย่างภายในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดอุดรธานี	1. เขตที่อยู่อาศัยนอกเขตเทศบาล 2. เขตที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาล	ตอนที่ 1 ข้อที่ 5 ตอนที่ 1 ข้อที่ 7
2. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	อาชีพ	3. อาชีพเกษตรกรรม 4. อาชีพที่ไม่ใช่เกษตรกรรม	ตอนที่ 1 ข้อที่ 8-18
3. ความสนใจทางการเมือง	ความสนใจข่าวสารการเมือง, การเข้าชื่อสนับสนุนหรือคัดค้านกิจกรรมทางการเมือง, การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง, การเป็นสมาชิกพรรคการเมือง, การใช้สิทธิเลือกตั้ง, การบริจาคเงินอุดหนุนพรรคการเมือง	ระดับความสนใจทางการเมือง	ตอนที่ 3 ข้อที่ 1-9
4. ความคาดหวังทางการเมือง	ความคาดหวังที่มีต่อผลงานของ ส.ส. ภายหลังจากเลือกตั้ง	ระดับความคาดหวังทางการเมือง	

ตาราง 4 (ต่อ)

หลักเกณฑ์การชี้วัด

ตัวแปร	นิยาม	ดัชนี	ข้อคำถาม
ตัวแปรตาม			
1. คุณลักษณะของผู้สมัคร	ความสามารถของ ผู้สมัคร, ความ สัมพันธ์ระหว่าง ผู้สมัครกับกลุ่ม ตัวอย่าง, วิธีการหา เสียง, ฐานะทาง เศรษฐกิจ, บุคลิก และนิสัยส่วนตัว,	การให้ความสำคัญของ คุณลักษณะของผู้สมัคร ด้านต่าง ๆ	ตอนที่ 2 ข้อที่ 1-15
2. พรรคการเมือง ที่สังกัด	นโยบายของพรรค, โอกาสในการจัดตั้ง รัฐบาล, ชื่อเสียงของ พรรค, บุคคลภายใน พรรค	การให้ความสำคัญของ พรรคการเมืองที่สังกัดด้านต่าง ๆ	ตอนที่ 2 ข้อที่ 16-25
3. ผู้ชักนำ	กลุ่มบุคคลต่างๆ ที่ สามารถชักนำการ ตัดสินใจของกลุ่ม ตัวอย่างเช่น คู่สมรส, ตัวแทนผู้สมัคร, ญาติ, ผู้นำชุมชน, ผู้ข่มขู่บังคับ	การให้ความสำคัญต่อผู้ชักนำ	ตอนที่ 2 ข้อที่ 26-35

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์

การศึกษาเรื่อง “วัฒนธรรมทางการเมือง: กรณีศึกษา เกณฑ์การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดอุตรดิตถ์” โดยใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันในการสื่อความหมาย ผู้วิจัยขอเสนอความหมายของสัญลักษณ์ทางสถิติ ดังนี้

1. df แทน ชั้นของความเป็นอิสระ
2. Sig. แทน นัยสำคัญทางสถิติ
3. Chi-square แทนค่า Chi-square test

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเรียงตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 แสดงค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของประชากร

ตอนที่ 2 แสดงค่าร้อยละเกี่ยวกับความสนใจทางการเมืองของประชากร

ตอนที่ 3 แสดงค่าร้อยละเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจาก

คุณลักษณะของผู้สมัคร ส.ส.

ตอนที่ 4 แสดงคำร้อยละเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคการเมืองที่ผู้สมัคร ส.ส. สังกัด

ตอนที่ 5 แสดงคำร้อยละเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากผู้ชักนำ

ตอนที่ 6 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากคุณลักษณะของผู้สมัคร ส.ส. กับกลุ่มอาชีพของประชากร

ตอนที่ 7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคการเมืองที่ผู้สมัคร ส.ส. สังกัดกับกลุ่มอาชีพของประชากร

ตอนที่ 8 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากผู้ชักนำการตัดสินใจกับกลุ่มอาชีพของประชากร

ตอนที่ 9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากคุณลักษณะของผู้สมัคร ส.ส. กับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

ตอนที่ 10 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคการเมืองที่สังกัดกับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

ตอนที่ 11 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากผู้ชักนำการตัดสินใจกับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

ตอนที่ 12 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากคุณลักษณะส่วนตัวของผู้สมัคร ส.ส. กับความสนใจทางการเมืองของประชากร

ตอนที่ 13 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคการเมืองที่ผู้สมัคร ส.ส. สังกัดกับความสนใจทางการเมืองของประชากร

ตอนที่ 14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากผู้ชักนำการตัดสินใจกับความสนใจทางการเมืองของประชากร

ตอนที่ 15 ความคาดหวังทางการเมืองของประชากร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของประชากร

ตาราง 5

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของประชากรด้านเพศและอายุ

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	206	51.5
หญิง	194	48.5
รวม	400	100.0
อายุ		
18-25 ปี	75	18.8
26-35 ปี	89	22.3
36-50 ปี	137	34.3
51 ปีขึ้นไป	99	24.8
รวม	400	100.0

จากตาราง 5 พบว่า ประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 51.5 และมีอายุระหว่าง 36-50 ปี ร้อยละ 34.3

ตาราง 6

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของประชากรด้านการศึกษาและศาสนา

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การศึกษา		
อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้	13	3.3
อ่านออกเขียนได้	21	5.3
ประถมศึกษา	164	41.0
มัธยมศึกษา	102	25.5
อาชีวศึกษา	44	11.0
ปริญญาตรี	51	12.8
สูงกว่าปริญญาตรี	3	0.8
รวม	398	99.5
ศาสนา		
ศาสนาพุทธ	391	97.8
ศาสนาคริสต์	6	1.5
ศาสนาอิสลาม	1	0.3
ศาสนาอื่น ๆ	2	0.5
รวม	400	100.0

จากตาราง 6 พบว่าการศึกษาขั้นสูงสุดของประชากรส่วนใหญ่คือระดับประถมศึกษา ร้อยละ 41.0 และนับถือศาสนาพุทธ ถึงร้อยละ 97.8

ตาราง 7

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของประชากรด้านสถานภาพสมรส และเขตที่อยู่อาศัย

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถานภาพสมรส		
โสด	117	29.3
แต่งงานแล้วอยู่ด้วยกัน	241	60.3
แต่งงานแล้วแยกกันอยู่	17	4.3
ม่าย	18	4.5
หย่า	7	1.8
รวม	400	100.0
เขตที่อยู่อาศัย		
ในเขตเทศบาล	184	46.0
นอกเขตเทศบาล	215	53.8
ไม่ตอบแบบสอบถาม	1	0.2
รวม	400	100.0

จากตาราง 7 พบว่า ประชากรส่วนใหญ่แต่งงานแล้วอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 60.3
อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ร้อยละ 53.8

ตาราง 8

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของประชากรด้านอาชีพและรายได้ต่อเดือน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาชีพ		
เกษตรกร	171	42.8
รับจ้างในโรงงาน	18	4.5
รับราชการ	16	4.0
ค้าขาย	102	25.5
พนักงานบริษัท	9	2.3
อื่น ๆ	76	19.0
ไม่ตอบแบบสอบถาม	8	2.0
รวม	400	100.0
รายได้ต่อเดือนของประชากร		
ไม่เกิน 5,000 บาท	243	60.8
5,000-10,000 บาท	108	27.0
10,000-20,000 บาท	21	5.3
20,000 บาท ขึ้นไป	9	2.3
ไม่ตอบแบบสอบถาม	19	4.8
รวม	400	100.0

จากตาราง 8 พบว่า ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 42.8 มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท ต่อเดือน

ตอนที่ 2 ความสนใจทางการเมืองของประชากร

ตาราง 9

ผลการวิเคราะห์ความสนใจทางการเมืองของประชากรเรื่องการติดตามข่าวสารและการ
ร่วมกิจกรรมทางการเมือง

ความสนใจทางการเมือง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การติดตามข่าวสารทางการเมือง		
มาก	71	17.8
ปานกลาง	248	62.0
น้อย	55	13.8
ไม่เคยเลย	25	6.3
ไม่ตอบแบบสอบถาม	1	0.3
รวม	400	100.0
การร่วมกิจกรรมทางการเมือง		
ติดตามทุกครั้ง	67	16.5
เกือบทุกครั้ง	55	13.8
เป็นบางครั้ง	180	45.0
ไม่เคยเลย	97	24.3
ไม่ตอบแบบสอบถาม	1	0.3
รวม	400	100.0

จากตาราง 9 พบว่าประชากรส่วนใหญ่ติดตามข่าวสารทางการเมืองในระดับ
ปานกลาง ร้อยละ 62.0 และเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองเป็นบางครั้ง ร้อยละ 45.0

ตาราง 10

ผลการวิเคราะห์ความสนใจทางการเมืองของประชากรเรื่องการใช้สิทธิเลือกตั้งและการ
แลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมือง

ความสนใจทางการเมือง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การใช้สิทธิเลือกตั้ง		
ทุกครั้ง	313	78.3
เกือบทุกครั้ง	41	10.3
บางครั้ง	32	8.0
ไม่เคยเลย	13	3.3
ไม่ตอบแบบสอบถาม	1	0.3
รวม	400	100.0
การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมือง		
เป็นประจำ	63	15.8
บ่อย ๆ	196	49.0
นาน ๆ ครั้ง	109	27.0
ไม่เคยเลย	1	0.3
ไม่ตอบแบบสอบถาม	400	100.0
รวม		

จากตาราง 10 พบว่า ประชากรส่วนใหญ่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้ง ร้อยละ 78.3
และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองนาน ๆ ครั้ง ร้อยละ 49.0

ตาราง 11

ผลการวิเคราะห์ความสนใจทางการเมืองของประชากรเรื่องการฟังปราศรัยหาเสียงและการลงชื่อประท้วงกิจกรรมทางการเมือง

ความสนใจทางการเมือง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การฟังปราศรัยหาเสียง		
ทุกครั้ง	27	6.8
เกือบทุกครั้ง	27	6.8
บางครั้ง	230	57.5
ไม่เคยเลย	114	28.5
ไม่ตอบแบบสอบถาม	2	0.5
รวม	400	100.0
การลงชื่อประท้วงกิจกรรมทางการเมือง		
ทุกครั้ง	3	0.8
เกือบทุกครั้ง	7	1.8
บางครั้ง	33	8.3
ไม่เคยเลย	352	88.0
ไม่ตอบแบบสอบถาม	5	1.3
รวม	400	100.0

จากตาราง 11 พบว่าประชากรส่วนใหญ่ร่วมฟังปราศรัยหาเสียงเป็นบางครั้ง ร้อยละ 57.5 และไม่เคยลงชื่อประท้วงกิจกรรมทางการเมืองเลย ร้อยละ 88.0

ตาราง 12

ผลการวิเคราะห์ความสนใจทางการเมืองของประชากร เรื่องการลงชื่อสนับสนุน
กิจกรรมทางการเมือง และการร่วมเดินขบวนทางการเมือง

ความสนใจทางการเมือง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การลงชื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง		
ทุกครั้ง	15	3.8
เกือบทุกครั้ง	9	2.3
บางครั้ง	106	26.5
ไม่เคยเลย	267	66.8
ไม่ตอบแบบสอบถาม	3	0.8
รวม	400	100.0
การร่วมเดินขบวนทางการเมือง		
ทุกครั้ง	2	0.5
เกือบทุกครั้ง	3	0.8
บางครั้ง	40	10.0
ไม่เคยเลย	352	88.0
ไม่ตอบแบบสอบถาม	3	0.8
รวม	400	100.0

จากตาราง 12 พบว่า ประชากรส่วนใหญ่ไม่เคยลงชื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมือง ร้อยละ 66.8 และไม่เคยเข้าร่วมเดินขบวนทางการเมือง ร้อยละ 88.0

ตาราง 13

ผลการวิเคราะห์ความสนใจทางการเมืองของประชากร เรื่องความสนใจสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองและการบริจาคเงินอุดหนุนพรรคการเมือง

ความสนใจทางการเมือง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความสนใจสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง		
สนใจมากและสมัครแล้ว	11	2.8
สนใจแต่ยังไม่สมัคร	57	14.3
ถ้ามีคนชวนก็สมัคร	14	3.5
ไม่เคยคิดเลย	315	78.8
ไม่ตอบแบบสอบถาม	3	0.8
รวม	400	100.0
การบริจาคเงินอุดหนุนพรรคการเมือง		
บริจาคเป็นประจำ	4	1.0
แล้วแต่โอกาส	38	9.5
นาน ๆ ครั้ง	21	5.3
ไม่เคยเลย	335	83.8
ไม่ตอบแบบสอบถาม	2	0.5
รวม	400	100.0

จากตาราง 13 พบว่า ประชากรส่วนใหญ่ไม่สนใจสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง ร้อยละ 78.8 และไม่เคยบริจาคเงินอุดหนุนพรรคการเมือง ร้อยละ 83.8

ตาราง 14

ผลการวิเคราะห์ความสนใจทางการเมืองของประชากร เรื่องการให้ความสำคัญกับ
พรรคการเมืองหรือตัวผู้สมัคร ส.ส.

ความสนใจทางการเมือง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การให้ความสำคัญกับพรรคการเมือง หรือตัวผู้สมัคร ส.ส.		
พรรคการเมือง	68	17.0
ตัวผู้สมัคร ส.ส.	129	32.3
ให้ความสำคัญเท่า ๆ กัน	165	41.3
ไม่ให้ความสำคัญทั้งสองอย่าง	34	8.5
ไม่ตอบแบบสอบถาม	4	1.0
รวม	400	100.0

จากตาราง 14 พบว่า ประชากรส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับพรรคการเมืองและ
ตัวผู้สมัคร ส.ส. เท่า ๆ กัน คือ ร้อยละ 41.3

หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์คำถามในส่วนความสนใจทางการเมือง
ทั้ง 11 ข้อ มาคำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และจัดกลุ่มความสนใจทาง
การเมืองเป็น 3 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่างค่า $\bar{X} \pm SD$ คือกลุ่มที่มีความ
สนใจทางการเมืองในระดับปานกลาง (2) กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า $\bar{X} - SD$ คือกลุ่มที่มี
ความสนใจทางการเมืองในระดับน้อย และ (3) กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่า $\bar{X} + SD$ คือ
กลุ่มที่มีความสนใจทางการเมืองในระดับมาก ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่าประชากรส่วน
ใหญ่มีความสนใจทางการเมืองในระดับปานกลาง ร้อยละ 69.0 รองลงมาคือระดับมาก
ร้อยละ 15.0 และมีเพียงร้อยละ 13.5 ที่มีความสนใจทางการเมืองในระดับน้อย ตามตา
ราง 15

ตาราง 15

ระดับความสนใจทางการเมืองของประชากร

ความสนใจทางการเมือง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	54	13.5
ปานกลาง	276	69.0
มาก	60	15.0
ไม่ตอบแบบสอบถาม	10	2.5
รวม	400	100.0

ตอนที่ 3 การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากลักษณะของผู้สมัคร ส.ส.

ตาราง 16

ระดับการให้ความสำคัญของการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากคุณลักษณะส่วนตัวของผู้สมัคร ส.ส.

คุณลักษณะส่วนตัว ของผู้สมัคร ส.ส.	ระดับการให้ความสำคัญ					
	มาก		ปานกลาง		น้อย	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เป็นคนที่ทำงานเก่ง	358	89.5	33	8.3	9	2.3
2. เป็นคนที่มีวิสัยทัศน์ กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจและมักจะ มีนโยบายที่ดีมานำเสนอ	357	89.3	32	8.0	11	2.8
3. เป็นคนที่ซื่อสัตย์ไม่หลอกลวง ประชากร	371	92.8	23	5.8	6	1.5
4. เป็นคนที่มีคุณธรรมทางการเมือง	367	91.8	27	6.8	6	1.5
5. เป็นคนที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี	355	88.8	35	8.8	10	2.5
6. ลงพื้นที่พบปะประชาชนบ่อย	319	79.8	60	15.0	24	5.3

ตาราง 16 (ต่อ)

ระดับการให้ความสำคัญของการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากคุณลักษณะส่วนตัวของผู้สมัคร ส.ส.

คุณลักษณะส่วนตัว ของผู้สมัคร ส.ส.	ระดับการให้ความสำคัญ					
	มาก		ปานกลาง		น้อย	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
7. เป็นคนที่มีบุคลิกดี ภูมิฐาน	221	55.3	134	33.5	45	11.3
8. เป็นคนที่เคยทำงานการเมืองหรือ เป็นข้าราชการระดับสูงในท้องถิ่น มาก่อน	225	56.3	111	27.8	64	16.0
9. เป็นคนที่มีภูมิภานาอยู่ในพื้นที่	298	74.5	73	18.3	29	7.3
10. มีฐานะทางเศรษฐกิจดี	222	55.5	110	27.5	68	17.0
11. เป็นคนที่มีชื่อเสียง เป็นที่รู้จักกัน ทั่วไป	243	60.8	106	26.5	51	12.8
12. ประชากรรู้จักกับผู้สมัคร ส.ส. หรือเป็นญาติของผู้สมัคร ส.ส.	154	38.5	138	34.5	108	27.0
13. สามารถหาเงินมาสนับสนุนการ พัฒนาและกิจกรรมต่าง ๆ ของ พื้นที่ได้เสมอ	288	72.0	76	19.0	36	9.0
14. มีวิธีการหาเสียงด้วยการลงพื้นที่ มากกว่าผู้สมัคร ส.ส. รายอื่น ๆ	232	58.0	126	31.5	42	10.5
15. มีวิธีการหาเสียง โปสเตอร์ หรือใบปลิวแนะนำตัว ที่น่าสนใจ	189	47.3	136	34.0	74	18.5

จากตาราง 16 พบว่า ประชากรให้ความสำคัญกับการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากการเป็นคนที่ชื่อสัตย์ ไม่หลอกลวงประชากรในระดับสูงสุดถึงร้อยละ 92.8 รองลงมาคือ เป็นคนที่มีคุณธรรมทางการเมือง ร้อยละ 91.8 ทำงานเก่ง ร้อยละ 89.5 มี

วิสัยทัศน์ กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ และมุ่งมั่น โอบายที่ดีมานำเสนอ ร้อยละ 89.3 และต้องเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์ ร้อยละ 88.8

ตอนที่ 4 การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคการเมืองที่ผู้สมัคร ส.ส. สังกัด

ตาราง 17

ระดับการให้ความสำคัญของการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคการเมืองที่ผู้สมัคร ส.ส. สังกัด

พรรคการเมืองที่ ผู้สมัคร ส.ส. สังกัด	ระดับการให้ความสำคัญ					
	มาก		ปานกลาง		น้อย	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. สังกัดพรรคการเมืองที่มีชื่อเสียง	243	60.8	112	28.0	44	11.0
2. สังกัดพรรคการเมืองที่มีโอกาส จัดตั้งรัฐบาล	264	66.0	105	26.3	30	7.5
3. สังกัดพรรคการเมืองที่ประชากร ให้ความสนใจเป็นพิเศษ	249	62.3	106	26.5	43	10.8
4. นโยบายทางการเมืองของพรรค ที่สังกัดมีลักษณะโดดเด่น น่าจะ แก้ปัญหาได้จริง	325	81.3	61	15.3	14	3.5
5. นโยบายทางเศรษฐกิจของพรรค ที่สังกัดมีลักษณะโดดเด่น น่าจะ แก้ปัญหาได้จริง	323	80.8	63	15.8	14	3.5

ตาราง 17 (ต่อ)

ระดับการให้ความสำคัญของการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคการเมืองที่ผู้สมัคร ส.ส. สังกัด

พรรคการเมืองที่ ผู้สมัคร ส.ส. สังกัด	ระดับการให้ความสำคัญ					
	มาก		ปานกลาง		น้อย	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
6. นโยบายทางสังคมของพรรคที่ สังกัดมีลักษณะโดดเด่น น่าจะแก้ ปัญหาได้จริง	312	78.0	71	17.8	17	4.3
7. นิยมหัวหน้าพรรคหรือบุคคลอื่น ในพรรค	229	57.3	127	31.7	44	11.0
8. วิธีการหาเสียงแตกต่างจากพรรค อื่น	179	44.8	152	38.0	69	17.3
9. คนที่ประชากรสนับสนุนอยู่พรรค เดียวกับผู้สมัคร ส.ส.	198	49.5	139	34.8	63	15.8
10. พรรคที่ผู้สมัคร ส.ส. สังกัดมี แนวทางทางการเมืองที่ถูกต้อง ชัดเจน	291	72.8	85	21.2	24	6.0

จากตาราง 17 พบว่า ลักษณะของพรรคการเมืองที่ผู้สมัคร ส.ส. สังกัดที่ประชากรให้ความสนใจมากที่สุด 5 อันดับแรก คือ พรรคการเมืองที่สังกัดต้องมีนโยบายทางการเมืองที่มีลักษณะโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาคือจริง ร้อยละ 81.3 มีนโยบายทางเศรษฐกิจที่มีลักษณะโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาคือจริง ร้อยละ 80.8 มีนโยบายทางสังคมที่มีลักษณะโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาคือจริง ร้อยละ 78.0 และต้องมีแนวทางทางการเมืองที่ถูกต้องชัดเจน ร้อยละ 72.8 รวมไปถึงการมีโอกาสที่จัดตั้งรัฐบาล ร้อยละ 66.0

ตอนที่ 5 การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากผู้ชักนำการตัดสินใจ

ตาราง 18

ระดับการให้ความสำคัญของการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากผู้ชักนำการตัดสินใจ

ผู้ชักนำการตัดสินใจ	ระดับการให้ความสำคัญ					
	มาก		ปานกลาง		น้อย	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ประชากรตัดสินใจเลือกด้วยตนเอง	319	79.8	48	12.0	33	8.3
2. ญาติพี่น้องแนะนำให้เลือก ส.ส.	93	23.3	102	25.5	205	51.3
3. เพื่อนฝูงแนะนำให้เลือก ส.ส.	52	13.0	114	28.5	234	58.5
4. ผู้บังคับบัญชาแนะนำให้เลือก ส.ส.	47	11.8	89	22.3	264	66.0
5. กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้นำชุมชนแนะนำให้เลือก ส.ส.	57	14.3	81	20.3	262	65.5
6. ตัวแทนผู้สมัคร ส.ส. แนะนำให้เลือก ส.ส.	63	15.8	87	21.8	250	62.5
7. คู่สมรสแนะนำให้เลือก ส.ส.	59	14.8	93	23.3	248	62.0
8. เจ้าหน้าที่ราชการแนะนำให้เลือก ส.ส.	47	11.8	68	17.0	285	71.3
8. พระ/ผู้นำทางศาสนา/ผู้นำกลุ่ม/ญาติผู้ใหญ่แนะนำให้เลือก ส.ส.	48	12.0	67	16.8	285	71.3
9. มีผู้ข่มขู่หรือบังคับให้เลือก ส.ส.	48	12.0	40	10.0	312	78.0

จากตาราง 18 พบว่า ประชากรตัดสินใจเลือก ส.ส. ด้วยตนเองมากที่สุดถึงร้อยละ 79.8 ส่วนผู้ชักนำที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือก ส.ส. คือ ญาติพี่น้อง รองลงมาได้แก่ ตัวแทนผู้สมัคร ส.ส. คู่สมรส ส่วนผู้ชักนำที่มีผลต่อการตัดสินใจน้อยที่สุด คือผู้ที่ข่มขู่

หรือบังคับ รองลงมาได้แก่ เจ้าหน้าที่ราชการ และ พระ/ผู้นำทางศาสนา/ผู้นำกลุ่ม/ญาติผู้ใหญ่

ตอนที่ 6 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากคุณลักษณะของผู้สมัคร ส.ส. กับกลุ่มอาชีพของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ทำงานเก่ง

ตาราง 19

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ทำงานเก่ง

ระดับการให้ความสำคัญ	กลุ่มอาชีพ				รวม	
	ภาคเกษตรกรรม		นอกภาคเกษตรกรรม		จำนวน	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
น้อย	4	2.3	5	2.3	9	2.3
ปานกลาง	17	9.9	14	6.3	31	7.9
มาก	150	87.7	202	91.4	352	89.8
รวม	171	100.0	221	100.0	392	100.0

Chi-square = 1.734, df = 2, Sig. = 0.40

จากตาราง 19 พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมกับนอกภาคเกษตรกรรมมีแบบแผนการให้ความสำคัญกับผู้สมัคร ส.ส. ที่ทำงานเก่งเหมือนกัน โดยผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 87.7 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 9.9 และมีเพียงร้อยละ 2.3 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ทำงานเก่งมาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการประกอบอาชีพของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มี
วิสัยทัศน์ กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจและมักจะมึนโยบายที่ดีมานำเสนอ

ตาราง 20

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิสัยทัศน์
กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจและมักจะมึนโยบายที่ดีมานำเสนอ

	กลุ่มอาชีพ				รวม	
	ภาคเกษตรกรรม		นอกภาคเกษตรกรรม			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับการให้ความสำคัญ						
น้อย	6	3.5	5	2.3	11	2.8
ปานกลาง	13	7.6	17	7.7	30	7.7
มาก	152	88.9	199	90.0	351	89.5
รวม	171	100.0	221	100.0	392	100.0

Chi-square = 0.549, df = 2, Sig. = 0.760

จากตาราง 20 พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมกับนอกภาคเกษตรกรรมมี
แบบแผนการให้ความสำคัญกับผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิสัยทัศน์ กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ
และมักจะมึนโยบายที่ดีมานำเสนอ เหมือนกัน โดยผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมให้
ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 88.9 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 7.6 และมี
เพียงร้อยละ 3.5 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-
square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิสัยทัศน์ กล้าคิด กล้า
ตัดสินใจ และมักจะมึนโยบายที่ดีมานำเสนอ ของประชากร ไม่มีความสัมพันธ์กับ
ลักษณะการประกอบอาชีพของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ซื่อสัตย์
ไม่หลอกลวงประชาชน

ตาราง 21

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ซื่อสัตย์
ไม่หลอกลวงประชาชน

ระดับการให้ความสำคัญ	กลุ่มอาชีพ				รวม	
	เกษตรกร		นอกภาคเกษตรกร			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	2	1.2	4	1.8	6	1.5
ปานกลาง	14	8.2	9	4.1	23	5.9
มาก	155	90.6	208	94.1	363	92.6
รวม	171	100.0	221	100.0	392	100.0

Chi-square = 3.166, df = 2, Sig. = 0.205

จากตาราง 21 พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกับนอกภาคเกษตรกรมีแบบแผนการให้ความสำคัญกับผู้สมัคร ส.ส. ที่ซื่อสัตย์ ไม่หลอกลวงประชาชน เหมือนกัน โดยผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 90.6 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 8.2 และมีเพียง ร้อยละ 1.2 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ซื่อสัตย์ ไม่หลอกลวงประชาชนของประชากร ไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการประกอบอาชีพของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มี
คุณธรรมทางการเมือง

ตาราง 22

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีคุณธรรม
ทางการเมือง

ระดับการให้ความสำคัญ	กลุ่มอาชีพ				รวม	
	เกษตรกรกรรม		นอกภาคเกษตรกรรม			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	3	1.8	3	1.4	6	1.5
ปานกลาง	11	6.4	15	6.8	26	6.6
มาก	157	91.8	203	91.9	360	91.8
รวม	171	100.0	221	100.0	392	100.0

Chi-square = 0.118, df = 2, Sig. = 0.943

จากตาราง 22 พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกับนอกภาคเกษตรกรรมมี
แบบแผนการให้ความสำคัญกับผู้สมัคร ส.ส. ที่มีคุณธรรมทางการเมือง เหมือนกัน โดย
ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 91.8 รองลงมาเป็น
ระดับปานกลาง ร้อยละ 6.4 และมีเพียงร้อยละ 1.8 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย
สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีคุณธรรมทางการเมือง ของ
ประชากร ไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการประกอบอาชีพของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มี
มนุษยสัมพันธ์ดี

ตาราง 23

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มี
มนุษยสัมพันธ์ดี

ระดับการให้ความสำคัญ	กลุ่มอาชีพ				รวม	
	เกษตรกรรวม		นอกภาคเกษตรกรรวม			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	3	1.8	7	3.2	10	2.6
ปานกลาง	15	8.8	20	9.0	35	8.9
มาก	153	89.5	194	87.8	347	88.5
รวม	171	100.0	221	100.0	392	100.0

Chi-square = 0.794, df = 2, Sig. = 0.672

จากตาราง 23 พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกับนอกภาคเกษตรกรมีแบบแผนการให้ความสำคัญกับผู้สมัคร ส.ส. ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดีเหมือนกัน โดยผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 89.5 รองลงมาในระดับปานกลาง ร้อยละ 8.8 และมีเพียงร้อยละ 1.8 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี ของประชากร ไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการประกอบอาชีพของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ลงพื้นที่
พบปะประชาชนบ่อย

ตาราง 24

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ลงพื้นที่พบปะ
ประชาชนบ่อย

ระดับการให้ความสำคัญ	กลุ่มอาชีพ				รวม	
	เกษตรกร		นอกภาคเกษตรกร			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	10	5.8	11	5.0	21	5.4
ปานกลาง	31	18.1	26	11.8	57	14.5
มาก	130	76.0	184	83.3	314	80.1
รวม	171	100.0	221	100.0	392	100.0

Chi-square = 3.451, df = 2, Sig. = 0.178

จากตาราง 24 พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกับนอกภาคเกษตรกรมี
แบบแผนการให้ความสำคัญกับผู้สมัคร ส.ส. ที่ลงพื้นที่พบปะประชาชนบ่อย เหมือนกัน
โดยผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 76.0 รองลงมา
เป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 18.1 และมีเพียงร้อยละ 5.8 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย
สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ลงพื้นที่พบปะประชาชนบ่อย
ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการประกอบอาชีพของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีบุคลิกดี
 ภูมิจาน

ตาราง 25

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีบุคลิกดี ภูมิจาน

ระดับการให้ความสำคัญ	กลุ่มอาชีพ					
	เกษตรกร		นอกภาคเกษตรกร		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	14	8.2	31	14.0	45	11.5
ปานกลาง	58	33.9	73	33.0	131	33.4
มาก	99	57.9	117	52.9	216	55.1
รวม	171	100.0	221	100.0	392	100.0

Chi-square = 3.316, df = 2, Sig. = 0.191

จากตาราง 25 พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกับนอกภาคเกษตรกรมีแบบแผนการให้ความสำคัญกับผู้สมัคร ส.ส. ที่มีบุคลิกดี ภูมิจาน เหมือนกัน โดยผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 57.9 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 33.9 และมีเพียงร้อยละ 8.2 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีบุคลิกดี ภูมิจาน ของประชากร ไม่มีความสัมพันธ์กับกลุ่มอาชีพของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่เคย
ทำงานการเมืองหรือเป็นข้าราชการระดับสูงในท้องถิ่นมาก่อน

ตาราง 26

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่เคยทำงาน
การเมือง หรือเป็นข้าราชการระดับสูงในท้องถิ่นมาก่อน

	กลุ่มอาชีพ					
	เกษตรกรรวม		นอกภาคเกษตรกร		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการให้ความสำคัญ	(คน)	ร้อยละ	(คน)	ร้อยละ	(คน)	ร้อยละ
น้อย	24	14.0	38	17.2	62	15.8
ปานกลาง	43	25.1	65	29.4	108	27.6
มาก	104	60.8	118	53.4	222	56.6
รวม	171	100.0	221	100.0	392	100.0

Chi-square = 2.184, df = 2, Sig. = 0.336

จากตาราง 26 พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกับนอกภาคเกษตรกรมี
แบบแผนการให้ความสำคัญกับผู้สมัคร ส.ส. ที่เคยทำงานการเมืองหรือเป็นข้าราชการ
ระดับสูงมาก่อน เหมือนกัน โดยผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรให้ความสำคัญในระดับ
มาก ร้อยละ 60.8 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 25.1 และมีเพียงร้อยละ 14.0 ที่
ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มี
นัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่เคยทำงานการเมืองหรือเป็น
ข้าราชการระดับสูงในท้องถิ่นมาก่อน ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการ
ประกอบอาชีพของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัครส.ส. ที่มี
ภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่

ตาราง 27

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มี
ภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่

ระดับการให้ความสำคัญ	กลุ่มอาชีพ				รวม	
	เกษตรกรกรรม		นอกภาคเกษตรกรกรรม			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	15	8.8	13	5.9	28	7.1
ปานกลาง	32	18.7	41	18.6	73	18.6
มาก	124	72.5	167	75.6	291	74.2
รวม	171	100.0	221	100.0	392	100.0

Chi-square = 1.249, df = 2, Sig. = 0.535

จากตาราง 27 พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมกับนอกภาคเกษตรกรกรรมมี
แบบแผนการให้ความสำคัญกับผู้สมัคร ส.ส. ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ เหมือนกัน โดยผู้ที่
ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 72.5 รองลงมาเป็น
ระดับปานกลาง ร้อยละ 18.7 และมีเพียงร้อยละ 8.8 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย
สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ของ
ประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการประกอบอาชีพของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี

ตาราง 28

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี

ระดับการให้ความสำคัญ	กลุ่มอาชีพ				รวม	
	เกษตรกร		นอกภาคเกษตรกร			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	24	14.0	43	19.5	67	17.1
ปานกลาง	43	25.1	64	29.0	107	27.3
มาก	104	60.8	114	51.6	218	55.6
รวม	171	100.0	221	100.0	392	100.0

Chi-square = 3.650, df = 2, Sig. = 0.161

จากตาราง 28 พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกับนอกภาคเกษตรกรมีแบบแผนการให้ความสำคัญกับผู้สมัคร ส.ส. ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี เหมือนกัน โดยผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 60.8 รองลงมาในระดับปานกลาง ร้อยละ 25.1 และมีเพียง ร้อยละ 14.0 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการประกอบอาชีพของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีชื่อเสียง
เป็นที่รู้จักกันทั่วไป

ตาราง 29

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีชื่อเสียง
เป็นที่รู้จักกันทั่วไป

ระดับการให้ความสำคัญ	กลุ่มอาชีพ				รวม	
	เกษตรกร		นอกภาคเกษตรกร			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	19	11.1	31	14.0	50	12.8
ปานกลาง	38	22.2	65	29.4	103	26.3
มาก	114	66.7	125	56.6	239	61.0
รวม	171	100.0	221	100.0	392	100.0

Chi-square = 4.154, df = 2, Sig. = 0.125

จากตาราง 29 พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกับนอกภาคเกษตรกรมี
แบบแผนการให้ความสำคัญกับผู้สมัคร ส.ส. ที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันทั่วไป เหมือนกัน
โดยผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 66.7 รองลงมา
เป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 22.2 และมีเพียงร้อยละ 11.1 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย
สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันทั่วไป
ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการประกอบอาชีพของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่
ประชาชนรู้จัก หรือเป็นญาติกัน

ตาราง 30

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ประชาชนรู้จัก
หรือเป็นญาติกัน

ระดับการให้ความสำคัญ	กลุ่มอาชีพ				รวม	
	เกษตรกร		นอกภาคเกษตรกร			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	39	22.8	67	30.3	106	27.0
ปานกลาง	56	32.7	80	36.2	136	34.7
มาก	76	44.4	74	33.5	150	38.3
รวม	171	100.0	221	100.0	392	100.0

Chi-square = 5.368, df = 2, Sig. = 0.068

จากตาราง 30 พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกับนอกภาคเกษตรกรมี
แบบแผนการให้ความสำคัญกับผู้สมัคร ส.ส. ที่ประชาชนรู้จัก หรือเป็นญาติกัน เหมือน
กัน โดยผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 44.4 รองลง
มาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 32.7 และมีเพียงร้อยละ 22.8 ที่ให้ความสำคัญในระดับ
น้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วย ค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ประชากรรู้จัก หรือเป็นญาติกัน
ของประชากร ไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการประกอบอาชีพของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สามารถหาเงินมาสนับสนุนการพัฒนาและกิจกรรมต่าง ๆ ของพื้นที่ได้เสมอ

ตาราง 31

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สามารถหาเงินมาสนับสนุนการพัฒนาและกิจกรรมต่าง ๆ ของพื้นที่ได้เสมอ

ระดับการให้ความสำคัญ	กลุ่มอาชีพ				รวม	
	เกษตรกรกรรม		นอกภาคเกษตรกรกรรม			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	18	10.5	18	8.1	36	9.2
ปานกลาง	33	19.3	41	18.6	74	18.9
มาก	120	70.2	162	73.3	282	71.9
รวม	171	100.0	221	100.0	392	100.0

Chi-square = 0.755, df = 2, Sig. = 0.686

จากตาราง 31 พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมกับนอกภาคเกษตรกรกรรมมีแบบแผนการให้ความสำคัญกับผู้สมัคร ส.ส. ที่สามารถหาเงินมาสนับสนุนการพัฒนาและกิจกรรมต่างๆ ของพื้นที่ได้เสมอ เหมือนกัน โดยผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 70.2 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 19.3 และมีเพียงร้อยละ 10.5 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สามารถหาเงินมาสนับสนุนการพัฒนาและกิจกรรมต่าง ๆ ของพื้นที่ได้เสมอของประชากร ไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการประกอบอาชีพของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิธีการหาเสียงด้วยการลงพื้นที่มากกว่าผู้สมัคร ส.ส. รายอื่น

ตาราง 32

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิธีการหาเสียงด้วยการลงพื้นที่มากกว่าผู้สมัคร ส.ส. รายอื่น

ระดับการให้ความสำคัญ	กลุ่มอาชีพ				รวม	
	เกษตรกรกรรม		นอกภาคเกษตรกรรม			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	13	7.6	27	12.2	40	10.2
ปานกลาง	58	33.9	63	28.5	121	30.9
มาก	100	58.5	131	59.3	231	58.9
รวม	171	100.0	221	100.0	392	100.0

Chi-square = 2.937, df = 2, Sig. = 0.230

จากตาราง 32 พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมกับนอกภาคเกษตรกรรมมีแบบแผนการให้ความสำคัญกับผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิธีการหาเสียงด้วยการลงพื้นที่มากกว่าผู้สมัคร ส.ส. รายอื่น เหมือนกัน โดยผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 58.5 รองลงมาในระดับปานกลาง ร้อยละ 33.9 และมีเพียงร้อยละ 7.6 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วย ค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิธีการหาเสียงด้วยการลงพื้นที่มากกว่าผู้สมัคร ส.ส. รายอื่น ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการประกอบอาชีพของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิธีการหาเสียง โปสเตอร์ หรือใบปลิวแนะนำตัวน่าสนใจ

ตาราง 33

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิธีการหาเสียง โปสเตอร์ หรือใบปลิวแนะนำตัวน่าสนใจ

ระดับการให้ความสำคัญ	กลุ่มอาชีพ				รวม	
	เกษตรกร		นอกภาคเกษตรกร			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	22	12.9	49	22.2	71	18.2
ปานกลาง	60	35.3	75	33.9	135	34.5
มาก	88	51.8	97	43.9	185	47.3
รวม	171	100.0	221	100.0	392	100.0

Chi-square = 5.819, df = 2, Sig. = 0.055

จากตาราง 33 พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกับนอกภาคเกษตรกรมีแบบแผนการให้ความสำคัญกับผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิธีการหาเสียง โปสเตอร์ หรือใบปลิวแนะนำตัวน่าสนใจ เหมือนกัน โดยผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 51.8 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 35.3 มีเพียงร้อยละ 12.9 ที่ให้ความสำคัญระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิธีการหาเสียง โปสเตอร์ หรือใบปลิวแนะนำตัวน่าสนใจ ของประชากร ไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการประกอบอาชีพของประชากร

ตอนที่ 7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจาก
พรรคการเมืองที่ผู้สมัคร ส.ส. สังกัดกับกลุ่มอาชีพของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัด
พรรคการเมืองที่มีชื่อเสียง

ตาราง 34

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัด
พรรคการเมืองที่มีชื่อเสียง

	กลุ่มอาชีพ				รวม	
	เกษตรกรรม		นอกภาคเกษตรกรรม			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับการให้ความสำคัญ						
น้อย	17	9.9	26	11.8	43	11.0
ปานกลาง	38	22.2	72	32.7	110	28.1
มาก	116	67.8	122	55.5	238	60.9
รวม	171	100.0	220	100.0	391	100.0

Chi-square = 6.506, df = 2, Sig. = 0.039

จากตาราง 34 พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมกับนอกภาคเกษตรกรรมมี
แบบแผนการให้ความสำคัญกับผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีชื่อเสียง เหมือน
กัน โดยผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 67.8 รองลง
มาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 22.2 และมีเพียงร้อยละ 9.9 ที่ให้ความสำคัญในระดับ
น้อย แต่มีร้อยละในแต่ละรายการแตกต่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่า ค่า Chi-square มีนัย
สำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีชื่อเสียง
ของประชากรมีความสัมพันธ์กับลักษณะการประกอบอาชีพของประชากร

หมายเหตุ: มีผู้ไม่ตอบแบบสอบถามข้อนี้ 1 คน

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีโอกาสจัดตั้งรัฐบาล

ตาราง 35

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีโอกาสจัดตั้งรัฐบาล

ระดับการให้ความสำคัญ	กลุ่มอาชีพ				รวม	
	เกษตรกร		นอกภาคเกษตรกร			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	8	4.7	22	10.0	30	7.7
ปานกลาง	39	22.8	63	28.6	102	26.1
มาก	124	72.5	135	61.4	259	66.2
รวม	171	100.0	220	100.0	391	100.0

Chi-square = 6.611, df = 2, Sig. = 0.037

จากตาราง 35 พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกับนอกภาคเกษตรกรมีแบบแผนการให้ความสำคัญกับผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีโอกาสจัดตั้งรัฐบาลเหมือนกัน โดยผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 72.5 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 22.8 และมีเพียงร้อยละ 4.7 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย แต่มีร้อยละในแต่ละรายการแตกต่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่า ค่า Chi-square มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีโอกาสจัดตั้งรัฐบาล ของประชากร มีความสัมพันธ์กับลักษณะการประกอบอาชีพของประชากร

หมายเหตุ: มีผู้ไม่ตอบแบบสอบถามข้อนี้ 1 คน

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่ประชาชนให้ความสนใจเป็นพิเศษ

ตาราง 36

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่ประชาชนให้ความสนใจเป็นพิเศษ

ระดับการให้ความสำคัญ	กลุ่มอาชีพ					
	เกษตรกร		นอกภาคเกษตรกร		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	17	10.0	24	10.9	41	10.5
ปานกลาง	40	23.5	63	28.6	103	26.4
มาก	113	66.5	133	60.5	246	63.1
รวม	170	100.0	220	100.0	390	100.0

Chi-square = 1.573, df = 2, Sig. = 0.456

จากตาราง 36 พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกับนอกภาคเกษตรกรมีแบบแผนการให้ความสำคัญกับผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่ประชาชนให้ความสนใจเป็นพิเศษ เหมือนกัน โดยผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 66.5 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 23.5 มีเพียงร้อยละ 10.0 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีที่สังกัดพรรคการเมืองที่ประชากรให้ความสนใจเป็นพิเศษ ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการประกอบอาชีพของประชากร

หมายเหตุ: มีผู้ไม่ตอบแบบสอบถามข้อนี้ 2 คน

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางการเมืองโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาดังกล่าวได้จริง

ตาราง 37

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางการเมืองโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาดังกล่าวได้จริง

ระดับการให้ความสำคัญ	กลุ่มอาชีพ				รวม	
	เกษตรกร		นอกภาคเกษตรกร			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	10	5.8	4	1.8	14	3.6
ปานกลาง	22	12.9	37	16.7	59	15.1
มาก	139	81.3	180	81.4	319	81.4
รวม	171	100.0	221	100.0	392	100.0

Chi-square = 5.364, df = 2, Sig. = 0.068

จากตาราง 37 พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกับนอกภาคเกษตรกรมีแบบแผนการให้ความสำคัญกับผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางการเมืองโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาดังกล่าวได้จริง เหมือนกัน โดยผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 81.3 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 12.9 และมีเพียงร้อยละ 5.8 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางการเมืองโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาดังกล่าวได้จริง ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการประกอบอาชีพของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางเศรษฐกิจโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาได้จริง

ตาราง 38

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางเศรษฐกิจโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาได้จริง

ระดับการให้ความสำคัญ	กลุ่มอาชีพ				รวม	
	เกษตรกรกรรม		นอกภาคเกษตรกรกรรม			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	7	4.1	7	3.2	14	3.6
ปานกลาง	27	15.8	35	15.8	62	15.8
มาก	137	80.1	179	81.0	316	80.6
รวม	171	100.0	221	100.0	392	100.0

Chi-square = 0.241, df = 2, Sig. = 0.887

จากตาราง 38 พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมกับนอกภาคเกษตรกรกรรมมีแบบแผนการให้ความสำคัญกับผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางเศรษฐกิจโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาได้จริง เหมือนกัน โดยผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 80.1 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 15.8 และมีเพียงร้อยละ 4.1 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วย ค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางเศรษฐกิจโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาได้จริง ของประชากร ไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการประกอบอาชีพของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางสังคมโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาได้จริง

ตาราง 39

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางสังคมโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาได้จริง

ระดับการให้ความสำคัญ	กลุ่มอาชีพ					
	เกษตรกรกรรม		นอกภาคเกษตรกรกรรม		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	9	5.3	8	3.6	17	4.3
ปานกลาง	28	16.4	43	19.5	71	18.1
มาก	134	78.4	170	76.9	304	77.6
รวม	171	100.0	221	100.0	392	100.0

Chi-square = 1.132, df = 2, Sig. = 0.568

จากตาราง 39 พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมกับนอกภาคเกษตรกรกรรมมีแบบแผนการให้ความสำคัญกับผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางสังคมโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาได้จริง เหมือนกัน โดยผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 78.4 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 16.4 มีเพียงร้อยละ 5.3 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วย ค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางสังคมโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาได้จริง ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการประกอบอาชีพของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่ประชาชนนิยมหัวหน้าพรรคหรือคนอื่นภายในพรรค

ตาราง 40

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่ประชาชนนิยมหัวหน้าพรรคหรือคนอื่นภายในพรรค

ระดับการให้ความสำคัญ	กลุ่มอาชีพ				รวม	
	เกษตรกรกรรม		นอกภาคเกษตรกรรม			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	13	7.6	29	13.1	42	10.7
ปานกลาง	48	28.1	77	34.8	125	31.9
มาก	110	64.3	115	52.0	225	57.4
รวม	171	100.0	221	100.0	392	100.0

Chi-square = 6.665, df = 2, Sig. = 0.036

จากตาราง 40 พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมกับนอกภาคเกษตรกรรมมีแบบแผนการให้ความสำคัญกับผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่ประชาชนนิยมหัวหน้าพรรคหรือคนอื่นภายในพรรคเหมือนกัน โดยผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 64.3 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 28.1 และมีเพียงร้อยละ 7.6 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย แต่มีร้อยละในแต่ละรายการต่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่าค่า Chi-square มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่ประชาชนนิยมหัวหน้าพรรค หรือคนอื่นภายในพรรค ของประชากรมีความสัมพันธ์กับลักษณะการประกอบอาชีพของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. จากวิธีการหาเสียงของพรรคที่สังกัดแตกต่างจากพรรคอื่น

ตาราง 41

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. จากวิธีการหาเสียงของพรรคที่สังกัดแตกต่างจากพรรคอื่น

ระดับการให้ความสำคัญ	กลุ่มอาชีพ				รวม	
	เกษตรกรกรม		นอกภาคเกษตรกรกรม			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	22	12.9	45	20.4	67	17.1
ปานกลาง	60	35.1	90	40.7	150	38.3
มาก	89	52.0	86	38.9	175	44.6
รวม	171	100.0	221	100.0	392	100.0

Chi-square = 7.695, df = 2, Sig. = 0.021

จากตาราง 41 พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรมนอกภาคเกษตรกรกรมมีแบบแผนการให้ความสำคัญกับผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีวิธีการหาเสียงแตกต่างจากพรรคอื่น เหมือนกัน โดยผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรมให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 52.0 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 35.1 และมีเพียงร้อยละ 12.9 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย แต่มีร้อยละในแต่ละรายการต่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่าค่า Chi-square มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีวิธีการหาเสียงแตกต่างจากพรรคการเมืองอื่น ของประชากรมีความสัมพันธ์กับลักษณะการประกอบอาชีพของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่อยู่
พรรคการเมืองเดียวกับผู้ที่ประชาชนสนับสนุน

ตาราง 42

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่อยู่พรรคการเมือง
เดียวกับผู้ที่ประชาชนสนับสนุน

ระดับการให้ความสำคัญ	กลุ่มอาชีพ				รวม	
	เกษตรกรกรม		นอกภาคเกษตรกรกรม			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	27	15.8	35	15.8	62	15.8
ปานกลาง	49	28.7	89	38.9	135	34.4
มาก	95	55.6	100	45.2	195	49.7
รวม	171	100.0	221	100.0	392	100.0

Chi-square = 5.005, df = 2, Sig. = 0.082

จากตาราง 42 พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรมนอกภาคเกษตรกรกรมมี
แบบแผนการให้ความสำคัญกับผู้สมัคร ส.ส. ที่อยู่พรรคเดียวกับผู้ที่ประชาชนสนับสนุน
เหมือนกัน โดยผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรมให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 55.6
รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 28.7 และมีเพียงร้อยละ 15.8 ที่ให้ความสำคัญใน
ระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่อยู่พรรคเดียวกับผู้ที่ประชาชน
สนับสนุน ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับกลุ่มอาชีพของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีแนวทางทางการเมืองที่ถูกต้องชัดเจน

ตาราง 43

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีแนวทางทางการเมืองที่ถูกต้องชัดเจน

ระดับการให้ความสำคัญ	กลุ่มอาชีพ				รวม	
	เกษตรกร		นอกภาคเกษตรกร			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	10	5.8	12	5.4	22	5.6
ปานกลาง	38	22.2	44	19.9	82	20.9
มาก	123	71.9	165	74.7	288	73.5
รวม	171	100.0	221	100.0	392	100.0

Chi-square = 0.374, df = 2, Sig. = 0.829

จากตาราง 43 พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกับนอกภาคเกษตรกรมีแบบแผนการให้ความสำคัญกับผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีแนวทางทางการเมืองถูกต้องชัดเจนเหมือนกัน โดยผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 71.9 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 22.2 และมีเพียงร้อยละ 5.8 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วย ค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีแนวทางทางการเมืองถูกต้องชัดเจน ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการประกอบอาชีพของประชากร

ตอนที่ 8 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจาก
ผู้ชักนำการตัดสินใจกับกลุ่มอาชีพของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ด้วยตนเอง

ตาราง 44

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ด้วยตนเอง

ระดับการให้ความสำคัญ	กลุ่มอาชีพ				รวม	
	เกษตรกร		นอกภาคเกษตรกร			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	13	7.6	20	9.0	33	8.4
ปานกลาง	23	13.5	24	10.9	47	12.0
มาก	135	78.9	177	80.1	312	79.6
รวม	171	100.0	221	100.0	392	100.0

Chi-square = 0.795, df = 2, Sig. = 0.672

จากตาราง 44 พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกับนอกภาคเกษตรกรมี
แบบแผนการให้ความสำคัญกับการตัดสินใจเลือก ส.ส. ด้วยตนเองเหมือนกัน โดยผู้ที่
ประกอบอาชีพเกษตรกรให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 78.9 รองลงมาเป็น
ระดับปานกลาง ร้อยละ 13.5 และมีเพียงร้อยละ 7.6 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย
สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกคนที่จะมาเป็น ส.ส. ด้วยตนเอง ของประชากรไม่
มีความสัมพันธ์กับลักษณะการประกอบอาชีพของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะ
ญาติพี่น้องแนะนำ

ตาราง 45

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะ
ญาติพี่น้องแนะนำ

ระดับการชักนำ	กลุ่มอาชีพ				รวม	
	เกษตรกรกรรม		นอกภาคเกษตรกรกรรม			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	71	41.5	130	58.8	201	51.3
ปานกลาง	50	29.2	48	21.7	98	25.0
มาก	50	29.2	43	19.5	93	23.7
รวม	171	100.0	221	100.0	392	100.0

Chi-square = 11.699, df = 2, Sig. = 0.003

จากตาราง 45 พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมให้ความสำคัญกับการเลือก ส.ส. เพราะญาติพี่น้องแนะนำในระดับมาก และระดับปานกลางในจำนวนที่เท่ากันคือ ร้อยละ 29.2 และมีถึงร้อยละ 41.5 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย โดยมีทั้งแบบแผนและร้อยละในแต่ละรายการต่างกับผู้ที่ประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรกรกรรม นอกจากนั้นยังพบว่าค่า Chi-square มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือก ส.ส. เพราะญาติพี่น้องแนะนำ ของประชากรมีความสัมพันธ์กับลักษณะการประกอบอาชีพของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะ
เพื่อนฝูงแนะนำ

ตาราง 46

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะ
เพื่อนฝูงแนะนำ

ระดับการชักนำ	กลุ่มอาชีพ				รวม	
	เกษตรกร		นอกภาคเกษตรกร			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	93	54.4	137	62.0	230	58.7
ปานกลาง	50	29.2	61	27.6	111	28.3
มาก	28	16.4	23	10.4	51	13.0
รวม	171	100.0	221	100.0	392	100.0

Chi-square = 3.680, df = 2, Sig. = 0.159

จากตาราง 46 พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกับนอกภาคเกษตรกรมี
แบบแผนการให้ความสำคัญกับการเลือกส.ส.เพราะเพื่อนฝูงแนะนำ เหมือนกัน โดยผู้ที่
ประกอบอาชีพเกษตรกรถูกชักนำในระดับน้อย ร้อยละ 54.4 รองลงมาเป็นระดับปาน
กลาง ร้อยละ 29.2 และมีเพียงร้อยละ 16.4 ที่ให้ความสำคัญในระดับมาก สอดคล้อง
กับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกส.ส. เพราะเพื่อนฝูงแนะนำของประชากรไม่มี
ความสัมพันธ์กับลักษณะการประกอบอาชีพของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะ
ผู้บังคับบัญชาแนะนำ

ตาราง 47

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะ
ผู้บังคับบัญชาแนะนำ

ระดับการชักนำ	กลุ่มอาชีพ				รวม	
	เกษตรกรกรรม		นอกภาคเกษตรกรกรรม			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	108	63.2	152	68.8	260	66.3
ปานกลาง	39	22.8	48	21.7	87	22.2
มาก	24	14.0	21	9.5	45	11.5
รวม	171	100.0	221	100.0	392	100.0

Chi-square = 2.236, df = 2, Sig. = 0.327

จากตาราง 47 พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมกับนอกภาคเกษตรกรกรรมมีแบบแผนการให้ความสำคัญกับการเลือกส.ส. เพราะผู้บังคับบัญชาแนะนำ เหมือนกัน โดยผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมถูกชักนำในระดับน้อย ร้อยละ 63.2 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 22.8 และมีเพียงร้อยละ 14.0 ที่ให้ความสำคัญในระดับมาก สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกส.ส. เพราะผู้บังคับบัญชาแนะนำ ของประชากร ไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการประกอบอาชีพของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะ
 กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้นำชุมชนแนะนำ

ตาราง 48

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะกำนัน/
 ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้นำชุมชนแนะนำ

ระดับการชักนำ	กลุ่มอาชีพ					
	เกษตรกรกรรม		นอกภาคเกษตรกรกรรม		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	109	63.7	147	66.5	256	65.3
ปานกลาง	36	21.1	44	19.9	80	20.4
มาก	26	15.2	30	13.6	56	14.3
รวม	171	100.0	221	100.0	392	100.0

Chi-square = 0.355, df = 2, Sig. = 0.838

จากตาราง 48 พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมกับนอกภาคเกษตรกรกรรมมี
 แบบแผนการให้ความสำคัญกับการเลือกส.ส.เพราะกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้นำชุมชน
 แนะนำ โดยผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมถูกชักนำไปในระดับน้อย ร้อยละ 63.7 รองลง
 มาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 21.1 และมีเพียงร้อยละ 15.2 ที่ให้ความสำคัญในระดับ
 มาก สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกส.ส. เพราะกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้นำชุมชน
 แนะนำ ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการประกอบอาชีพของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะ
ตัวแทนผู้สมัคร ส.ส. แนะนำ

ตาราง 49

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะ
ตัวแทนผู้สมัคร ส.ส. แนะนำ

ระดับการชักนำ	กลุ่มอาชีพ				รวม	
	เกษตรกรกรรม		นอกภาคเกษตรกรกรรม			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	100	58.5	144	65.2	244	62.2
ปานกลาง	38	22.2	48	21.7	86	21.9
มาก	33	19.3	29	13.1	62	15.8
รวม	171	100.0	221	100.0	392	100.0

Chi-square = 3.027, df = 2, Sig. = 0.220

จากตาราง 49 พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมกับนอกภาคเกษตรกรกรรมมีแบบแผนการให้ความสำคัญกับการเลือก ส.ส. เพราะตัวแทนผู้สมัคร ส.ส. แนะนำเหมือนกัน โดยผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมถูกชักนำในระดับน้อย ร้อยละ 58.5 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 22.2 และมีเพียงร้อยละ 19.3 ที่ให้ความสำคัญในระดับมาก สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือก ส.ส. เพราะตัวแทนผู้สมัคร ส.ส. แนะนำ ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการประกอบอาชีพของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะ
คู่สมรสแนะนำ

ตาราง 50

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะ
คู่สมรสแนะนำ

ระดับการชักนำ	กลุ่มอาชีพ				รวม	
	เกษตรกรกรรม		นอกภาคเกษตรกรกรรม			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	101	59.1	141	63.8	242	61.7
ปานกลาง	40	23.4	52	23.5	92	23.5
มาก	30	17.5	28	12.7	58	14.8
รวม	171	100.0	221	100.0	392	100.0

Chi-square = 1.899, df = 2, Sig. = 0.387

จากตาราง 50 พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมกับนอกภาคเกษตรกรกรรมมีแบบแผนการให้ความสำคัญกับการเลือกส.ส.เพราะคู่สมรสแนะนำเหมือนกัน โดยผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมถูกชักนำในระดับน้อย ร้อยละ 59.1 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 23.4 และมีเพียงร้อยละ 17.5 ที่ให้ความสำคัญในระดับมาก สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือก ส.ส. เพราะคู่สมรสแนะนำ ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการประกอบอาชีพของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะ
เจ้าหน้าที่ราชการแนะนำ

ตาราง 51

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะ
เจ้าหน้าที่ราชการแนะนำ

ระดับการชักนำ	กลุ่มอาชีพ				รวม	
	เกษตรกรกรรม		นอกภาคเกษตรกรกรรม			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	122	71.3	157	71.0	279	71.2
ปานกลาง	27	15.8	39	17.6	66	16.8
มาก	22	12.9	25	11.3	47	12.0
รวม	171	100.0	221	100.0	392	100.0

Chi-square = 0.393, df = 2, Sig. = 0.822

จากตาราง 51 พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมกับนอกภาคเกษตรกรกรรมมีแบบแผนการให้ความสำคัญกับการเลือก ส.ส. เพราะเจ้าหน้าที่ราชการแนะนำ เหมือนกัน โดยผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมถูกชักนำในระดับน้อย ร้อยละ 71.3 รองลงมา เป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 15.8 และมีเพียงร้อยละ 12.9 ที่ให้ความสำคัญในระดับมาก สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือก ส.ส. เพราะเจ้าหน้าที่ราชการแนะนำ ของประชากร ไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการประกอบอาชีพของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะพระ
/ผู้นำทางศาสนา/ผู้นำกลุ่ม/ญาติผู้ใหญ่ แนะนำ

ตาราง 52

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะพระ/ผู้นำ
ทางศาสนา/ผู้นำกลุ่ม/ญาติผู้ใหญ่ แนะนำ

ระดับการชักนำ	กลุ่มอาชีพ				รวม	
	เกษตรกร		นอกภาคเกษตรกร			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	118	69.0	161	72.9	279	71.2
ปานกลาง	32	18.7	34	15.4	66	16.8
มาก	21	12.3	26	11.8	47	12.0
รวม	171	100.0	221	100.0	392	100.0

Chi-square = 0.856, df = 2, Sig. = 0.652

จากตาราง 52 พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกับนอกภาคเกษตรกรมี
แบบแผนการให้ความสำคัญกับการเลือก ส.ส. เพราะพระ/ผู้นำทางศาสนา/ผู้นำกลุ่ม/
ญาติผู้ใหญ่ แนะนำ เหมือนกัน โดยผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรถูกชักนำในระดับ
น้อย ร้อยละ 69.0 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 18.7 และมีเพียงร้อยละ 12.3
ที่ให้ความสำคัญในระดับมาก สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มี
นัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือก ส.ส. เพราะพระ/ผู้นำทางศาสนา/ผู้นำกลุ่ม/ญาติ
ผู้ใหญ่แนะนำ ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการประกอบอาชีพของ
ประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะ
มีผู้ข่มขู่บังคับ

ตาราง 53

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะ
มีผู้ข่มขู่บังคับ

ระดับการชักนำ	กลุ่มอาชีพ				รวม	
	เกษตรกรกรม		นอกภาคเกษตรกรกรม			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	123	71.9	182	82.4	305	77.8
ปานกลาง	19	11.1	21	9.5	40	10.2
มาก	29	17.0	18	8.1	47	12.0
รวม	171	100.0	221	100.0	392	100.0

Chi-square = 7.838, df = 2, Sig. = 0.020

จากตาราง 53 พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรให้ความสำคัญกับการเลือก ส.ส. เพราะมีผู้ข่มขู่หรือบังคับให้เลือก โดยผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรถูกชักนำในระดับน้อย ร้อยละ 71.9 รองลงมาในระดับมาก ร้อยละ 17.0 และมีเพียงร้อยละ 11.1 ที่ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง โดยมีแบบแผนและร้อยละในแต่ละรายการต่างกับผู้ที่ประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรกร สอดคล้องกับค่า Chi-square ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือก ส.ส. เพราะมีผู้ข่มขู่หรือบังคับให้เลือกของ ประชากรมีความสัมพันธ์กับลักษณะการประกอบอาชีพของประชากร

ตอนที่ 9 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจาก
คุณลักษณะส่วนตัวของผู้สมัคร ส.ส. กับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร
ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่
ทำงานเก่ง

ตาราง 54

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ทำงานเก่ง

ระดับการให้ความสำคัญ	เขตที่อยู่อาศัย				รวม	
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	5	2.7	4	1.9	9	2.3
ปานกลาง	14	7.6	19	8.8	33	8.3
มาก	165	89.7	192	89.3	357	89.5
รวม	184	100.0	215	100.0	399	100.0

Chi-square = 0.505, df = 2, Sig. = 0.777

จากตาราง 54 พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ทำงานเก่ง เหมือนกัน โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 89.7 รองลงมาเป็นระดับปานกลางร้อยละ 7.6 และมีเพียงร้อยละ 2.7 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ทำงานเก่ง ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มี
วิสัยทัศน์ กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจและมักจะมึนโยบายที่ดีมานำเสนอ

ตาราง 55

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิสัยทัศน์
กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจและมักจะมึนโยบายที่ดีมานำเสนอ

ระดับการให้ความสำคัญ	เขตที่อยู่อาศัย				รวม	
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	7	3.8	4	1.9	11	2.8
ปานกลาง	12	6.5	20	9.3	32	8.0
มาก	165	89.7	191	88.8	356	89.2
รวม	184	100.0	215	100.0	399	100.0

Chi-square = 2.323, df = 2, Sig. = 0.313

จากตาราง 55 พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิสัยทัศน์ กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ และมักมีนโยบายที่ดีมานำเสนอ เหมือนกัน โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 89.7 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 6.5 และมีเพียงร้อยละ 3.8 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วย ค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิสัยทัศน์ กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ และมักจะมึนโยบายที่ดีมานำเสนอ ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่
ชื้อสัตย์ ไม่หลอกลวงประชาชน

ตาราง 56

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ชื้อสัตย์
ไม่หลอกลวงประชาชน

	เขตที่อยู่อาศัย					
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับการให้ความสำคัญ						
น้อย	4	2.2	2	0.9	6	1.5
ปานกลาง	13	7.1	10	4.7	23	5.8
มาก	167	90.8	203	94.4	370	92.7
รวม	184	100.0	215	100.0	399	100.0

Chi-square = 2.165, df = 2, Sig. = 0.339

จากตาราง 56 พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ชื้อสัตย์ ไม่หลอกลวงประชาชน เหมือนกัน โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 90.8 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 7.1 และมีเพียงร้อยละ 2.2 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วย ค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ชื้อสัตย์ ไม่หลอกลวงประชาชนของประชากร ไม่มีความสัมพันธ์กับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มี
คุณธรรมทางการเมือง

ตาราง 57

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีคุณธรรม
ทางการเมือง

ระดับการให้ความสำคัญ	เขตที่อยู่อาศัย				รวม	
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	3	1.6	3	1.4	6	1.5
ปานกลาง	17	9.2	10	4.7	27	6.8
มาก	164	89.1	202	94.0	366	91.7
รวม	184	100.0	215	100.0	399	100.0

Chi-square = 3.372, df = 2, Sig. = 0.185

จากตาราง 57 พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีคุณธรรมทางการเมืองเหมือนกัน โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลให้ความสำคัญ ในระดับมาก ร้อยละ 89.1 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 9.2 และมีเพียงร้อยละ 1.6 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีคุณธรรมทางการเมือง ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มี
 มนุษยสัมพันธ์ดี

ตาราง 58

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มี
 มนุษยสัมพันธ์ดี

ระดับการให้ความสำคัญ	เขตที่อยู่อาศัย				รวม	
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	5	2.7	5	2.3	10	2.5
ปานกลาง	16	8.7	19	8.8	35	8.8
มาก	163	88.6	191	88.8	354	88.7
รวม	184	100.0	215	100.0	399	100.0

Chi-square = 0.064, df = 2, Sig. = 0.969

จากตาราง 58 พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. มีมนุษยสัมพันธ์ดี เหมือนกัน โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 88.6 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 8.7 และมีเพียงร้อยละ 2.7 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี ของประชากร ไม่มีความสัมพันธ์กับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ลงพื้นที่
พบปะประชากรบ่อย

ตาราง 59

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ลงพื้นที่พบปะ
ประชากรบ่อย

ระดับการให้ความสำคัญ	เขตที่อยู่อาศัย				รวม	
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	9	4.9	12	5.6	21	5.3
ปานกลาง	23	12.5	37	17.2	60	15.0
มาก	152	82.6	166	77.2	318	79.7
รวม	184	100.0	215	100.0	399	100.0

Chi-square = 1.915, df = 2, Sig. = 0.384

จากตาราง 59 พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัครที่ลงพื้นที่พบปะประชากรบ่อยมาเป็นส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 82.6 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 12.5 และมีเพียงร้อยละ 4.9 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ลงพื้นที่พบปะประชากรบ่อยมาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีบุคลิกดี

ภูมิภาค

ตาราง 60

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีบุคลิกดี

ภูมิภาค

ระดับการให้ความสำคัญ	เขตที่อยู่อาศัย				รวม	
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	22	12.0	23	10.7	45	11.3
ปานกลาง	66	35.9	68	31.6	134	33.6
มาก	96	52.2	124	57.7	220	55.1
รวม	184	100.0	215	100.0	399	100.0

Chi-square = 1.215, df = 2, Sig. = 0.545

จากตาราง 60 พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีบุคลิกดี ภูมิภาคมาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 52.2 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 35.9 และมีเพียงร้อยละ 12.0 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีบุคลิกดี ภูมิภาคมาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่เคย
ทำงานทางการเมืองหรือเป็นข้าราชการระดับสูงในท้องถิ่นมาก่อน

ตาราง 61

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกลุ่มอาชีพกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่เคยทำงานทาง
การเมืองหรือเป็นข้าราชการระดับสูงในท้องถิ่นมาก่อน

ระดับการให้ความสำคัญ	เขตที่อยู่อาศัย				รวม	
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	39	21.2	25	11.6	64	16.0
ปานกลาง	61	33.2	50	23.3	111	27.8
มาก	8	45.7	140	65.1	224	56.1
รวม	184	100.0	215	100.0	399	100.0

Chi-square = 15.840, df = 2, Sig. = 0.000

จากตาราง 61 พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่เคยทำงานทางการเมืองหรือเป็นข้าราชการระดับสูงในท้องถิ่นมาก่อนมาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 45.7 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 33.2 และมีเพียงร้อยละ 21.2 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย แต่มีร้อยละในแต่ละรายการต่างกัน สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่ามีความสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่เคยทำงานการเมืองหรือเป็นข้าราชการระดับสูงในท้องถิ่นมาก่อนมาเป็น ส.ส. ของประชากรมีความสอดคล้องกับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มี
ภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่

ตาราง 62

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีภูมิลำเนาอยู่
ในพื้นที่

	เขตที่อยู่อาศัย					
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการให้ความสำคัญ	(คน)		(คน)		(คน)	
น้อย	15	8.2	14	6.5	29	7.3
ปานกลาง	37	20.1	36	16.7	73	18.3
มาก	132	71.7	165	76.7	297	74.4
รวม	184	100.0	215	100.0	399	100.0

Chi-square = 1.314, df = 2, Sig. = 1.518

จากตาราง 62 พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่มาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 71.7 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 20.1 และมีเพียงร้อยละ 8.2 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่มาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มี
ฐานะทางเศรษฐกิจดี

ตาราง 63

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีฐานะทาง
เศรษฐกิจดี

ระดับการให้ความสำคัญ	เขตที่อยู่อาศัย				รวม	
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	30	16.3	38	17.7	68	17.0
ปานกลาง	57	31.0	53	24.7	110	27.6
มาก	97	52.7	124	57.7	221	55.4
รวม	184	100.0	215	100.0	399	100.0

Chi-square = 1.989, df = 2, Sig. = 0.370

จากตาราง 63 พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีมาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 52.7 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 31.0 และมีเพียงร้อยละ 16.3 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีมาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส.
ที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันทั่วไป

ตาราง 64

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีชื่อเสียง
เป็นที่รู้จักกันทั่วไป

ระดับการให้ความสำคัญ	เขตที่อยู่อาศัย					
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	28	15.2	23	10.7	51	12.8
ปานกลาง	48	26.1	58	27.0	106	26.6
มาก	108	58.7	134	62.3	242	60.7
รวม	184	100.0	215	100.0	399	100.0

Chi-square = 1.830, df = 2, Sig. = 0.401

จากตาราง 64 พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันทั่วไปมาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 58.7 รองลงมาในระดับปานกลาง ร้อยละ 26.1 และมีเพียงร้อยละ 15.2 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันทั่วไปมาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่
ประชาชนรู้จัก หรือเป็นญาติกัน

ตาราง 65

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ประชาชนรู้จัก
หรือเป็นญาติกัน

ระดับการให้ความสำคัญ	เขตที่อยู่อาศัย					
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	55	29.9	53	24.7	108	27.1
ปานกลาง	63	34.2	75	34.9	138	34.6
มาก	66	35.9	87	40.5	153	38.3
รวม	184	100.0	215	100.0	399	100.0

Chi-square = 1.564, df = 2, Sig. = 0.458

จากตาราง 65 พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ประชาชนรู้จัก หรือเป็นญาติกัน มาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 35.9 รองลงมา เป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 34.2 และมีเพียงร้อยละ 29.9 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่รู้จักหรือเป็นญาติกัน มาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สามารถหาเงินมาสนับสนุนการพัฒนาและกิจกรรมต่าง ๆ ของพื้นที่ได้เสมอ

ตาราง 66

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สามารถหาเงินมาสนับสนุนการพัฒนาและกิจกรรมต่าง ๆ ของพื้นที่ได้เสมอ

ระดับการให้ความสำคัญ	เขตที่อยู่อาศัย					
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	17	9.2	19	8.8	36	9.0
ปานกลาง	37	20.1	39	18.1	76	19.0
มาก	130	70.7	157	73.0	287	71.9
รวม	184	100.0	215	100.0	399	100.0

Chi-square = 0.297, df = 2, Sig. = 0.862

จากตาราง 66 พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สามารถหาเงินมาสนับสนุนการพัฒนาและกิจกรรมต่างๆ ของพื้นที่ได้เสมอมาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 70.7 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 20.1 และมีเพียงร้อยละ 9.2 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สามารถหาเงินมาสนับสนุนการพัฒนาและกิจกรรมต่าง ๆ ของพื้นที่ได้เสมอมาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิธีการหาเสียงด้วยการลงพื้นที่มากกว่าผู้สมัคร ส.ส. รายอื่น

ตาราง 67

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิธีการหาเสียงด้วยการลงพื้นที่มากกว่าผู้สมัคร ส.ส. รายอื่น

ระดับการให้ความสำคัญ	เขตที่อยู่อาศัย					
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	23	12.5	19	8.8	42	10.5
ปานกลาง	61	33.2	65	30.2	126	31.6
มาก	100	54.3	131	60.9	231	57.9
รวม	184	100.0	215	100.0	399	100.0

Chi-square = 2.273, df = 2, Sig. = 0.321

จากตาราง 67 พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิธีการหาเสียงด้วยการลงพื้นที่มากกว่าผู้สมัคร ส.ส. รายอื่น มาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 54.3 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 33.2 และมีเพียงร้อยละ 12.5 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิธีการหาเสียงด้วยการลงพื้นที่มากกว่าผู้สมัคร ส.ส. รายอื่น มาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิธีการหาเสียง ไปสเตอร์ หรือใบปลิวแนะนำตัวที่น่าสนใจ

ตาราง 68

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิธีการหาเสียง ไปสเตอร์ หรือใบปลิวแนะนำตัวที่น่าสนใจ

ระดับการให้ความสำคัญ	เขตที่อยู่อาศัย				รวม	
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	38	20.8	36	16.7	74	18.6
ปานกลาง	69	37.7	67	31.2	136	34.2
มาก	76	41.5	112	52.1	181	47.2
รวม	183	100.0	215	100.0	398	100.0

Chi-square = 4.433, df = 2, Sig. = 0.109

จากตาราง 68 พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิธีการหาเสียง ไปสเตอร์ หรือใบปลิวแนะนำตัวที่น่าสนใจมาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 41.5 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 37.7 และมีเพียงร้อยละ 20.8 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิธีการหาเสียง ไปสเตอร์ หรือใบปลิวแนะนำตัวที่น่าสนใจมาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

หมายเหตุ: มีผู้ไม่ตอบแบบสอบถามข้อนี้ 1 คน

**ตอนที่ 10 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจาก
พรรคการเมืองที่สังกัดกับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร**

**ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัด
พรรคการเมืองที่มีชื่อเสียง**

ตาราง 69

**ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัด
พรรคการเมืองที่มีชื่อเสียง**

	เขตที่อยู่อาศัย				รวม	
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการให้ความสำคัญ	(คน)	ร้อยละ	(คน)	ร้อยละ	(คน)	ร้อยละ
น้อย	21	11.5	23	10.7	44	11.1
ปานกลาง	57	31.1	55	25.6	112	28.1
มาก	105	57.4	137	63.7	242	60.8
รวม	183	100.0	215	100.0	398	100.0

Chi-square = 1.797, df = 2, Sig. = 0.407

จากตาราง 69 พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีชื่อเสียงเหมือนกัน โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 57.4 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 31.1 และมีเพียงร้อยละ 11.5 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีชื่อเสียงมาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

หมายเหตุ: มีผู้ไม่ตอบแบบสอบถามข้อนี้ 1 คน

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีโอกาสจัดตั้งรัฐบาล

ตาราง 70

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีโอกาสจัดตั้งรัฐบาล

ระดับการให้ความสำคัญ	เขตที่อยู่อาศัย					
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	19	10.4	11	5.1	30	7.5
ปานกลาง	50	27.3	55	25.6	105	26.4
มาก	114	62.3	149	69.3	263	66.1
รวม	183	100.0	215	100.0	398	100.0

Chi-square = 4.485, df = 2, Sig. = 0.106

จากตาราง 70 พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีโอกาสจัดตั้งรัฐบาล เหมือนกัน โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 62.3 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 27.3 และมีเพียงร้อยละ 10.4 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีโอกาสจัดตั้งรัฐบาลมาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

หมายเหตุ: มีผู้ไม่ตอบแบบสอบถามข้อนี้ 1 คน

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่ประชากรให้ความสนใจเป็นพิเศษ

ตาราง 71

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่ประชากรให้ความสนใจเป็นพิเศษ

ระดับการให้ความสำคัญ	เขตที่อยู่อาศัย				รวม	
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	20	10.9	23	10.7	43	10.8
ปานกลาง	44	24.0	62	29.0	106	26.7
มาก	119	65.0	129	60.3	248	62.5
รวม	183	100.0	214	100.0	397	100.0

Chi-Square = 1.256, df = 2, Sig. = 0.534

จากตาราง 71 พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่ประชากรให้ความสนใจเป็นพิเศษเหมือนกัน โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 65.0 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 24.0 และมีเพียงร้อยละ 10.9 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่ประชากรให้ความสนใจเป็นพิเศษมาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

หมายเหตุ: มีผู้ไม่ตอบแบบสอบถามข้อนี้ 2 คน

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางการเมืองโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหได้จริง

ตาราง 72

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางการเมืองโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหได้จริง

	เขตที่อยู่อาศัย					
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการให้ความสำคัญ	คน)	ร้อยละ	(คน)	ร้อยละ	(คน)	ร้อยละ
น้อย	7	3.8	7	3.3	14	3.5
ปานกลาง	21	11.4	40	18.6	61	15.3
มาก	156	84.8	168	78.1	324	81.2
รวม	184	100.0	215	100.0	399	100.0

Chi-square = 3.978, df = 2, Sig. = 0.137

จากตาราง 72 พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางการเมืองโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหได้จริงมาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 84.8 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 11.4 และมีเพียงร้อยละ 3.8 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางการเมืองโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหได้จริงมาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางเศรษฐกิจโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหได้จริง

ตาราง 73

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางเศรษฐกิจโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหได้จริง

ระดับการให้ความสำคัญ	เขตที่อยู่อาศัย				รวม	
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	7	3.8	7	3.3	14	3.5
ปานกลาง	29	15.8	34	15.8	63	15.8
มาก	148	80.4	174	80.9	322	80.7
รวม	184	100.0	215	100.0	399	100.0

Chi-square = 0.088, df = 2, Sig. = 0.957

จากตาราง 73 พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางเศรษฐกิจโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหได้จริงมาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 80.4 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 15.8 และมีเพียงร้อยละ 3.8 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางเศรษฐกิจโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหได้จริงมาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางสังคมโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาได้จริง

ตาราง 74

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางสังคมโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาได้จริง

ระดับการให้ความสำคัญ	เขตที่อยู่อาศัย				รวม	
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	6	3.3	11	5.1	17	4.3
ปานกลาง	35	19.0	36	16.7	71	17.8
มาก	143	77.7	168	78.1	311	77.9
รวม	184	100.0	215	100.0	399	100.0

Chi-square = 1.092, df = 2, Sig. = 0.579

จากตาราง 74 พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางสังคมโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาได้จริงมาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 77.7 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 19.0 และมีเพียงร้อยละ 3.3 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางสังคมโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาได้จริงมาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่ประชานิยมหัวหน้าพรรคหรือบุคคลอื่น

ตาราง 75

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่ประชานิยมหัวหน้าพรรคหรือบุคคลอื่น

	เขตที่อยู่อาศัย					
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการให้ความสำคัญ	(คน)	ร้อยละ	(คน)	ร้อยละ	(คน)	ร้อยละ
น้อย	23	12.5	21	9.8	44	11.0
ปานกลาง	60	32.6	67	31.2	127	31.8
มาก	101	54.9	127	59.1	228	57.1
รวม	184	100.0	215	100.0	399	100.0

Chi-square = 1.039, df = 2, Sig. = 0.595

จากตาราง 75 พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่ประชานิยมหัวหน้าพรรคหรือคนอื่นภายในพรรคมาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 54.9 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 32.6 และมีเพียงร้อยละ 12.5 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่ประชานิยมหัวหน้าพรรคหรือคนอื่นภายในพรรคมาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีวิธีการหาเสียงแตกต่างจากพรรคอื่น

ตาราง 76

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีวิธีการหาเสียงแตกต่างจากพรรคอื่น

ระดับการให้ความสำคัญ	เขตที่อยู่อาศัย				รวม	
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	41	22.3	28	13.0	69	17.3
ปานกลาง	65	35.3	87	40.5	152	38.1
มาก	78	42.4	100	46.5	178	44.6
รวม	184	100.0	215	100.0	399	100.0

Chi-square = 5.980, df = 2, Sig. = 0.050

จากตาราง 76 พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีวิธีการหาเสียงแตกต่างจากพรรคอื่นมาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 42.4 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 35.3 และมีเพียงร้อยละ 22.3 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีวิธีการหาเสียงแตกต่างจากพรรคการเมืองอื่นมาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองเดียวกับผู้ที่ประชาชนสนับสนุน

ตาราง 77

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองเดียวกับผู้ที่ประชาชนสนับสนุน

ระดับการให้ความสำคัญ	เขตที่อยู่อาศัย				รวม	
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	27	14.7	36	16.7	63	15.8
ปานกลาง	72	39.1	67	31.2	139	34.8
มาก	84	46.2	112	52.1	197	49.4
รวม	184	100.0	215	100.0	399	100.0

Chi-square = 2.774, df = 2, Sig. = 0.250

จากตาราง 77 พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองเดียวกับคนที่ประชาชนสนับสนุนมาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 46.2 รองลงมาในระดับปานกลาง ร้อยละ 39.1 และมีเพียงร้อยละ 14.7 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่อยู่พรรคเดียวกับผู้ที่ประชาชนสนับสนุนมาเป็น ส.ส. ของประชากร ไม่มีความสัมพันธ์กับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่
สังกัดพรรคการเมืองที่มีแนวทางทางการเมืองที่ถูกต้องชัดเจน

ตาราง 78

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัด
พรรคการเมืองที่มีแนวทางทางการเมืองที่ถูกต้องชัดเจน

ระดับการให้ความสำคัญ	เขตที่อยู่อาศัย				รวม	
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	11	6.0	13	6.0	24	6.0
ปานกลาง	36	19.6	49	22.8	85	21.3
มาก	137	74.5	153	71.2	290	72.7
รวม	184	100.0	215	100.0	399	100.0

Chi-square = 0.633, df = 2, Sig. = 0.729

จากตาราง 78 พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีแนวทางทางการเมืองที่ถูกต้องชัดเจนมาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 74.5 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 19.6 และมีเพียงร้อยละ 6.0 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย เช่นเดียวกับผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีแนวทางทางการเมืองที่ถูกต้องชัดเจนมาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

**ตอนที่ 11 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจาก
ผู้ชักนำการตัดสินใจกับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร**

**ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ด้วย
ตนเอง**

ตาราง 79

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ด้วยตนเอง

ระดับการให้ความสำคัญ	เขตที่อยู่อาศัย					
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	13	7.1	20	9.3	33	8.3
ปานกลาง	27	14.7	21	9.8	48	12.0
มาก	144	78.3	174	80.9	318	79.7
รวม	184	100.0	215	100.0	399	100.0

Chi-square = 2.673, df = 2, Sig. = 0.263

จากตาราง 79 พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ด้วยตนเองเหมือนกัน โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 78.3 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 14.7 และมีเพียงร้อยละ 7.1 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ด้วยตนเอง ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะ
ญาติแนะนำ

ตาราง 80

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะ
ญาติแนะนำ

ระดับการชักนำ	เขตที่อยู่อาศัย				รวม	
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	96	52.2	109	50.7	205	51.4
ปานกลาง	53	28.8	49	22.8	102	25.6
มาก	35	19.0	57	26.5	92	23.1
รวม	184	100.0	215	100.0	399	100.0

Chi-square = 3.857, df= 2, Sig. = 0.145

จากตาราง 80 พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะญาติพี่น้องแนะนำเหมือนกัน โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลถูกชักนำในระดับน้อยร้อยละ 52.2 รองลงมาในระดับปานกลาง ร้อยละ 28.8 และมีเพียงร้อยละ 19.0 ที่ให้ความสำคัญในระดับมาก สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะญาติพี่น้องแนะนำให้เลือกของประชากร ไม่มีความสัมพันธ์กับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะเพื่อนฝูงแนะนำ

ตาราง 81

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะเพื่อนฝูงแนะนำ

ระดับการชักนำ	เขตที่อยู่อาศัย				รวม	
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	110	59.8	124	57.7	234	58.6
ปานกลาง	56	30.4	58	27.0	114	28.6
มาก	18	9.8	33	15.3	51	12.8
รวม	184	100.0	215	100.0	399	100.0

Chi-square = 2.893, df = 2, Sig. = 0.235

จากตาราง 81 พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะเพื่อนฝูงแนะนำ เหมือนกัน โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลถูกชักนำในระดับน้อยร้อยละ 59.8 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 30.4 และมีเพียงร้อยละ 9.8 ที่ให้ความสำคัญในระดับมาก สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะเพื่อนฝูงแนะนำให้เลือกของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะ
ผู้บังคับบัญชาแนะนำ

ตาราง 82

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะ
ผู้บังคับบัญชาแนะนำ

ระดับการชักนำ	เขตที่อยู่อาศัย				รวม	
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	125	67.9	139	64.7	264	66.2
ปานกลาง	47	25.5	42	19.5	89	22.3
มาก	12	6.5	34	15.8	46	11.5
รวม	184	100.0	215	100.0	399	100.0

Chi-square = 9.192, df = 2, Sig. = 0.010

จากตาราง 82 พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะผู้บังคับบัญชาแนะนำ เหมือนกัน โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลถูกชักนำในระดับน้อยร้อยละ 67.9 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 25.5 และมีเพียงร้อยละ 6.5 ที่ให้ความสำคัญในระดับมาก แต่มีร้อยละในแต่ละรายการต่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่าค่า Chi-square มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือก ส.ส. เพราะผู้บังคับบัญชาแนะนำให้เลือกของประชากรมีความสัมพันธ์กับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะ
 กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้นำชุมชนแนะนำ

ตาราง 83

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะกำนัน/
 ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้นำชุมชนแนะนำ

ระดับการชักนำ	เขตที่อยู่อาศัย				รวม	
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	123	66.8	139	64.7	262	65.7
ปานกลาง	38	20.7	43	20.0	81	20.3
มาก	23	12.5	33	15.3	56	14.0
รวม	184	100.0	215	100.0	399	100.0

Chi-square = 0.667, df = 2, Sig. = 0.716

จากตาราง 83 พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้นำชุมชนแนะนำเหมือนกัน โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลถูกชักนำในระดับน้อยร้อยละ 66.8 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 20.7 และมีเพียงร้อยละ 12.5 ที่ให้ความสำคัญในระดับมาก สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้นำชุมชนแนะนำให้เลือก ของประชากร ไม่มีความสัมพันธ์กับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะ
ตัวแทนผู้สมัคร ส.ส. แนะนำ

ตาราง 84

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะตัวแทน
ผู้สมัคร ส.ส. แนะนำ

ระดับการชักนำ	เขตที่อยู่อาศัย				รวม	
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	121	65.8	129	60.0	250	62.7
ปานกลาง	42	22.8	45	20.9	87	21.8
มาก	21	11.4	41	19.1	62	15.5
รวม	184	100.0	215	100.0	399	100.0

Chi-Square = 4.429, df = 2, Sig. = 0.109

จากตาราง 84 พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะตัวแทนผู้สมัคร ส.ส. แนะนำเหมือนกัน โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลถูกชักนำในระดับน้อยร้อยละ 65.8 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 22.8 และมีเพียงร้อยละ 11.4 ที่ให้ความสำคัญในระดับมาก สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกส.ส. เพราะตัวแทนผู้สมัคร ส.ส. แนะนำของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

**ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะ
คู่สมรสแนะนำ**

ตาราง 85

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะคู่สมรส
แนะนำ

ระดับการชักนำ	เขตที่อยู่อาศัย				รวม	
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		จำนวน (คน)	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
น้อย	120	65.2	128	59.5	248	62.2
ปานกลาง	41	22.3	52	24.2	93	23.3
มาก	23	12.5	35	16.3	58	14.5
รวม	184	100.0	215	100.0	399	100.0

Chi-square = 1.643, df = 2, Sig. = 0.440

จากตาราง 85 พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะคู่สมรสแนะนำเหมือนกัน โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลถูกชักนำในระดับน้อยร้อยละ 65.2 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 22.3 และมีเพียงร้อยละ 12.5 ที่ให้ความสำคัญในระดับมาก สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือก ส.ส. เพราะคู่สมรสแนะนำของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะ
เจ้าหน้าที่ราชการแนะนำ

ตาราง 86

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะ
เจ้าหน้าที่ราชการแนะนำ

ระดับการชักนำ	เขตที่อยู่อาศัย					
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	130	70.7	155	72.1	285	71.4
ปานกลาง	33	17.9	35	16.3	68	17.0
มาก	21	11.4	25	11.6	46	11.5
รวม	184	100.0	215	100.0	399	100.0

Chi-square = 0.192, df = 2, Sig. = 0.908

จากตาราง 86 พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะเจ้าหน้าที่ราชการแนะนำ เหมือนกัน โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลถูกชักนำในระดับน้อยร้อยละ 70.7 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 17.9 และมีเพียงร้อยละ 11.4 ที่ให้ความสำคัญในระดับมาก สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกส.ส. เพราะเจ้าหน้าที่ราชการแนะนำของประชากร ไม่มีความสัมพันธ์กับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะ
พระ/ผู้นำทางศาสนา/ผู้นำกลุ่ม/ญาติผู้ใหญ่ แนะนำ

ตาราง 87

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะพระ/
ผู้นำทางศาสนา/ผู้นำกลุ่ม/ญาติผู้ใหญ่ แนะนำ

ระดับการชักนำ	เขตที่อยู่อาศัย				รวม	
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	136	73.9	149	69.3	285	71.4
ปานกลาง	28	15.2	39	18.1	67	16.8
มาก	20	10.9	27	12.6	47	11.8
รวม	184	100.0	215	100.0	399	100.0

Chi-square = 1.039, df = 2, Sig. = 0.595

จากตาราง 87 พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะพระ/ผู้นำทางศาสนา/ผู้นำกลุ่ม/ญาติผู้ใหญ่แนะนำเหมือนกัน โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลถูกชักนำในระดับน้อยร้อยละ 73.9 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 15.2 และมีเพียงร้อยละ 10.9 ที่ให้ความสำคัญในระดับมาก สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกส.ส. เพราะพระ/ผู้นำทางศาสนา/ผู้นำกลุ่ม/ญาติผู้ใหญ่ แนะนำให้เลือก ของประชากร ไม่มีความสัมพันธ์กับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

**ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะ
มีผู้ข่มขู่หรือบังคับ**

ตาราง 88

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะมีผู้ข่มขู่
หรือบังคับ

ระดับการชักนำ	เขตที่อยู่อาศัย					
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	144	78.3	168	78.1	312	78.2
ปานกลาง	18	9.8	21	9.8	39	9.8
มาก	22	12.0	26	12.1	48	12.0
รวม	184	100.0	215	100.0	399	100.0

Chi-square = 0.002, df = 2, Sig. = 0.999

จากตาราง 88 พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะมีผู้ข่มขู่หรือบังคับ เหมือนกัน โดยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลถูกชักนำในระดับน้อยร้อยละ 78.3 รองลงมาเป็นระดับมาก ร้อยละ 12.0 มีเพียงร้อยละ 9.8 ที่ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือก ส.ส. เพราะมีผู้ข่มขู่บังคับให้เลือก ของประชากร ไม่มีความสัมพันธ์กับเขตที่อยู่อาศัยของประชากร

ตอนที่ 12 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจาก
คุณลักษณะส่วนตัวของผู้สมัครกับความสนใจทางการเมืองของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส.
ที่ทำงานเก่ง

ตาราง 89

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่
ทำงานเก่ง

ระดับการให้ ความสำคัญ	ความสนใจทางการเมือง						รวม	
	น้อย		ปานกลาง		มาก			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	3	5.6	5	1.8	1	1.7	9	2.3
ปานกลาง	6	11.1	22	8.0	4	6.7	32	8.2
มาก	45	83.3	249	90.2	55	91.7	349	89.5
รวม	54	100.0	276	100.0	60	100.0	390	100.0

Chi-square = 3.894, df = 4, Sig. = 0.421

จากตาราง 89 พบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองทุกระดับ มีแบบแผนการให้
ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ทำงานเก่งมาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่มีความ
สนใจทางการเมืองมากให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 91.7 รองลงมาเป็นระดับปาน
กลาง ร้อยละ 6.7 และมีเพียงร้อยละ 1.7 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการ
ทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ทำงานเก่งมาเป็น ส.ส. ของ
ประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจทางการเมืองของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มี
วิสัยทัศน์ กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจและมักมีนโยบายที่ดีมานำเสนอ

ตาราง 90

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิสัยทัศน์
กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจและมักมีนโยบายที่ดีมานำเสนอ

ระดับการให้ความ สำคัญ	ความสนใจทางการเมือง							
	น้อย		ปานกลาง		มาก		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	3	5.6	7	2.5	1	1.7	11	2.8
ปานกลาง	5	9.3	22	8.0	3	5.0	30	7.7
มาก	46	85.2	247	89.5	56	93.3	349	89.5
รวม	54	100.0	276	100.0	60	100.0	390	100.0

Chi-square = 2.771, df = 4, Sig. = 0.597

จากตาราง 90 พบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองทุกระดับ มีแบบแผนการให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ทำงานเก่งมาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมากให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 93.3 รองลงมาในระดับปานกลาง ร้อยละ 5.0 และมีเพียงร้อยละ 1.7 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิสัยทัศน์ กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจและมักจะมีนโยบายที่ดีมานำเสนอมาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสอดคล้องกับความสนใจทางการเมืองของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส.
ที่ชื่อสัตย์ ไม่หลอกลวงประชากร

ตาราง 91

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่
ชื่อสัตย์ ไม่หลอกลวงประชากร

ระดับการให้ความสำคัญ	ความสนใจทางการเมือง						รวม	
	น้อย		ปานกลาง		มาก			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สำคัญ	(คน)		(คน)		(คน)		(คน)	
น้อย	2	3.7	3	1.1	0	0.0	5	1.3
ปานกลาง	6	11.1	11	4.0	5	8.3	22	5.6
มาก	46	85.2	262	94.9	55	91.7	363	93.1
รวม	54	100.0	276	100.0	60	100.0	390	100.0

Chi-square = 8.773, df = 4, Sig. = 0.067

จากตาราง 91 พบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองทุกระดับ มีแบบแผนการให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ชื่อสัตย์ ไม่หลอกลวงประชากรมาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมากให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 91.7 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 8.3 และมีเพียงร้อยละ 0.0 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ชื่อสัตย์ ไม่หลอกลวงประชากรมาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจทางการเมืองของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส.
ที่มีคุณธรรมทางการเมือง

ตาราง 92

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส.
ที่มีคุณธรรมทางการเมือง

ระดับการให้ความสำคัญ	ความสนใจทางการเมือง						รวม	
	น้อย		ปานกลาง		มาก			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	2	3.7	4	1.4	0	0.0	6	1.5
ปานกลาง	7	13.0	11	4.0	7	11.7	25	6.4
มาก	45	83.3	261	94.6	53	88.3	359	92.1
รวม	54	100.0	276	100.0	60	100.0	390	100.0

Chi-square = 12.043, df = 4, Sig. = 0.017

จากตาราง 92 พบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองทุกระดับ มีแบบแผนการให้ความสำคัญกับการเลือกคนที่มีคุณธรรมทางการเมืองมาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมากให้ความสำคัญ ในระดับมาก ร้อยละ 88.3 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 11.7 และมีเพียงร้อยละ 0.0 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย แต่ร้อยละในแต่ละรายการต่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่าค่า Chi-square มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกคนที่มีคุณธรรมทางการเมืองมาเป็น ส.ส. ของประชากรมีความสัมพันธ์กับความสนใจทางการเมืองของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี

ตาราง 93

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี

ระดับการให้ความสำคัญ	ความสนใจทางการเมือง							
	น้อย		ปานกลาง		มาก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	2	3.7	7	2.5	1	1.7	10	2.6
ปานกลาง	6	11.1	21	7.6	6	10.0	33	8.5
มาก	46	85.2	248	89.9	53	88.3	347	89.0
รวม	54	100.0	276	100.0	60	100.0	390	100.0

Chi-square = 1.430, df = 4, Sig. = 0.839

จากตาราง 93 พบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองทุกระดับ มีแบบแผนการให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดีมาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมากให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 88.3 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 10.0 และมีเพียงร้อยละ 1.7 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดีมาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจทางการเมืองของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส.
ที่ลงพื้นที่พบปะประชากรบ่อย

ตาราง 94

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ลงพื้นที่พบปะประชากรบ่อย

ระดับการให้ความสำคัญ	ความสนใจทางการเมือง							
	น้อย		ปานกลาง		มาก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	2	3.7	14	5.1	4	6.7	20	5.1
ปานกลาง	9	16.7	39	14.1	11	18.3	59	15.1
มาก	43	79.6	223	80.8	45	75.0	311	79.7
รวม	54	100.0	276	100.0	60	100.0	390	100.0

Chi-square = 1.374, df = 4, Sig. = 0.849

จากตาราง 94 พบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองทุกระดับ มีแบบแผนการให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ลงพื้นที่พบปะประชากรบ่อยมาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมากให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 75.0 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 18.3 และมีเพียงร้อยละ 6.7 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ลงพื้นที่พบปะประชากรบ่อยมาเป็น ส.ส. ของประชากร ไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจทางการเมืองของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส.
ที่มีบุคลิกดี ภูมิฐาน

ตาราง 95

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มี
บุคลิกดี ภูมิฐาน

ระดับการให้ความสำคัญ	ความสนใจทางการเมือง						รวม	
	น้อย		ปานกลาง		มาก			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สำคัญ	(คน)	ร้อยละ	(คน)	ร้อยละ	(คน)	ร้อยละ	(คน)	ร้อยละ
น้อย	5	9.3	31	11.2	8	13.3	44	11.3
ปานกลาง	14	25.9	91	33.0	25	41.7	130	33.3
มาก	35	64.8	154	55.8	27	45.0	216	55.4
รวม	54	100.0	276	100.0	60	100.0	390	100.0

Chi-square = 4.614, df = 4, Sig. = 0.329

จากตาราง 95 พบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองทุกระดับ มีแบบแผนการให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีบุคลิกดี ภูมิฐานมาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมากให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 45.0 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 41.7 และมีเพียงร้อยละ 13.3 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีบุคลิกดี ภูมิฐานมาเป็น ส.ส. ของประชาชนไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจทางการเมืองของประชาชน

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่เคยทำงานการเมืองหรือเป็นข้าราชการ ระดับสูงในท้องถิ่นมาก่อน

ตาราง 96

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่เคยทำงานการเมืองหรือเป็นข้าราชการ ระดับสูงในท้องถิ่นมาก่อน

ระดับการให้ความสำคัญ	ความสนใจทางการเมือง							
	น้อย		ปานกลาง		มาก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	8	14.8	46	16.7	7	11.7	61	15.6
ปานกลาง	15	27.8	77	27.9	16	26.7	108	27.7
มาก	31	57.4	153	55.4	37	61.7	221	56.7
รวม	54	100.0	276	100.0	60	100.0	390	100.0

Chi-square = 1.186, df = 4, Sig. = 0.880

จากตาราง 96 พบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองทุกระดับ มีแบบแผนการให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่เคยทำงานการเมืองหรือเป็นข้าราชการระดับสูงในท้องถิ่นมาก่อนมาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมากให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 61.7 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 26.7 และมีเพียงร้อยละ 11.7 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่เคยทำงานการเมืองหรือเป็นข้าราชการระดับสูงในท้องถิ่นมาก่อนมาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจทางการเมืองของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส.
ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่

ตาราง 97

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่

ระดับการให้ ความสำคัญ	ความสนใจทางการเมือง						รวม	
	น้อย		ปานกลาง		มาก			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	5	9.3	17	6.2	5	8.3	27	6.9
ปานกลาง	7	13.0	51	18.5	14	23.3	72	18.5
มาก	42	77.8	208	75.4	41	68.3	291	74.6
รวม	54	100.0	276	100.0	60	100.0	390	100.0

Chi-square = 2.897, df = 4, Sig. = 0.575

จากตาราง 97 พบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองทุกระดับ มีแบบแผนการให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่มาก่อนมาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมากให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 68.3 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 23.3 และมีเพียงร้อยละ 8.3 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่มาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจทางการเมืองของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส.
ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี

ตาราง 98

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มี
ฐานะทางเศรษฐกิจดี

ระดับการให้ความ สำคัญ	ความสนใจทางการเมือง						รวม	
	น้อย		ปานกลาง		มาก			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	7	13.0	47	17.0	12	20.0	66	16.9
ปานกลาง	8	14.8	81	29.3	17	28.3	106	27.2
มาก	39	72.2	148	53.6	31	51.7	218	55.9
รวม	54	100.0	276	100.0	60	100.0	390	100.0

Chi-square = 7.404, df = 4, Sig. = 0.116

จากตาราง 98 พบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองทุกระดับ มีแบบแผนการให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีมาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมากให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 51.7 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 28.3 และมีเพียงร้อยละ 20.0 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีมาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจทางการเมืองของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีชื่อเสียง เป็นที่รู้จักกันทั่วไป

ตาราง 99

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีชื่อเสียง เป็นที่รู้จักกันทั่วไป

ระดับการให้ความสำคัญ	ความสนใจทางการเมือง							
	น้อย		ปานกลาง		มาก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	7	13.0	29	10.5	12	20.0	18	12.3
ปานกลาง	8	14.8	81	29.3	15	25.0	104	26.7
มาก	39	72.2	166	60.1	33	55.0	238	61.0
รวม	54	100.0	276	100.0	60	100.0	390	100.0

Chi-square = 8.783, df = 4, Sig. = 0.067

จากตาราง 99 พบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองทุกระดับ มีแบบแผนการให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันทั่วไปมาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมากให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 55.5 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 25.0 และมีเพียงร้อยละ 20.0 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันทั่วไปมาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจทางการเมืองของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส.
ที่รู้จักหรือเป็นญาติกัน

ตาราง 100

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่รู้จักหรือเป็นญาติกัน

ระดับการให้ความสำคัญ	ความสนใจทางการเมือง						รวม	
	น้อย		ปานกลาง		มาก			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	12	22.2	72	26.1	22	36.7	106	27.2
ปานกลาง	18	33.3	102	37.0	14	23.3	134	34.4
มาก	24	44.4	102	37.0	24	40.0	150	38.5
รวม	54	100.0	276	100.0	60	100.0	390	100.0

Chi-square = 5.980, df = 4, Sig. = 0.201

จากตาราง 100 พบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองทุกระดับ มีแบบแผนการให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ประชาชนรู้จักหรือเป็นญาติกับประชาชนมาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมากให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 40.0 รองลงมาเป็นระดับน้อย ร้อยละ 36.7 และมีเพียงร้อยละ 23.3 ที่ให้ความสำคัญในระดับปานกลาง สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่รู้จักหรือเป็นญาติกับประชาชนมาเป็น ส.ส. ของประชาชนไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจทางการเมืองของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สามารถหาเงินมาสนับสนุนการพัฒนาและกิจกรรมต่าง ๆ ของพื้นที่ได้

ตาราง 101

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สามารถหาเงินมาสนับสนุนการพัฒนาและกิจกรรมต่าง ๆ ของพื้นที่ได้

ระดับการให้ความสำคัญ	ความสนใจทางการเมือง						รวม	
	น้อย		ปานกลาง		มาก			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	5	9.3	27	9.8	4	6.7	36	9.2
ปานกลาง	9	16.7	51	18.5	13	21.7	73	18.7
มาก	40	74.1	198	71.7	43	71.7	281	72.1
รวม	54	100.0	276	100.0	60	100.0	390	100.0

Chi-square = 0.963, df = 4, Sig. = 0.915

จากตาราง 101 พบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองทุกระดับ มีแบบแผนการให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สามารถหาเงินมาสนับสนุนการพัฒนาและกิจกรรมต่าง ๆ ของพื้นที่ได้เสมอมาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมากให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 71.7 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 21.7 และมีเพียงร้อยละ 6.7 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สามารถหาเงินมาสนับสนุนการพัฒนาและกิจกรรมต่าง ๆ ของพื้นที่ได้เสมอมาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจทางการเมืองของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิธีการหาเสียงด้วยการลงพื้นที่มากกว่าผู้สมัคร ส.ส. รายอื่น

ตาราง 102

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิธีการหาเสียงด้วยการลงพื้นที่มากกว่าผู้สมัคร ส.ส. รายอื่น

ระดับการให้ความสำคัญ	ความสนใจทางการเมือง						รวม	
	น้อย		ปานกลาง		มาก			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	7	13.0	27	9.8	6	10.0	40	10.3
ปานกลาง	17	31.5	90	32.6	16	26.7	123	31.5
มาก	30	55.6	159	57.6	38	63.3	227	58.2
รวม	54	100.0	276	100.0	60	100.0	390	100.0

Chi-square = 1.355, df = 4, Sig. = 0.852

จากตาราง 102 พบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองทุกระดับ มีแบบแผนการให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิธีการหาเสียงด้วยการลงพื้นที่มากกว่าผู้สมัคร ส.ส. รายอื่น มาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมากให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 63.3 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 26.7 และมีเพียงร้อยละ 10.0 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิธีการหาเสียงด้วยการลงพื้นที่มากกว่าผู้สมัคร ส.ส. รายอื่นมาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจทางการเมืองของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิธีการหาเสียง โปสเตอร์ หรือใบปลิวแนะนำตัวที่น่าสนใจ

ตาราง 103

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิธีการหาเสียง โปสเตอร์ หรือใบปลิวแนะนำตัวที่น่าสนใจ

ระดับการให้ความสำคัญ	ความสนใจทางการเมือง							
	น้อย		ปานกลาง		มาก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	9	16.7	53	19.2	11	18.6	73	18.8
ปานกลาง	17	31.5	94	34.1	19	32.2	130	33.4
มาก	28	51.9	129	46.7	29	49.2	186	47.8
รวม	54	100.0	276	100.0	59	100.0	389	100.0

Chi-square = 0.549, df = 4, Sig. = 0.969

จากตาราง 103 พบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองทุกระดับ มีแบบแผนการให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิธีการหาเสียง โปสเตอร์ หรือใบปลิวแนะนำตัวที่น่าสนใจมาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมากให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 49.2 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 32.2 และมีเพียงร้อยละ 18.6 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีวิธีการหาเสียง โปสเตอร์ หรือใบปลิวแนะนำตัวที่น่าสนใจมาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจทางการเมืองของประชากร

หมายเหตุ: มีผู้ไม่ตอบแบบสอบถามข้อนี้ 1 คน

ตอนที่ 13 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคการเมืองที่ผู้สมัคร ส.ส. สังกัดกับความสนใจทางการเมืองของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีชื่อเสียง

ตาราง 104

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ สังกัดพรรคการเมืองที่มีชื่อเสียง

ระดับการให้ความสำคัญ	ความสนใจทางการเมือง						รวม	
	น้อย		ปานกลาง		มาก			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	5	9.3	27	9.8	10	16.7	42	10.8
ปานกลาง	11	20.4	84	30.5	16	26.7	111	28.5
มาก	38	70.4	164	59.6	34	56.7	236	60.7
รวม	54	100.0	275	100.0	60	100.0	389	100.0

Chi-square = 5.046, df = 4, Sig. = 0.283

จากตาราง 104 พบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองทุกระดับ มีแบบแผนการให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีชื่อเสียง มาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมากให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 56.7 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 26.7 และมีเพียงร้อยละ 16.7 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีชื่อเสียง มาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจทางการเมืองของประชากร
หมายเหตุ: มีผู้ไม่ตอบแบบสอบถามข้อนี้ 1 คน

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีโอกาสจัดตั้งรัฐบาล

ตาราง 105

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีโอกาสจัดตั้งรัฐบาล

ระดับการให้ความสำคัญ	ความสนใจทางการเมือง							
	น้อย		ปานกลาง		มาก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สำคัญ	(คน)	ร้อยละ	(คน)	ร้อยละ	(คน)	ร้อยละ	(คน)	ร้อยละ
น้อย	4	7.4	19	6.9	7	11.7	30	7.7
ปานกลาง	13	24.1	79	28.7	12	20.0	104	26.7
มาก	37	68.5	177	64.4	41	68.3	255	65.6
รวม	54	100.0	275	100.0	60	100.0	389	100.0

Chi-square = 3.225, df = 4, Sig. = 0.521

จากตาราง 105 พบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองทุกระดับ มีแบบแผนการให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีโอกาสจัดตั้งรัฐบาลมาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมากให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 68.3 รองลงมาในระดับปานกลาง ร้อยละ 20.0 และมีเพียงร้อยละ 11.7 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีโอกาสจัดตั้งรัฐบาลมาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจทางการเมืองของประชากร

หมายเหตุ: มีผู้ไม่ตอบแบบสอบถามข้อนี้ 1 คน

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่ประชากรให้ความสนใจเป็นพิเศษ

ตาราง 106

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่ประชากรให้ความสนใจเป็นพิเศษ

ระดับการให้ความ สำคัญ	ความสนใจทางการเมือง							
	น้อย		ปานกลาง		มาก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	7	13.0	28	10.2	6	10.0	41	10.6
ปานกลาง	16	29.6	72	26.3	15	25.0	103	26.5
มาก	31	57.4	174	63.5	39	65.0	244	62.9
รวม	54	100.0	274	100.0	60	100.0	388	100.0

Chi-square = 0.915, df = 4, Sig. = 0.922

จากตาราง 106 พบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองทุกระดับ มีแบบแผนการให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่ประชากรให้ความสนใจเป็นพิเศษมาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมากให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 65.0 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 25.0 และมีเพียงร้อยละ 10.0 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่ประชากรให้ความสนใจเป็นพิเศษมาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจทางการเมืองของประชากร

หมายเหตุ: มีผู้ไม่ตอบแบบสอบถามข้อนี้ 2 คน

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางการเมืองโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาได้จริง

ตาราง 107

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางการเมืองโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาได้จริง

ระดับการให้ความสำคัญ	ความสนใจทางการเมือง							
	น้อย		ปานกลาง		มาก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	4	7.4	9	3.3	1	1.7	14	3.6
ปานกลาง	9	16.7	40	14.5	10	16.7	59	15.1
มาก	41	75.9	227	82.2	49	81.7	317	81.3
รวม	54	100.0	276	100.0	60	100.0	390	100.0

Chi-Square = 3.369, df = 4, Sig. = 0.498

จากตาราง 107 พบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองทุกระดับ มีแบบแผนการให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางการเมืองโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาได้จริงมาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมากให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 81.7 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 16.7 และมีเพียงร้อยละ 1.7 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางการเมืองโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาได้จริงมาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจทางการเมืองของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส.
ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางเศรษฐกิจโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาค่าจ้างได้จริง

ตาราง 108

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัด
พรรคการเมืองที่มีนโยบายทางเศรษฐกิจโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาค่าจ้างได้จริง

ระดับการให้ ความสำคัญ	ความสนใจทางการเมือง						รวม	
	น้อย		ปานกลาง		มาก			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	4	7.4	9	3.3	1	1.7	14	3.6
ปานกลาง	7	13.0	46	16.7	8	13.3	61	15.6
มาก	43	79.6	221	80.1	51	85.0	315	80.8
รวม	54	100.0	276	100.0	60	100.0	390	100.0

Chi-square = 3.689, df = 4, Sig. = 0.450

จากตาราง 108 พบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองทุกระดับ มีแบบแผนการให้
ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางเศรษฐกิจโดดเด่น
น่าจะแก้ปัญหาค่าจ้างได้จริงมาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมาก
ให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 85.0 รองลงมาในระดับปานกลาง ร้อยละ 13.3
และมีเพียงร้อยละ 1.7 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า
Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทาง
เศรษฐกิจโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาค่าจ้างได้จริงมาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับ
ความสนใจทางการเมืองของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางสังคมโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหได้จริง

ตาราง 109

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางสังคมโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหได้จริง

ระดับการให้ความ สำคัญ	ความสนใจทางการเมือง						รวม	
	น้อย		ปานกลาง		มาก			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	5	9.3	9	3.3	2	3.3	16	4.1
ปานกลาง	7	13.0	47	17.0	15	25.0	69	17.7
มาก	42	77.8	220	79.7	43	71.7	305	78.2
รวม	54	100.0	276	100.0	60	100.0	390	100.0

Chi-square = 7.035, df = 4, Sig. = 0.134

จากตาราง 109 พบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองทุกระดับ มีแบบแผนการให้ความสำคัญกับการเลือกคนที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางสังคมโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหได้จริงมาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมากให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 71.7 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 25.0 และมีเพียงร้อยละ 3.3 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกคนสังกัดพรรคการเมืองที่มีนโยบายทางสังคมโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหได้จริงมาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจทางการเมืองของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส.
ที่สังกัดพรรคการเมืองเดียวกับผู้ที่ประชาชนนิยม

ตาราง 110

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่
สังกัดพรรคการเมืองเดียวกับผู้ที่ประชาชนนิยม

ระดับการให้ความสำคัญ	ความสนใจทางการเมือง						รวม	
	น้อย		ปานกลาง		มาก			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สำคัญ	(คน)		(คน)		(คน)		(คน)	
น้อย	5	9.3	29	10.5	8	13.3	42	10.8
ปานกลาง	14	25.9	96	34.8	15	25.0	125	32.1
มาก	35	64.8	151	54.7	37	61.7	223	57.2
รวม	54	100.0	276	100.0	60	100.0	390	100.0

Chi-square = 3.760, df = 4, Sig. = 0.440

จากตาราง 110 พบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองทุกระดับ มีแบบแผนการให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองเดียวกับผู้ที่ประชาชนนิยมมาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมากให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 61.7 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 25.0 และมีเพียงร้อยละ 13.3 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองเดียวกับผู้ที่ประชาชนนิยมมาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจทางการเมืองของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีวิธีการหาเสียงแตกต่างจากพรรคอื่น

ตาราง 111

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีวิธีการหาเสียงแตกต่างจากพรรคอื่น

ระดับการให้ความสำคัญ	ความสนใจทางการเมือง							
	น้อย		ปานกลาง		มาก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	9	16.7	50	18.1	8	13.3	67	17.2
ปานกลาง	14	25.9	110	39.9	22	36.7	146	37.4
มาก	31	57.4	116	42.0	30	50.0	177	45.4
รวม	54	100.0	276	100.0	60	100.0	390	100.0

Chi-square = 5.704, df = 4, Sig. = 0.222

จากตาราง 111 พบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองทุกระดับ มีแบบแผนการให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีวิธีการหาเสียงแตกต่างจากพรรคอื่นมาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมากให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 50.0 รองลงมาในระดับปานกลาง ร้อยละ 36.7 และมีเพียงร้อยละ 13.3 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีวิธีการหาเสียงแตกต่างจากพรรคการเมืองอื่นมาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจทางการเมืองของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส.
ที่สังกัดพรรคการเมืองเดียวกับผู้ที่ประชากรสนับสนุน

ตาราง 112

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่
สังกัดพรรคการเมืองเดียวกับผู้ที่ประชากรสนับสนุน

ระดับการให้ ความสำคัญ	ความสนใจทางการเมือง							
	น้อย		ปานกลาง		มาก		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	6	11.1	49	17.8	7	11.7	62	15.9
ปานกลาง	17	31.5	98	35.5	20	33.3	135	34.6
มาก	31	57.4	129	46.7	33	55.0	193	49.5
รวม	54	100.0	276	100.0	60	100.0	390	100.0

Chi-square = 3.771, df = 4, Sig. = 0.438

จากตาราง 112 พบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองทุกระดับ มีแบบแผนการให้
ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดที่สังกัดพรรคการเมืองเดียวกับผู้ที่
ประชากรสนับสนุนมาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมากให้
ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 55.0 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 33.3 และมี
เพียงร้อยละ 11.7 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-
square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคเดียวกับผู้ที่ประชากร
สนับสนุนมาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจทางการเมืองของ
ประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส.
ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีแนวทางทางการเมืองที่ถูกต้องชัดเจน

ตาราง 113

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่
สังกัดพรรคการเมืองที่มีแนวทางทางการเมืองที่ถูกต้องชัดเจน

ระดับการให้ ความสำคัญ	ความสนใจทางการเมือง						รวม	
	น้อย		ปานกลาง		มาก			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	6	11.1	16	5.8	2	3.3	24	6.2
ปานกลาง	11	20.4	58	21.0	13	21.7	82	21.0
มาก	37	68.5	202	73.2	45	75.0	284	72.8
รวม	54	100.0	276	100.0	60	100.0	390	100.0

Chi-square = 3.193, df = 4, Sig. = 0.526

จากตาราง 113 พบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองทุกระดับ มีแบบแผนการให้
ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีแนวทางทางการเมืองที่
ถูกต้องชัดเจนมาเป็น ส.ส. เหมือนกัน โดยผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมากให้ความสำคัญ
ในระดับมาก ร้อยละ 75.0 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 21.7 และมีเพียง
ร้อยละ 3.3 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่
พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีแนวทาง
ทางการเมืองที่ถูกต้องชัดเจนมาเป็น ส.ส. ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจ
ทางการเมืองของประชากร

ตอนที่ 14 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจาก
ผู้ชักนำการตัดสินใจเลือกตั้งกับความสนใจทางการเมืองของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส.
ด้วยตนเอง

ตาราง 114

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส.
ด้วยตนเอง

ระดับการให้ความ สำคัญ	ความสนใจทางการเมือง						รวม	
	น้อย		ปานกลาง		มาก			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	7	13.0	22	8.0	3	5.0	32	8.2
ปานกลาง	8	14.8	28	10.1	11	18.3	47	12.1
มาก	39	72.2	226	81.9	46	76.7	311	79.7
รวม	54	100.0	276	100.0	60	100.0	390	100.0

Chi-square = 6.012, df = 4, Sig. = 0.198

จากตาราง 114 พบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองทุกระดับ มีแบบแผนการให้
ความสำคัญกับการเลือก ส.ส. ด้วยตนเอง เหมือนกัน โดยผู้ที่มีความสนใจทางการเมือง
มากให้ความสำคัญในระดับมาก ร้อยละ 76.7 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 18.3
และมีเพียงร้อยละ 5.0 ที่ให้ความสำคัญในระดับน้อย สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า
Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ด้วยตนเอง ของประชากรไม่มีความ
สัมพันธ์กับความสนใจทางการเมืองของประชากร

**ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส.
เพราะญาติพี่น้องแนะนำ**

ตาราง 115

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะ
ญาติพี่น้องแนะนำ

	ความสนใจทางการเมือง							
	น้อย		ปานกลาง		มาก		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับการชักนำ								
น้อย	25	46.3	147	53.3	30	50.0	202	51.8
ปานกลาง	18	33.3	60	21.7	20	33.3	98	25.1
มาก	11	20.4	69	25.0	10	16.7	90	23.1
รวม	54	100.0	276	100.0	60	100.0	390	100.0

Chi-square = 6.465, df = 4, Sig. = 0.167

จากตาราง 115 พบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองทุกระดับ มีแบบแผนการให้
ความสำคัญกับการเลือกส.ส. เพราะญาติพี่น้องแนะนำ เหมือนกัน โดยผู้ที่มีความสนใจ
ทางการเมืองมากถูกชักนำในระดับน้อย ร้อยละ 50.0 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง
ร้อยละ 33.3 และมีเพียงร้อยละ 16.7 ที่ให้ความสำคัญในระดับมาก สอดคล้องกับการ
ทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะญาติพี่น้องแนะนำให้เลือก
ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจทางการเมืองของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส.
เพราะเพื่อนฝูงแนะนำ

ตาราง 116

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะ
เพื่อนฝูงแนะนำ

ระดับการชักนำ	ความสนใจทางการเมือง						รวม	
	น้อย		ปานกลาง		มาก			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	32	59.3	167	60.5	30	50.0	229	58.7
ปานกลาง	16	29.6	73	26.4	21	35.0	110	28.2
มาก	6	11.1	36	13.0	9	15.0	51	13.1
รวม	54	100.0	276	100.0	60	100.0	390	100.0

Chi-square = 2.582, df = 4, Sig. = 0.630

จากตาราง 116 พบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองทุกระดับ มีแบบแผนการให้ความสำคัญกับการเลือกส.ส. เพราะเพื่อนฝูงแนะนำ เหมือนกัน โดยผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมากถูกชักนำในระดับน้อย ร้อยละ 50.0 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 35.0 และมีเพียงร้อยละ 15.0 ที่ให้ความสำคัญในระดับมาก สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกคนผู้สมัคร ส.ส. เพราะเพื่อนฝูงแนะนำให้เลือกของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจทางการเมืองของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส.
เพราะผู้บังคับบัญชาแนะนำ

ตาราง 117

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะ
ผู้บังคับบัญชาแนะนำ

ระดับการชักนำ	ความสนใจทางการเมือง						รวม	
	น้อย		ปานกลาง		มาก			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	37	68.5	188	68.1	33	55.0	259	66.2
ปานกลาง	11	20.4	57	20.7	19	31.7	87	22.3
มาก	6	11.1	31	11.2	8	13.3	45	11.5
รวม	54	100.0	276	100.0	60	100.0	390	100.0

Chi-square = 4.319, df = 4, Sig. = 0.365

จากตาราง 117 พบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองทุกระดับ มีแบบแผนการให้ความสำคัญกับการเลือกส.ส. เพราะผู้บังคับบัญชาแนะนำ เหมือนกัน โดยผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมากถูกชักนำในระดับน้อย ร้อยละ 55.0 ร่องลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 31.7 และมีเพียงร้อยละ 13.3 ที่ให้ความสำคัญในระดับมาก สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะผู้บังคับบัญชาแนะนำให้เลือกของประชากร ไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจทางการเมืองของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส.
เพราะกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้นำชุมชนแนะนำ

ตาราง 118

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะกำนัน/
ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้นำชุมชนแนะนำ

ระดับการชักนำ	ความสนใจทางการเมือง							
	น้อย		ปานกลาง		มาก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	37	68.5	185	67.0	34	56.7	256	65.6
ปานกลาง	10	18.5	54	19.6	15	25.0	79	20.3
มาก	7	13.0	37	13.4	11	18.3	55	14.1
รวม	54	100.0	276	100.0	60	100.0	390	100.0

Chi-square = 2.604, df = 4, Sig. = 0.626

จากตาราง 118 พบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองทุกระดับ มีแบบแผนการให้ความสำคัญกับการเลือกส.ส. เพราะกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้นำชุมชนแนะนำ เหมือนกัน โดยผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมากถูกชักนำในระดับน้อย ร้อยละ 56.7 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 25.0 มีเพียงร้อยละ 18.3 ที่ให้ความสำคัญในระดับมาก สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้นำชุมชนแนะนำให้เลือก ของประชากรไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจทางการเมืองของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส.
เพราะตัวแทนผู้สมัคร ส.ส. แนะนำ

ตาราง 119

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะ
ตัวแทนผู้สมัคร ส.ส. แนะนำ

ระดับการชักนำ	ความสนใจทางการเมือง							
	น้อย		ปานกลาง		มาก		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	38	70.4	178	64.4	28	46.7	244	62.6
ปานกลาง	8	1.8	57	20.7	19	31.7	84	21.5
มาก	8	1.8	41	14.9	13	21.7	62	15.9
รวม	54	100.0	276	100.0	60	100.0	390	100.0

Chi-square = 8.690, df = 4, Sig. = 0.069

จากตาราง 119 พบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองทุกระดับ มีแบบแผนการให้ความสำคัญกับการเลือกส.ส. เพราะตัวแทนผู้สมัคร ส.ส. แนะนำ เหมือนกัน โดยผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมากถูกชักนำในระดับน้อย ร้อยละ 46.7 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 31.7 และมีเพียงร้อยละ 21.7 ที่ให้ความสำคัญในระดับมาก สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะตัวแทนผู้สมัคร ส.ส. แนะนำ ให้เลือก ของประชากร ไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจทางการเมืองของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส.

เพราะคู่สมรสแนะนำ

ตาราง 120

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส.

เพราะคู่สมรสแนะนำ

ระดับการชักนำ	ความสนใจทางการเมือง							
	น้อย		ปานกลาง		มาก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	36	66.7	171	62.0	37	61.7	244	62.6
ปานกลาง	11	20.3	64	23.2	14	23.3	89	22.8
มาก	7	13.0	41	14.9	9	15.0	57	14.6
รวม	54	100.0	276	100.0	60	100.0	390	100.0

Chi-square = 0.452, df = 4, Sig. = 0.978

จากตาราง 120 พบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองทุกระดับ มีแบบแผนการให้ความสำคัญกับการเลือกส.ส.เพราะคู่สมรสแนะนำเหมือนกัน โดยผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมากถูกชักนำในระดับน้อย ร้อยละ 61.7 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 23.3 และมีเพียงร้อยละ 15.0 ที่ให้ความสำคัญในระดับมาก สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะคู่สมรสแนะนำให้เลือกของประชากร ไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจทางการเมืองของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส.
เพราะเจ้าหน้าที่ราชการแนะนำ

ตาราง 121

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะ
เจ้าหน้าที่ราชการแนะนำ

ระดับการชักนำ	ความสนใจทางการเมือง							
	น้อย		ปานกลาง		มาก		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	45	83.3	197	71.4	38	63.3	280	71.8
ปานกลาง	7	13.0	45	16.3	13	21.7	65	16.7
มาก	2	3.7	34	12.3	9	15.0	45	11.5
รวม	54	100.0	276	100.0	60	100.0	390	100.0

Chi-square = 6.614, df = 4, Sig. = 0.158

จากตาราง 121 พบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองทุกระดับ มีแบบแผนการให้ความสำคัญกับการเลือกส.ส.เพราะเจ้าหน้าที่ราชการแนะนำ เหมือนกัน โดยผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมากถูกชักนำในระดับน้อย ร้อยละ 63.3 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 21.7 และมีเพียงร้อยละ 15.0 ที่ให้ความสำคัญในระดับมาก สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะเจ้าหน้าที่ราชการแนะนำให้
เลือก ของประชากร ไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจทางการเมืองของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส.
เพราะพระ/ผู้นำทางศาสนา/ผู้นำกลุ่ม/ญาติผู้ใหญ่ แนะนำ

ตาราง 122

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะ
พระ/ผู้นำทางศาสนา/ผู้นำกลุ่ม/ญาติผู้ใหญ่ แนะนำ

ระดับการชักนำ	ความสนใจทางการเมือง						รวม	
	น้อย		ปานกลาง		มาก			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	45	83.3	194	70.3	38	63.3	277	71.0
ปานกลาง	6	11.1	47	17.0	12	20.0	65	16.7
มาก	3	5.6	35	12.7	10	16.7	48	12.3
รวม	54	100.0	276	100.0	60	100.0	390	100.0

Chi-square = 6.052, df = 4, Sig. = 0.195

จากตาราง 122 พบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองทุกระดับ มีแบบแผนการให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะพระ/ผู้นำทางศาสนา/ผู้นำกลุ่ม/ญาติผู้ใหญ่ แนะนำ เหมือนกัน โดยผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมากถูกชักนำในระดับน้อย ร้อยละ 63.3 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 20.0 และมีเพียงร้อยละ 16.7 ที่ให้ความสำคัญในระดับมาก สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะพระ/ผู้นำทางศาสนา/ผู้นำกลุ่ม/ญาติผู้ใหญ่ แนะนำให้เลือก ของประชากร ไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจทางการเมืองของประชากร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส.
 เพราะมีผู้ข่มขู่บังคับ

ตาราง 123

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะ
 มีผู้ข่มขู่บังคับ

ระดับการชักนำ	ความสนใจทางการเมือง						รวม	
	น้อย		ปานกลาง		มาก			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย	48	88.9	211	76.4	45	75.0	304	77.9
ปานกลาง	2	3.7	31	11.2	6	10.0	39	10.0
มาก	4	7.4	34	12.3	9	15.0	47	12.1
รวม	54	100.0	276	100.0	60	100.0	390	100.0

Chi-square = 4.951, df = 4, Sig. = 0.292

จากตาราง 123 พบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองทุกระดับ มีแบบแผนการให้ความสำคัญกับการเลือกส.ส. เพราะมีผู้ข่มขู่บังคับ เหมือนกัน โดยผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมากถูกชักนำในระดับน้อย ร้อยละ 75.0 รองลงมาเป็นระดับมาก ร้อยละ 15.0 และมีเพียงร้อยละ 10.0 ที่ให้ความสำคัญในระดับมาก สอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่า Chi-square ที่พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จึงสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือก ส.ส. เพราะมีผู้ข่มขู่บังคับให้เลือกของประชากร ไม่มีความสอดคล้องกับความสนใจทางการเมืองของประชากร

ตอนที่ 15 ความคาดหวังทางการเมืองของประชากร

ตาราง 124

ความคาดหวังทางการเมืองของประชากร

ความคาดหวังทางการเมือง	ระดับความคาดหวัง					
	มาก		ปานกลาง		น้อย	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ประชากรหวังจะได้ ส.ส. ที่ดีมี คุณภาพเข้าไปบริหารประเทศ	317	47.0	54	19.0	29	33.5
2. หากเลือกผู้สมัครแล้ว ประชาชน ต้องมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น	310	77.5	64	16.0	26	6.5
3. หากเลือกผู้สมัครแล้ว ประชาชน ต้องมีหน้าที่การงานที่ดีขึ้น	288	72.0	76	19.0	36	9.0
4. หากเลือกผู้สมัครแล้ว ต้องแก้ปัญหา สิ่งแวดล้อมได้	345	86.6	46	11.5	9	2.3
5. หากเลือกผู้สมัครแล้ว ต้องแก้ปัญหา ยาเสพติดได้	363	90.8	25	6.3	12	3.0
6. หากเลือกผู้สมัครแล้ว ต้องแก้ปัญหา น้ำท่วม/ภัยแล้งได้	355	88.8	33	8.3	12	3.0
7. หากเลือกผู้สมัครแล้ว ต้องแก้ปัญหาเรื่อง ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำได้	361	90.3	29	7.3	10	3.5
8. หากเลือกผู้สมัครแล้ว ต้องแก้ปัญหาเรื่อง การคมนาคมได้	334	83.5	50	12.5	16	4.0
9. หากเลือกผู้สมัครแล้ว ต้องแก้ปัญหาเรื่อง คอร์รัปชันได้	358	89.5	25	6.3	17	4.3

จากตาราง 124 พบว่า ประชากรส่วนใหญ่คาดหวังว่าหลังจากเลือกผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้ว จะต้องสามารถแก้ปัญหา ยาเสพติดได้ ร้อยละ 90.8 รองลงมาได้แก่ การแก้ปัญหาเรื่องราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ ร้อยละ 90.3 การแก้ปัญหาเรื่องคอร์รัปชัน ร้อยละ 89.5 ปัญหาเรื่องน้ำท่วมภัยแล้ง ร้อยละ 88.8 และการแก้ปัญหาเรื่องสิ่งแวดล้อมได้ ร้อยละ 86.6

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “วัฒนธรรมทางการเมือง: กรณีศึกษา กรณีการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดอุตรดิตถ์” โดยใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยขอสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

วัฒนธรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) ของประชาชน ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดอุตรดิตถ์ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคม และความสนใจทางการเมือง ดังนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) ของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดอุตรดิตถ์ กับปัจจัยทางเศรษฐกิจ

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ประชาชนทั้งที่มีอาชีพเกษตรกรและไม่ใช่เกษตรกรส่วนใหญ่มีเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน แต่มีเกณฑ์บางประการที่มีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มอาชีพกับเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีชื่อเสียง แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.039
2. ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มอาชีพกับเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีโอกาสจัดตั้งรัฐบาล แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.037
3. ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มอาชีพกับเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองเดียวกับผู้ที่ประชาชนนิยม แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.021

4. ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มอาชีพกับเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีวิธีการหาเสียงแตกต่างจากพรรคการเมืองอื่น แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.021

5. ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มอาชีพกับเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะญาติพี่น้องแนะนำให้เลือก แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.003

6. ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มอาชีพกับเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. เพราะมีผู้ข่มขู่บังคับให้เลือก แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.020

กล่าวคือ ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีชื่อเสียง พรรคที่มีโอกาสจัดตั้งรัฐบาล พรรคที่มีวิธีการหาเสียงแตกต่างจากพรรคอื่น และจะเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองเดียวกับบุคคลที่ชื่นชอบมากกว่าผู้ที่ประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรกรรม และมีโอกาสถูกชักนำการตัดสินใจจากญาติพี่น้องและผู้ข่มขู่บังคับมากกว่าผู้ที่ประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรกรรม

ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) ของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดอุตรดิตถ์ กับปัจจัยทางสังคม

ผลการวิจัยสรุปได้ว่าประชาชนทั้งที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาลส่วนใหญ่มีเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน แต่มีเกณฑ์บางประการที่มีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนี้

1 ความสัมพันธ์ระหว่างเขตที่อยู่อาศัยกับเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่เคยทำงานการเมืองหรือเป็นข้าราชการระดับสูงในท้องถิ่นมาก่อน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.000

2 ความสัมพันธ์ระหว่างเขตที่อยู่อาศัยกับเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ผู้บังคับบัญชาแนะนำให้เลือก แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.010

กล่าวคือ ผู้ที่อาศัยนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่เคยทำงานการเมืองหรือเป็นข้าราชการระดับสูงในท้องถิ่นมาก่อน มากกว่าผู้ที่อาศัยในเขต

เทศบาล และมีโอกาสถูกชักนำการตัดสินใจจากผู้บังคับบัญชามากกว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล

ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) ของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดอุดรดิตถ์ กับความสนใจทางการเมือง

ผลการวิจัยสรุปได้ว่าประชาชนที่มีความสนใจทางการเมืองในระดับต่างกันส่วนใหญ่มีเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน แต่มีเกณฑ์ประการหนึ่งที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ เกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีคุณธรรมทางการเมือง แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.017

กล่าวคือ ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองในระดับปานกลางให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีคุณธรรมทางการเมืองมากกว่าผู้ที่มีระดับความสนใจทางการเมืองน้อยและมาก

การอภิปรายผล

ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

หากมองภาพรวมของ ส.ส. ที่ประชาชนต้องการ จะพบว่าต้องเป็นคนดี คนเก่ง มีมนุษยสัมพันธ์ดี (ตามตารางที่ 16) ซึ่งก็เป็นคุณสมบัติของ ส.ส. ในอุดมคติของทุกคนในทุกยุคสมัย และพรรคที่สังกัดจะต้องมีนโยบายทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และแนวทางการเมืองที่ถูกต้องชัดเจน ทั้งยังต้องมีโอกาสจัดตั้งรัฐบาลด้วย (ตามตารางที่ 17) ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักประกันให้กับกลุ่มผู้มีสิทธิว่า หากเลือกพรรครัฐบาลแล้ว โอกาสที่จะผลักดันนโยบายที่เอื้อประโยชน์ต่อผู้มีสิทธิได้ย่อมมีมากกว่าเลือกพรรคที่เป็นฝ่ายค้าน สอดคล้องกับทฤษฎีแลกเปลี่ยนที่เป็นทฤษฎีหลักของการวิจัยในครั้งนี้ และยังสอดคล้องกับวัฒนธรรมไทยในการเมืองยุคปัจจุบันอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ หลังจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2544 พรรคไทยรักไทย โดยมี พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร เป็นหัวหน้าพรรค ได้รับคะแนนเสียงสูงสุด และได้เป็นพรรครัฐบาล แม้จะเป็นรัฐบาลผสม แต่ก็ถือเป็นพรรคหลักในการบริหารประเทศ และทำให้ประชาชน

ยอมรับในการทำงานของรัฐบาลชุดนั้นได้ค่อนข้างสูง จนเมื่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2548 พรรคไทยรักไทยได้รับคะแนนเสียงจากประชาชนทั่วประเทศกว่า 19 ล้านเสียง และสามารถจัดตั้งรัฐบาลพรรคเดียวได้ แสดงให้เห็นว่า ประชาชนตัดสินใจเลือกพรรคไทยรักไทยเนื่องจากมีความเชื่อมั่นในนโยบายทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม และมั่นใจในการบริหารประเทศภายใต้การนำของพรรคการเมืองนี้ โดยมีบทพิสูจน์จากการบริหารประเทศในรอบ 4 ปีที่ผ่านมา

อย่างไรก็ตาม จากผลการศึกษายังพบว่า ประชาชนตัดสินใจเลือก ส.ส. ด้วยตนเองมีมากที่สุดถึงร้อยละ 79.8 แต่ก็ยังมีผู้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือก ส.ส. คือ ญาติพี่น้อง รองลงมาได้แก่ ตัวแทนผู้สมัคร กลุ่มสมรส (ตามตารางที่ 18) ซึ่งปรากฏการณ์นี้สะท้อนถึงวัฒนธรรมไทยที่ยังมีความผูกพันในระบบเครือญาติ ที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของประชาชน ทั้งนี้เป็นเพราะระบบเครือญาติในสังคมไทยยังมีความใกล้ชิด และช่วยเหลือเกื้อกูลกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งญาติในระดับอาวุโสจะมีอิทธิพลต่อผู้ที่มิอาวุโสรองลงมาเป็นลำดับชั้น รวมไปถึงคู่สมรสที่ถือเป็นบุคคลคนเดียวกันและมีความใกล้ชิดในระดับสูงสุดด้วย ส่วนตัวแทนผู้สมัครซึ่งส่วนใหญ่มักเป็นผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นหรือผู้ที่มีฐานะทางสังคมสูง เป็นที่เคารพยำเกรงของประชาชนส่วนใหญ่ที่ยังคงผูกพันกับระบบอุปถัมภ์อย่างเหนียวแน่นก็ย่อมสามารถชักชวนหรือชี้นำความคิดเห็นของประชาชนได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของเพิ่มพงษ์ เชาวลิขิต และศรีสมภพ จิตร ภิรมย์ศรี (2531)

ในส่วนของความสนใจทางการเมืองพบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีความสนใจทางการเมืองในระดับปานกลาง รองลงมาคือระดับมากและน้อย ตามลำดับ ถือเป็น การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการเมืองในทางที่ดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้งมีสูงถึงร้อยละ 78.0 (ตามตารางที่ 15)

สำหรับความคาดหวังทางการเมืองของประชาชน พบว่า ประชาชนต้องการให้แก้ปัญหาเรื่องยาเสพติดมากที่สุด ในทางตรงกันข้าม สิ่งทีคาดหวังน้อยที่สุดของประชาชนนี้ คือการที่จะได้ ส.ส. ที่ดีมีคุณภาพเข้าไปบริหารประเทศ คล้ายคลึงกับ ผลการศึกษาของสุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2527) (ตามตารางที่ 124)

อาจกล่าวได้ว่าปัญหาเสพติดเป็นปัญหาในระดับส่วนรวม และเป็นปัญหาที่รุนแรงและชัดเจนที่สุดในสายตาของประชาชน จึงได้ให้ความสำคัญกับปัญหานี้ที่สุด

ทั้ง ๆ ที่ปัญหาราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ เป็นปัญหาเรื่องปากท้องของชาวบ้าน โดยตรง จึงอาจหมายความว่า ประชาชนเริ่มตระหนักถึงปัญหาส่วนรวมมากกว่าปัญหาส่วนตัวตามที่สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว ได้ศึกษาไว้

อย่างไรก็ดี จากผลการศึกษา ผู้วิจัยเห็นว่า ความหวังของของประชาชนในการที่จะได้ ส.ส.ที่ดีเข้าไปบริหารประเทศค่อนข้างเลือนราง ประชาชนจึงคาดหวังที่จะได้สิ่งตอบแทนเป็นการแก้ปัญหาในรูปแบบต่าง ๆ โดยไม่คำนึงถึงความเป็น ส.ส. ที่ดีของผู้สมัครที่ได้รับการเลือกตั้ง สืบเนื่องจากความคาดหวังอย่างมากที่จะได้ ส.ส. ที่ดี มีเพียงร้อยละ 47.0 คาดหวังน้อยถึงร้อยละ 33.5 ในขณะที่ความคาดหวังต่อการแก้ปัญหาต่าง ๆ นั้นมีมากกว่าร้อยละ 70.0 ทั้งสิ้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการแลกเปลี่ยนที่ผู้วิจัยนำมาเป็นทฤษฎีหลักในการศึกษาครั้งนี้ แต่กระนั้นคุณสมบัติของการเป็น ส.ส. ที่ดี ก็ยังเป็นสิ่งที่ประชาชนต้องการอยู่นั่นเอง

สำหรับผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยครั้งนี้ ที่พบว่าผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีชื่อเสียง (ตามตารางที่ 34) พรรคที่มีโอกาสจัดตั้งรัฐบาล (ตามตารางที่ 35) พรรคที่มีวิธีการหาเสียงแตกต่างจากพรรคอื่น (ตามตารางที่ 41) และจะเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่สังกัดพรรคการเมืองเดียวกับบุคคลที่ชื่นชอบมากกว่าผู้ที่ประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรกรรม (ตามตารางที่ 40) และมีโอกาสถูกชักนำการตัดสินใจจากญาติพี่น้อง และผู้ที่ข่มขู่บังคับมากกว่าผู้ที่ประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรกรรมนั้น (ตามตารางที่ 45 และ 53) ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมโดยมากเป็นประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าและมีโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารน้อยกว่าผู้ที่ประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรกรรม และมักอาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล สิ่งผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมให้ความสำคัญในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็คือ สิ่งที่สามารถมองเห็นได้เป็นรูปธรรม พรรคการเมืองที่มีชื่อเสียง เป็นที่กล่าวถึงอยู่บ่อยครั้ง และมีข่าวปรากฏอยู่ตามที่ต่าง ๆ มากกว่าพรรคอื่น จึงเป็นพรรคที่มีประชาชนนึกถึงเป็นอันดับแรก เช่นเดียวกับพรรคที่มีโอกาสในการจัดตั้งรัฐบาลย่อมทำให้ประชาชนนึกถึงเป็นอันดับแรก เพราะเป็นพรรคที่มีพลังในการผลักดันสิ่งที่ประชาชนต้องการให้เป็นรูปธรรมได้เร็วที่สุด

ส่วนวิธีการหาเสียงรูปแบบใหม่ ไม่ว่าจะโดยวิธีใดก็ตามก็ย่อมแสดงให้เห็นถึงความแตกต่าง มีจุดเด่น และความสามารถในการสร้างแนวทางของพรรคการเมืองนั้นได้

เป็นอย่างดี ทั้งหมดนี้หมายถึงพรรคที่เด่นที่สุด มีความแปลก แตกต่าง และดีที่สุด ย่อมเป็นพรรคที่ประชาชนเลือกเป็นอันดับแรก

บทพิสูจน์ที่เป็นรูปธรรมของสมมติฐานนี้ ก็คือ พรรคไทยรักไทย ซึ่งมีคุณสมบัติครบทั้ง 3 ข้อสมมติฐานการวิจัย ประกอบกับประเทศไทยเป็นประเทศที่ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในภาคเกษตรกรรม พรรคไทยรักไทยจึงกลายเป็นพรรครัฐบาลพรรคเดียวของประเทศไทยในขณะนี้

สำหรับสมมติฐานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเขตที่อยู่อาศัยกับเกณฑ์การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พบว่า ผู้ที่อาศัยนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่เคยทำงานการเมืองหรือเป็นข้าราชการระดับสูงในท้องถิ่นมาก่อนมากกว่าผู้ที่อาศัยในเขตเทศบาล (ตามตารางที่ 61) นั้น ผู้วิจัยเห็นว่าเกิดจากความผูกพันในระบบศักดินาและระบบอุปถัมภ์ของสังคมไทยที่ยังแน่นแฟ้น โดยเฉพาะผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาลหรือเขตชนบท มีความคิดว่าข้าราชการหรือนักการเมืองคือเจ้านายที่มีฐานะนอกรเหนือกว่า เป็นกลุ่มชนชั้นปกครองที่มีครบทั้งลาภและยศ คุณสมบัติและทรัพย์สินสมบัติ มีเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันหมายถึงเป็นคนในพระมหากษัตริย์ ที่ควรให้ความเคารพยำเกรงและให้ความไว้วางใจในการบริหารประเทศ อันสืบเนื่องมาแต่ครั้งอดีต ดังที่ พิชญ์ สมพอง (2529) กล่าวไว้ว่า โครงสร้างทางสังคมไทยในอดีตแบ่งกว้าง ๆ ได้เป็น 2 ช่วงชั้น คือ พวกขุนนาง ข้าราชการที่เป็นชนชั้นปกครองหรือผู้นำทางการเมือง และกลุ่มข้าราชการชั้นผู้น้อย พ่อค้าประชาชน ชาวนา ไพร่ ทาส ในอดีตนั้นพวกไพร่ทุกคนจะต้องขึ้นทะเบียนกันขุนนางศักดินาต่าง ๆ ปัจจุบันนี้ บรรดาข้าราชการทั้งหลายก็เปรียบเสมือนตัวแทนของศักดินาในอดีตนั่นเอง และประชาชนมีความเชื่อว่าข้าราชการตลอดจนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีขีดความสามารถที่จะเชื่อมความสัมพันธ์กับรัฐบาล อีกทั้ง ผู้ที่อาศัยนอกเขตชนบทจะคาดหวังว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานภายในท้องถิ่นย่อมต้องบริหารงานระดับประเทศได้ดีกว่าผู้ที่ไม่มีความสามารถ

วัฒนธรรมอุปถัมภ์ยังแสดงอยู่ในการทดสอบสมมติฐานอีกข้อหนึ่งพบว่าผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาลมีโอกาสถูกชักนำการตัดสินใจจากผู้มีอำนาจเหนือกว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล (ตามตารางที่ 82) เพราะผู้อุปถัมภ์หรือผู้ที่มีอิทธิพลทางเศรษฐกิจมีฐานะนอกรเหนือกว่า มีอำนาจมีอิทธิพล สามารถบันดาลคุณบันดาลโทษ (พิชญ์ สมพอง,

2525) หรืออาจถึงกับ “ชี้เป็นชี้ตาย” อนาคตของประชาชนได้ อีกทั้งยังสามารถขอความช่วยเหลือเกือบทุกในยามเดือดร้อนได้ จึงย่อมมีอิทธิพลซึ่งนำความคิดของประชาชนได้มาก

สมมติฐานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความสนใจทางการเมืองกับเกณฑ์การตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นั้น ผลการวิจัยพบว่าการยอมรับสมมติฐานเพียงข้อเดียว คือ ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองในระดับปานกลางให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีคุณธรรมทางการเมืองมากกว่าผู้ที่มีระดับความสนใจทางการเมืองน้อยและมาก (ตามตารางที่ 92) ผู้วิจัยเห็นว่า เกิดจากผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองในระดับน้อยคาดหวังในสิ่งที่เป็นรูปธรรม เช่น เงินสนับสนุนกิจกรรมในพื้นที่ มากกว่าสิ่งที่เป็นนามธรรมอย่างเรื่องคุณธรรมทางการเมืองจากนักการเมือง เพราะสิ่งที่เป็นรูปธรรมนั้นสามารถจับต้องได้ เห็นผลชัดเจน ใกล้ตัว และยังวัดระดับความมากน้อยของสิ่งนั้น ๆ ได้ชัดเจนกว่า ส่วนผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองมากอาจรู้สึกสิ้นหวังที่จะมีนักการเมืองที่มีคุณธรรม เพราะจากข้อมูลข่าวสารที่ได้รับมักกล่าวถึงการคอร์รัปชันอยู่ตลอดเวลา ถึงแม้การดำเนินนโยบายใด ๆ ที่มีผลดีต่อประชาชน ก็มักมีผลประโยชน์ทับซ้อน อีกทั้งข่าวที่นักการเมืองประพฤติตนไม่ชอบด้วยศีลธรรมก็ปรากฏอยู่บ่อยครั้ง ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองในระดับมากจึงพิจารณาแต่การดำเนินนโยบายให้เกิดผลประโยชน์กับประเทศและประชาชนสูงสุดและเกิดผลเสียต่อประเทศและประชาชนน้อยที่สุด และยอมรับโดยคุณวิว่าหลีกเลี่ยงความรู้คุณธรรมทางการเมืองของนักการเมืองไทยไม่ได้ แต่สำหรับผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองในระดับปานกลางยังมีความหวังกับศีลธรรมจรรยาซึ่งเป็นคุณสมบัติเชิงนามธรรมของนักการเมืองมากเทียบเท่ากับคุณสมบัติในการบริหารประเทศที่สามารถเห็นผลเป็นรูปธรรม

ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) ของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดอุดรธานี กับปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคม และความสนใจทางการเมือง

จากผลการวิจัย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มอาชีพอันหมายถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจกับวัฒนธรรมการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 6 ประการนั้น มีถึง 4 ประการที่เป็นเกณฑ์เกี่ยวกับพรรคการเมืองที่สังกัด ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมคำนึงถึงชื่อเสียงของพรรคการเมืองและโอกาสในการ

จัดตั้งรัฐบาลมากกว่าอาชีพอื่น เลือกผู้สมัครเพราะชื่นชอบคนในพรรคเดียวกับผู้สมัคร รวมไปถึงพิจารณาจากวิธีการหาเสียง นั้นหมายถึงประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรมตัดสินใจเลือก ส.ส. โดยคำนึงถึงพรรคและบุคคลที่ไม่ใช่ผู้สมัครซึ่งสังกัดพรรคการเมืองเดียวกัน รวมไปถึงภาพรวมของวิธีการหาเสียงของพรรคการเมืองที่สังกัดมากกว่าประชาชนที่ประกอบอาชีพอื่น

ส่วนเกณฑ์ในการตัดสินใจอีก 2 ประการที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ญาติพี่น้องและผู้ข่มขู่บังคับนั้น พบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมให้ความสำคัญกับคำแนะนำของญาติพี่น้องและการข่มขู่บังคับของหัวหน้ามากกว่ากลุ่มอาชีพอื่น ๆ หมายถึง กลุ่มเกษตรกรรมมีโอกาสในการถูกชักนำการตัดสินใจโดยญาติพี่น้องและถูกข่มขู่บังคับจากหัวหน้าของผู้สมัครมากกว่าอาชีพอื่นสองคล้อยกับการศึกษาของ สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2515) รวมถึงการศึกษาของ เพิ่มพงษ์ เชาวลิต และศรีสมภพ จิตรภิรมย์ศรี (2531) ด้วย

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคมอันหมายถึงเขตที่อยู่อาศัยของประชาชนและเกณฑ์การตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอยู่ 3 ประการ คือ ผู้สมัครต้องเป็นคนทำงานการเมืองหรือเป็นข้าราชการระดับสูงในท้องถิ่นมาก่อน และผู้ที่เป็นหัวหน้าหรือแกนนำแนะนำให้เลือก

โดยประชาชนที่อาศัยนอกเขตเทศบาลให้ความสำคัญกับกลุ่มผู้สมัครที่เคยทำงานการเมืองหรือเป็นข้าราชการระดับสูงในท้องถิ่นมาก่อน และให้ความสำคัญกับคำแนะนำของหัวหน้าหรือแกนนำของชุมชนในการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. มากกว่าผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล สอดคล้องกับการศึกษาของ เพิ่มพงษ์ เชาวลิต และศรีสมภพ จิตรภิรมย์ศรี (2531)

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างความสนใจทางการเมืองของประชาชนและวัฒนธรรมการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร ส.ส. พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพียงประการเดียว คือ การตัดสินใจเลือกคนที่มีคุณธรรมทางการเมืองมาเป็น ส.ส. โดยผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองในระดับปานกลางให้ความสำคัญกับผู้ที่มีคุณธรรมทางการเมืองมากกว่าผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองในระดับน้อยและมาก แต่ผู้ที่มีความสนใจมากจะให้ความสำคัญกับผู้ที่มีคุณธรรมทางการเมืองมากกว่าใน

ภาพรวม คือ ไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดให้ความสำคัญกับคนที่มีคุณธรรมทางการเมืองในระดับน้อย ในขณะที่ผู้ที่มีความสนใจทางการเมืองในระดับปานกลางมีอยู่ร้อยละ 1.4

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยที่ปรากฏว่าเกณฑ์การตัดสินใจเลือก ส.ส. เป็นไปตามทฤษฎีการแลกเปลี่ยน จึงพออนุมานได้ว่าลักษณะการซื้อเสียงขายสิทธิ และการลงคะแนนเลือกผู้หนึ่งผู้ใดยังเป็นไปเพื่อผลประโยชน์ของผู้มีสิทธิ หากสังคมต้องการลดอัตราดังกล่าวลง จะต้องเปลี่ยนหลักคิดของชาวบ้านและนักการเมืองจาก “การแลกเปลี่ยน” มาเป็น “การเลือกตัวแทน” รวมถึงการให้ความรู้และความเข้าใจหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สิทธิและเสียงของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่ถูกต้อง และยังคงควรแก้ไขวัฒนธรรมของคนไทยที่มีทั้งระบบอุปถัมภ์ฟุ้งฟิงและลักษณะเชิงประโยชน์รูปธรรมใกล้ตัวมาเป็นระบบอุปถัมภ์ฟุ้งฟิงและลักษณะเชิงประโยชน์รูปธรรมไกลตัว ให้แก่ประชาชน เพื่อให้มีสำนึกทางการเมืองที่ดี

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบอุปถัมภ์ หรือปัจจัยอื่น ๆ ที่ต่างออกไป เพื่อสามารถวิเคราะห์วัฒนธรรมทางการเมืองของคนไทยในแต่ละปัจจัย

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองในแต่ละเขตพื้นที่ของประเทศ ไทย เพื่อสามารถวิเคราะห์วัฒนธรรมทางการเมืองของคนไทยในภาพรวมได้ทั่วถึง

ทั้งนี้ เนื่องจากหากศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองของไทยในแต่ละเขตพื้นที่ แล้วเมื่อนำมารวมกัน จะสามารถมองภาพรวมของวัฒนธรรมทางการเมืองของสังคมไทยได้ดียิ่งขึ้น

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง วัฒนธรรมทางการเมือง: กรณีการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดอุตรดิตถ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว**ปัจจัยทางสังคม****1. เพศ**

1. ชาย	2. หญิง

2. อายุ

1. 18-25 ปี	2. 26-35 ปี
3. 36-50 ปี	4. 51 ปี ขึ้นไป

3. การศึกษาสูงสุด

1. อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้	2. อ่านออกเขียนได้
3. ประถมศึกษา	4. มัธยมศึกษา
5. อาชีวศึกษา	6.ปริญญาตรี
7. สูงกว่าปริญญาตรี	

4. ศาสนา

1. พุทธ	2. คริสต์
3. อิสลาม	4. อื่น ๆ

5. สถานภาพสมรส

1. โสด	2. แต่งงานแล้วอยู่ด้วยกัน
3. แต่งงานแล้วแยกกันอยู่	4. ม่าย
5. หย่า	

6. ที่อยู่อาศัยของท่าน

1. อยู่ในเขตเทศบาล	2.อยู่นอกเขตเทศบาล

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ**7. อาชีพ**

1. เกษตรกร	2. รับจ้างในโรงงาน
3. รับราชการ	4. ค้าขาย
5. พนักงานบริษัท	6. อื่น ๆ.....

ความสนใจทางการเมือง**8. ท่านติดตามข่าวสารทางการเมืองมากน้อยเพียงใด**

1. มาก	2. ปานกลาง
3. น้อย	4. ไม่เคยเลย

9. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองบ่อยเพียงใด

1. ทุกครั้ง	2. เกือบทุกครั้ง
3. บางครั้ง	4. ไม่เคยเลย

10. ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งบ่อยเพียงใด

1. ทุกครั้ง	2. เกือบทุกครั้ง
3. บางครั้ง	4. ไม่เคยเลย

11. ท่านแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองกับผู้อื่นมากน้อยเพียงใด

1. เป็นประจำ	2. บ่อย ๆ
3. นาน ๆ ครั้ง	4. ไม่เคยเลย

12. ท่านเคยไปฟังการปราศรัยหาเสียงหรือไม่

1. ทุกครั้ง	2. เกือบทุกครั้ง
3. บางครั้ง	4. ไม่เคยเลย

13. ท่านเคยลงชื่อประท้วงกิจกรรมทางการเมืองบ้างหรือไม่

1. ทุกครั้ง	2. เกือบทุกครั้ง
3. บางครั้ง	4. ไม่เคยเลย

14. ท่านเคยลงชื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองบ้างหรือไม่

1. ทุกครั้ง	2. เกือบทุกครั้ง
3. บางครั้ง	4. ไม่เคยเลย

15. ท่านเคยร่วมเดินขบวนทางการเมืองบ้างหรือไม่

1. ทุกครั้ง	2. เกือบทุกครั้ง
3. บางครั้ง	4. ไม่เคยเลย

16. ท่านมีความสนใจที่จะสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองบ้างหรือไม่

1. สนใจมากและสมัครแล้ว	2. สนใจแต่ยังไม่สมัคร
3. ถ้ามีคนอื่นชวนก็สมัคร	4. ไม่เคยคิดเลย

17. ท่านบริจาคเงินอุดหนุนพรรคการเมืองมากน้อยเพียงใด

1. บริจาคเป็นประจำ	2. แล้วแต่โอกาส
3. นาน ๆ ครั้ง	4. ไม่เคยเลย

18. ในการตัดสินใจเลือก ส.ส. ท่านให้ความสำคัญกับพรรคการเมืองหรือตัวผู้สมัครมากกว่ากัน

1. พรรคการเมือง	2. ตัวผู้สมัคร
3. ให้ความสำคัญเท่า ๆ กัน	4. ไม่ให้ความสำคัญทั้งสองอย่าง

แบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3**ตอนที่ 2** วัฒนธรรมทางการเมือง: เกณฑ์การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

คุณสมบัติที่ต้องการ ในการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ตอนที่ 3 ความคาดหวังทางการเมือง**คำชี้แจง** โปรดกาเครื่องหมาย x ลงในช่องว่างที่ตรงกับความต้องการของท่านมากที่สุด

ตอนที่ 2 ปัจจัยต่อไปนี้ท่านใช้เป็นเกณฑ์ในการเลือก ส.ส. ในระดับใด	มาก	ปานกลาง	น้อย
คุณลักษณะส่วนตัวของผู้สมัคร			
1. เป็นคนที่ทำงานเก่ง			
2. เป็นคนที่มีวิสัยทัศน์ กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจและมักจะ มีนโยบายที่ดีมานำเสนอ			
3. เป็นคนที่ซื่อสัตย์ ไม่หลอกลวงประชาชน			
4. เป็นคนที่มีคุณธรรมทางการเมือง			
5. เป็นคนที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี			
6. ลงพื้นที่พบปะประชาชนบ่อย			
7. เป็นคนที่มีบุคลิกดี ภูมิฐาน			
8. เป็นคนที่เคยทำงานการเมืองหรือเป็นข้าราชการระดับสูง ในท้องถิ่นมาก่อน			
9. เป็นคนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่			
10. มีฐานะทางเศรษฐกิจดี			
11. เป็นคนที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันทั่วไป			
12. ผู้มีสิทธิรู้จักกับผู้สมัครหรือเป็นญาติของผู้สมัคร			
13. สามารถหาเงินมาสนับสนุนการพัฒนาและกิจกรรมต่าง ๆ ของพื้นที่ได้เสมอ			
14. มีวิธีการหาเสียงด้วยการลงพื้นที่มากกว่าผู้สมัครรายอื่น ๆ			
15. มีวิธีการหาเสียง โปสเตอร์ หรือใบปลิวแนะนำตัว ที่น่าสนใจ			

ปัจจัยต่อไปนี้ท่านใช้เป็นเกณฑ์ในการเลือก ส.ส. ในระดับใด	มาก	ปานกลาง	น้อย
พรรคการเมือง			
16. สังกัดพรรคการเมืองที่มีชื่อเสียง			
17. สังกัดพรรคการเมืองที่มีโอกาสจัดตั้งรัฐบาล			
18. ผู้สมัครสังกัดพรรคการเมืองที่ผู้มีสิทธิให้ความสนใจเป็นพิเศษ			
19. นโยบายทางการเมืองของพรรคที่สังกัดมีลักษณะโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาได้จริง			
20. นโยบายทางเศรษฐกิจของพรรคที่สังกัดมีลักษณะโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาได้จริง			
21. นโยบายทางสังคมของพรรคที่สังกัดมีลักษณะโดดเด่น น่าจะแก้ปัญหาได้จริง			
22. นิยมหัวหน้าพรรคหรือบุคคลอื่นในพรรค			
23. วิธีการหาเสียงแตกต่างจากพรรคอื่น			
24. คนที่ท่านสนับสนุนอยู่พรรคเดียวกับผู้สมัคร			
25. พรรคที่ผู้สมัครสังกัดมีแนวทางทางการเมืองที่ถูกต้องชัดเจน			
มีผู้ชักนำ			
26. ผู้มีสิทธิตัดสินใจเลือก ส.ส. ด้วยตนเอง			
27.ญาติพี่น้องแนะนำให้เลือก ส.ส.			
28. เพื่อนฝูงแนะนำให้เลือก ส.ส.			
29. ผู้บังคับบัญชาแนะนำให้เลือก ส.ส.			
30. กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้นำชุมชนแนะนำให้เลือก ส.ส.			
31. ตัวแทนผู้สมัครแนะนำให้เลือก ส.ส.			
32. คู่สมรสแนะนำให้เลือก ส.ส.			
33. เจ้าหน้าที่ราชการแนะนำให้เลือก ส.ส.			
34. พระ/ผู้นำทางศาสนา/ผู้นำกลุ่ม/ญาติผู้ใหญ่แนะนำให้เลือก ส.ส.			
35. มีผู้ข่มขู่หรือบังคับผู้มีสิทธิให้เลือก ส.ส. คนที่ต้องการ			

ตอนที่ 3 ท่านมีความคาดหวังทางการเมืองหลังการเลือกตั้ง อย่างไร	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. ผู้มีสิทธิหวังจะได้ ส.ส. ที่ดี มีคุณภาพเข้าไปบริหารประเทศ			
2. หากเลือกผู้สมัครแล้ว ผู้มีสิทธิต้องมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น			
3. หากเลือกผู้สมัครแล้ว ผู้มีสิทธิต้องมีหน้าที่การงานที่ดีขึ้น			
4. ต้องแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมได้			
5. ต้องแก้ปัญหาเสพติดได้			
6. ต้องแก้ปัญหาน้ำท่วม/ภัยแล้งได้			
7. ต้องแก้ปัญหาเรื่องราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำได้			
8. ต้องแก้ปัญหาเรื่องการคมนาคมได้			
9. ต้องแก้ปัญหาเรื่องคอร์รัปชันได้			

.....

ขอขอบคุณที่กรุณาสละเวลาตอบคำถาม

บรรณานุกรม

- กนกกาญจน์ อนุแก่นทราย. (2535). การศึกษาการตอบสนองของประชาชนต่อนโยบาย
ปราศรัยหาเสียงเลือกตั้ง: กรณีวิจัยปฏิบัติการ เขตเลือกตั้ง ค. จังหวัด
นครราชสีมา. วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิต
พัฒนบริหารศาสตร์.
- กมล สมวิเชียร. (2516). ประชาธิปไตยกับสังคมไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนา
พานิช.
- กระทรวงมหาดไทย, กรมการปกครอง. (ม.ป.ป.). รายงานการวิจัยเลือกตั้งสมาชิกสภา
ผู้แทนราษฎรปี พ.ศ. 2526. (เอกสารอัดสำเนา).
- กระทรวงมหาดไทย, กรมการปกครอง. (2539). รายงานการวิจัยการเลือกตั้งสมาชิกสภา
ผู้แทนราษฎร 2 กรกฎาคม 2538. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.
- กรมลด ท่องธรรมชาติและเขาวนระ ไตรมาศ. (2545). วิวัฒนาการของระบอบ
รัฐธรรมนูญไทยจากอดีตถึงปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ 1999.
- ฐปนรรต พรหมอินทร์. (2545). รายงานการวิจัยเรื่องกระบวนการเลือกตั้ง และปัจจัยใน
การตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี. นนทบุรี:
สถาบันพระปกเกล้า.
- ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์. (2520). การเมืองการปกครองไทย. กรุงเทพฯ: แพร่พิทยา.
- ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์. (2522). จิตวิทยาการเมือง (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทินพันธุ์ นาคะตะ. (2517). ประชาธิปไตย: ความหมาย ปัจจัยเอื้ออำนวยและการสร้าง
จิตใจ. วารสารธรรมศาสตร์. 8, 8-21.
- ทินพันธุ์ นาคะตะ. (2543). รัฐศาสตร์: ทฤษฎี แนวความคิด ปัญหาสำคัญ และแนวทาง
การศึกษาวิเคราะห์การเมือง. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์,
โครงการเอกสารและตำราสมาคมรัฐประศาสนศาสตร์.

- ทินพันธุ์ นาคะตะ. (2545). *ประชาธิปไตยไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, โครงการเอกสารและตำราสมาคมรัฐประศาสนศาสตร์.
- เทวินทร์ ขอนเหนียวกลาง. (2538). *การศึกษาความตั้งใจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง กรณีศึกษาประชาชนเขตเลือกตั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยมหิดล. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธงชัย วงศ์ชัยสุวรรณ และเทียนชัย วงศ์ชัยสุวรรณ. (2545). *การศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนชั้นกลาง*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะรัฐศาสตร์.
- พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2532). (หน้า 205). พระนคร: ราชบัณฑิตยสถาน.
- พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. (2532). *พฤติกรรมการเมือง: ขอบข่ายทางทฤษฎี*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว และพลศักดิ์ จิรไกรศิริ (บรรณาธิการ). (2524). *วัฒนธรรมทางการเมืองไทย*. กรุงเทพฯ: สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย.
- พิชญ์ สมพอง. (2525). *สังคมชาวบ้านนา*. กรุงเทพฯ: คุณพินอักษรกิจ.
- พิชญ์ สมพอง. (2529). *สังคมวิทยาว่าด้วยการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เพิ่มพงษ์ เชาวลิต และศรีสมภพ จิตรภิรมย์ศรี. (2531) *หาคะแนนอย่างไร ได้เป็น ส.ส.* กรุงเทพฯ: นิติธรรม.
- รังสรรค์ ธนพรพันธุ์. (2544). *คู่มือการเมืองไทย*. กรุงเทพฯ: คบไฟ.
- รัชโซ, เจ. เอ็ดเวิร์ด. และชูเมกเกอร์, พอล เจ. เอช. (2535). *กลยุทธ์การตัดสินใจไม่ให้พลาด* (พิทยา สิทธิอำนาจ, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- วิภากรณ์ ปราโมช ณ อยุธยา. (2520). *การศึกษาเรื่องทัศนคติทางการเมือง ความรู้ความเข้าใจและความสนใจในการเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในเขตกรุงเทพมหานคร วันที่ 4 เมษายน 2519*. วิทยานิพนธ์สังคมวิทยา-มหาวิทยาลัยมหิดล, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ และสุขุม นวลสกุล. (2544). *การเมืองและการปกครองไทย (พิมพ์ครั้งที่ 15)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- วุฒิชัย จำนงค์. (2523). *พฤติกรรมการณ์ตัดสินใจ*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ศรีสมภพ จิตรกรรมศรี ภาวิณี ไชยภาค และจินดา เล่งซ้าย. (2545). *รายงานการวิจัยเรื่องกระบวนการเลือกตั้งและปัจจัยในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปัตตานี และสงขลา*. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.
- สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2547). *สรุปยอดการมาใช้สิทธิเลือกตั้งของ คนไทยทั้ง 76 จังหวัด*. ค้นเมื่อ 30 พฤษภาคม 2547, จาก <http://203.185.151.5/mpresult/6jan/showcity.asp>
- สมบัติ จันทร์วงศ์. (2536). *เลือกตั้งวิกฤต: ปัญหาและทางออก*. กรุงเทพฯ: คบไฟ.
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2544). *ข้อมูล สถิติ และผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544*. กรุงเทพฯ: เอส ทู อาร์ กรุ๊ป.
- สำฤทธิ ราชสมณะ. (2530). *กระบวนการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. (2525). *รายงานการวิจัยเรื่องพฤติกรรมการณ์ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของคนไทย พ.ศ. 2522*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. (2527). *พฤติกรรมการณ์ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของคนไทย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุธรรม รัตน์โชติ. (2541). *องค์การการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: องค์การการจัดการเลือกตั้ง*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สุวิทย์ รุ่งวิสัย. (2528). *พฤติกรรมการณ์ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ 2526*. กรุงเทพฯ: เจ้าพระยาการพิมพ์.
- Berelson, Bernard R., Lazarsfeld, Paul F., & McPhee, William M. (1954). *Voting: A study of opinion formation in a presidential campaign*. Chicago: University of Chicago.
- Campbell, Argus, Converse, Phillip E., Miller, Warren, E., & Stokes, Donald E. (1964). *The American voter: An abridgment*. New York: John Wiley.

- Campbell, Angus, Converse, Phillip E., Miller, Warren, E., & Stokes, Donald E. (1966). *Election and political order*. New York: John Wiley.
- Dahl, Robert A. (1966). *A preface to democratic theory*. Chicago: University of Chicago.
- Downs, Anthony. (1957). *The economic theory of democracy*. New York: Harper & Row.
- Golembiewski, Robert T., Welsh, William A., & Crotty, William J. (1969). *A methodological primer for political scientists*. Chicago: Rand McNally.
- Johnsan, Doyle Paul. (1981). *Sociological theory*. New York: John Wiley.
- Lazarsfeld, Paul F., Berelson, Bernard, & Gaudet, Hazel. (1968). *The people's choices: How the voter makes up his mind in a presidential campaign*. New York: Columbia University.
- Lipset, Seymour Martin. (1963). *Political man*. New York: Doubleday, Anchor.
- Merriam, Charles E., & Gosnell, Harold F.(1924). *Non-voting; Causes and methods of control*. Chicago: University of Chicago.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ ชื่อสกุล	นายทนต์ศักดิ์ เล็กอุทัย
วัน เดือน ปีเกิด	14 มิถุนายน 2500
สถานที่เกิด	จังหวัดอุดรดิตถ์
วุฒิการศึกษา	สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมปลาย จากโรงเรียน อำนวยการศิลป์ จังหวัดกรุงเทพฯ ปีการศึกษา 2518 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2526
ตำแหน่งหน้าที่ การทำงานปัจจุบัน	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดอุดรดิตถ์ ประจำรัฐสภา ถนนอุทองใน เขตดุสิต กรุงเทพฯ

